

కరెంట్ అఫైర్స్ స్టడీ మెటీరియల్

GENERAL STUDIES APPROACH

INS విరాట్ కి విశ్రాంతి

ప్రణబ్ అస్తమయం

జాతీయ క్రీడా పురస్కారాలు

తెలంగాణ నూతన రెవెన్యూ చట్టం

విబియా ప్రధాని రాజీనామా

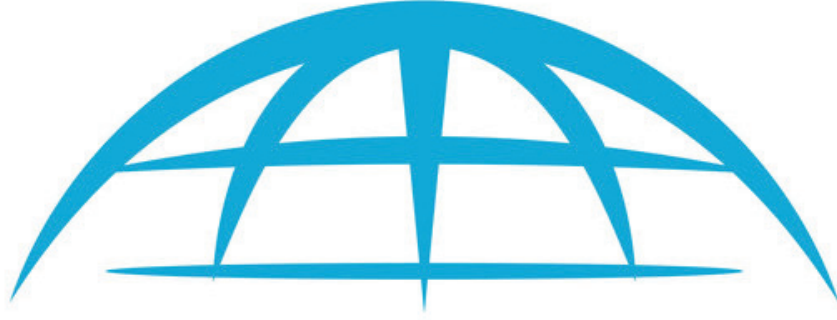
UPSC PCM | Group - I & II
Inter + IAS | Degree + IAS
CLAT | SSC-CGL

www.aksias.com

8448449709

Follow us : AKS IAS

కరెంట్ అఫైర్స్

అక్టోబర్ 2020

 AKS IAS®

Foundation For Competitive Exams

ముందుమాట

మరింత విస్తృతంగా ఎ.కె.ఎస్. కరెంట్ అప్డేట్

ఎ.కె.ఎస్.ఐఎస్ కరెంట్ అప్డేట్ మాస పత్రిక, వివిధ వార్తా పత్రికలలో వచ్చిన సమాచారాన్ని ఆధారంగా చేసుకొని రూపొందించడం జరిగింది.

కేంద్ర, రాష్ట్ర స్థాయిలలో ఉద్యోగం పొందాలంటే - ఆయా ప్రభుత్వ విధానాలు-పథకాలు, రాజకీయ, ఆర్థిక, సాంస్కృతిక, భౌగోళిక, సామాజిక, సమకాలీన అంశాలపై లోతైన అధ్యయనం మరియు విశ్లేషణ సామర్థ్యాన్ని పెంపొందించుకున్న వారు మాత్రమే లక్ష్యాన్ని చేరుకోగలరు.

పైన చెప్పబడిన అన్ని అంశాలను స్పృశిస్తూ, తెలుగులో లభించని సమాచారాన్ని 360⁰ కోణంతో సమగ్రంగా - ప్రిలిమ్స్, మెయిన్స్ పరీక్షలకు ఉభయ తారకంగా, పరీక్షల డిమాండ్కు తగ్గట్టుగా ఎ.కె.ఎస్. కరెంట్ అప్డేట్ ప్రతి విభాగాన్ని ఆయా నిష్ణాతులయిన విషయ నిపుణులచే రూపొందించి మీ ముందుకు తీసుకురావడమైనది.

ధిల్లీ మరియు హైదరాబాద్లోని అత్యుత్తమ ఫ్యాకల్టీచే గ్రూప్-1,2(ఎపిపిఎస్/టిఎస్పిఎస్) బ్యాచ్లకు అడ్మిషన్లు జరుగుచున్నవి, గ్రూప్-1 టెస్ట్ సీరీస్లు జరుగుచున్నవి. వివరాల కొరకు మా ఆఫీసునందు, ఈ-మెయిల్, ఫోన్ లేదా ఆన్లైన్ ద్వారా సంప్రదించగలరు.

M.S. Shashank

AKS IAS

Director

విషయసూచిక

1. భారత రాజ్యాంగం - పరిపాలన	7- 9
ఎస్సీ, ఎస్టీ రిజర్వేషన్లపై సుప్రీంకోర్టు కీలక నిర్ణయం	7
ట్రాన్స్జెండర్ల కోసం జాతీయ మండలి ఏర్పాటు	7
మరాఠీ రిజర్వేషన్ పై 11 మంది న్యాయమూర్తుల బెంచ్ ఏర్పాటుకు సుప్రీంకోర్టు కు అభ్యర్థన !.....	8
ఎంపీల జీతాలను 30% తగ్గించే బిల్లుకు లోక్సభ ఆమోదం	8
జంతువులకు లీగల్ ఎంటిటీ స్థితి కోసం అభ్యర్థన	9
2. ఆర్థిక వ్యవస్థ	11- 14
ఆర్థిక ద్రవ్యతను మరింత సులభతరం చేసే ప్రయత్నాలు	11
మొదటి త్రైమాసికంలో జిడిపి 23.9% తగ్గుదల	11
23 రాష్ట్రాలు / యుటిలలో 37 మెగా పుడ్ పార్కులకు ఆమోదం	12
ఎంఎస్ఎంఇలను అభివృద్ధి చేయడానికి సిద్బీతో రాజస్థాన్ భాగస్వామ్యం	13
MEIS పథకం కింద ఎగుమతి ప్రోత్సాహకాల తగ్గింపుకు ప్రభుత్వ నిర్ణయం	13
3. అంతర్జాతీయ సంబంధాలు	15-19
5 పాయింట్ల కార్యాచరణ ప్రణాళికపై భారత్, చైనా మధ్య ద్వైపాక్షిక సమావేశం	15
భారత్, జపాన్ దేశాలు మధ్య ఒప్పందం	15
ఇండో-పసిఫిక్ ప్రాంతాలు మధ్య త్రైపాక్షిక సంభాషణ	16
లిబియా ప్రధాని రాజీనామా: లిబియా సంక్షోభం, అంతర్యుద్ధం, ఐక్యరాజ్యసమితి పాత్ర	16
మాల్దీవులతో రక్షణ సహకార ఒప్పందంపై అమెరికా సంతకం	17
జపాన్తో యుకె మొదటి పోస్ట్-బ్రెక్సిట్ ఒప్పందం	18
ఇండియా-అంగోలా జాయింట్ కమిషన్ సమావేశం	19
4. పర్యావరణం	20-26
ISA యొక్క మొదటి ప్రపంచ సౌర సాంకేతిక సదస్సు (WSTS) జరగనుంది	20
ప్రాజెక్ట్ డాల్ఫిన్	21
కాజీరంగ నేషనల్ పార్కును విస్తరించనున్న అస్సాం	22
UNEP విశ్వవిద్యాలయాల కోసం “గ్రీన్ నెట్వర్క్” కార్యక్రమాన్ని ప్రారంభించింది	23
జమ్మూ కాశ్మీర్ బయోడైవర్సిటీ కౌన్సిల్	24
వరద అంచనా కోసం గూగుల్, బంగ్లాదేశ్ భాగస్వామ్యం	25

5.	సైన్స్ & టెక్నాలజీ	27-28
	గ్రహశకలం 465824	27
	శుక్రుడిపై 'లైఫ్ హార్పింగ్' వాయువు	27
6.	నివేదికలు	29- 33
	గ్లోబల్ స్టార్ట్ సిటీ ఇండెక్స్	29
	ప్రపంచ బ్యాంకు మానవ మూలధన సూచిక 2020.....	29
	గ్లోబల్ ఎకనామిక్ ఫ్రీడమ్ ఇండెక్స్, 2020	30
	పిల్లల మరణాల రేటుపై యునిసెఫ్ నివేదిక	31
	గ్లోబల్ ఇన్నోవేషన్ ఇండెక్స్, 2020	32
	రోడ్డు ప్రమాదంపై ఎన్సీఆర్బీ నివేదిక	32
7.	అవార్డులు	34-34
8.	వార్తల్లో వ్యక్తులు	35-33
	కేశవానంద భారతి మరణం	35-36
	మాజీ రాష్ట్రపతి ప్రణబ్ ముఖర్జీ మృతి.....	35
9.	ప్రభుత్వ విధానాలు	37-40
	మహారాష్ట్రలో మరాఠాలకు రిజర్వేషన్ల నిలిపివేత	37
	జాతీయ ఆరోగ్య సమాచార నిర్వహణ ముసాయిదా	37
	మిషన్ కర్మ యోగి	37
	గుజరాత్ లో ఈ-వాహనాల కోసం కొత్త సబ్సిడీ పథకం	38
	సేవా సప్త	39
	రైల్వే బోర్డు పునర్నిర్మాణం	39
10.	క్రీడలు	41-44
11.	చరిత్ర & సంస్కృతి	45-45
	'సువాభై జుహార్'	45
	పురాతన తెలుగు శాసనం వెలికితీత.....	45
12.	రక్షణ	46-47
	అండమాన్ లో భారత్, రష్యా నావికాదళ కసరత్తులు	46
	ప్రైవేట్ సంస్థల నుండి మందుగుండు సామగ్రి కోసం ఆర్మీ టెండర్ జారీ	46
	108 రక్షణ వస్తువులకు DRDO జాబితా గుర్తింపు.....	47
	భారత్ రక్షణ ఎగుమతులు 3 సంవత్సరాలలో 700% పెరిగాయి: రావత్	47

13. ఇతర అంశాలు	48-52
118 చైనా యాప్లను నిషేధించిన భారత్	48
సైనిక సదుపాయాలు, స్థావరాలపై భారత్-జపాన్ ఒప్పందం	48
పాక్ ఉగ్రవాదుల జాబితాలో దావూద్ ఇబ్రహీం	48
చైనాకు దగ్గరగా భారత యుద్ధనౌక	48
పాంగాంగ్ దక్షిణ రేవు స్వాధీనం చేసుకున్న భారత్	49
అతిపెద్ద సౌర విద్యుదుత్పత్తి సంస్థగా ఏజీఈఎల్	49
భారతదేశం యొక్క 'పొడవైన' నది రోప్ వే ఆవిష్కరణ	49
పిల్లల సంరక్షణలో కేరళ అగ్రస్థానం.	49
యుద్ధనౌక విరాట్ కు విశ్రాంతి	50
కేంద్రం అప్పు రూ.101 లక్షల కోట్లు	51
గోల్డెన్ బెంపుల్ కు ఎఫ్ సిఆర్ ఎ రిజిస్ట్రేషన్	51
14. తెలంగాణ	53-59
15. ఆంధ్రప్రదేశ్	60-61
16. ప్రిపరేషన్ ప్లాన్ - ప్రత్యేక అనుబంధం	62-63

RNI : AP B 1814786

All Legal Issues Are Subjected To Rajahmundry Jurisdiction Only

Copyright @ by

All rights are reserved. No part of this document may be reproduced, stored in a retrieval system or transmitted in any form or by any means, Electronic, Mechanical, Photocopying, Recording or otherwise without prior permission of .

This Material is for Internal Circulation Only

1. భారత రాజ్యాంగం - పరిపాలన

ఎస్సీ, ఎస్టీ రిజర్వేషన్లపై సుప్రీంకోర్టు కీలక నిర్ణయం

రిజర్వేషన్ల వర్గీకరణకు సంబంధించి సుప్రీంకోర్టు కీలక నిర్ణయం తీసుకుంది.

- సమాఖ్య వ్యవస్థలో ఎస్సీ, ఎస్టీలు, సామాజికంగా ఇతరత్రా వెనుకబడిన తరగతులను పైకితేవడానికి అవసరమైన చర్యలు తీసుకొనే అధికారం రాజ్యాంగం ప్రకారం రాష్ట్రాలకు, పార్లమెంటుకు ఉందని పేర్కొంది.
- ప్రెసిడెన్షియల్ నోటిఫికేషన్ల మార్పులు, చేర్పులు చేసేంతవరకే పార్లమెంటుకు అధికారం ఉంది. జాబితాలో ఉన్న వారికి క్షేత్రస్థాయిలో విద్య, ఉద్యోగాల్లో రిజర్వేషన్లు కల్పించే అధికారం రాష్ట్ర ప్రభుత్వాలకు ఉంటుంది. వెనుకబడిన వారిని పైకితేవాలన్న లక్ష్యాన్ని సాధించడానికి రాష్ట్ర ప్రభుత్వాలు తీసుకొనే నిర్ణయాలపై రాజ్యాంగపరమైన ఆంక్షలేమీ లేవు. కొన్ని వర్గాలకు ప్రత్యేక ప్రాధాన్యమిచ్చి రిజర్వ్ సీట్లలో కొంత శాతాన్ని వారికి కేటాయించడం రాజ్యాంగంలోని ఆర్టికల్ 341, 342, 342ఎల ఉల్లంఘన కిందికి వస్తుందని చెప్పలేం అని జస్టిస్ అరుణ్మిశ్ర నేతృత్వంలోని అయిదుగురు సభ్యుల ధర్మాసనం పేర్కొంది. ఇతరుల ప్రయోజనాలు దెబ్బతినకుండా ఎస్సీ, ఎస్టీల్లో అత్యంత వెనుకబడిన వర్గాలకు రాష్ట్ర ప్రభుత్వాలు ప్రాధాన్యం ఇవ్వచ్చని అభిప్రాయపడింది.
- ఎస్సీ రిజర్వేషన్లను వర్గీకరించే అధికారం రాష్ట్రాలకు లేదంటూ 2005నాటి ఈవీ చిన్నయ్య వర్సెస్ స్టేట్ ఆఫ్ ఆంధ్రప్రదేశ్ కేసులో అయిదుగురు సభ్యుల ధర్మాసనం ఇచ్చిన తీర్పును పునః

సమీక్షించాలంటూ 2014లో త్రిసభ్య ధర్మాసనం ఇచ్చిన తీర్పును సమర్థించింది. అయితే అంతే సంఖ్యలో న్యాయమూర్తులున్న తమ ధర్మాసనానికి ఆ తీర్పును సమీక్షించే అధికారం లేనందున ఇప్పుడు దాన్ని ఏడుగురు అంతకంటే ఎక్కువ సభ్యులతో కూడిన ధర్మాసనానికి పంపాలని ప్రధాన న్యాయమూర్తిని కోరింది.

ధర్మాసనం కీలక వ్యాఖ్యలు :

- ఇందిరా సాహ్ని కేసులో సామాజికంగా, విద్యాపరంగా వెనుకబడిన తరగతుల రిజర్వేషన్లను వర్గీకరించేందుకు అనుమతించారు. ఎస్సీ, ఎస్టీలు ఆర్టికల్ 16(4) కిందికి వస్తారు కాబట్టి ఆ వర్గీకరణ వీరికీ వర్తిస్తుంది.
- జర్నలిస్ట్ సింగ్ కేసులో సుప్రీంకోర్టు ఎస్సీ, ఎస్టీలకు క్రిమీలేయర్ వర్తింపజేయొచ్చని, అలా చేసినంత మాత్రాన అది రాజ్యాంగంలోని ఆర్టికల్ 341, 342 కింద ఉన్న రాష్ట్రవతి ఉత్తర్వులను మార్చినట్లుకాదని పేర్కొంది.
- సామాజిక మార్పునకు రాజ్యాంగం ప్రధాన ఆధారం.
- పరిమితులకు లోబడి రిజర్వేషన్ల శాతాన్ని అమలుచేసే అధికారం రాష్ట్ర శాసనసభకు ఉంటుంది. ఇతరులకు అన్యాయం చేయకుండా ఎస్సీ, ఎస్టీ, సామాజిక, విద్యాపరంగా వెనుకబడిన తరగతుల రిజర్వేషన్లను హేతుబద్ధంగా వర్గీకరించేందుకు దానికున్న అధికారాన్ని రద్దుచేయకూడదు

ట్రాన్స్ జెండర్ల కోసం జాతీయ మండలి ఏర్పాటు

సందర్భం:

లింగమార్పిడి వ్యక్తుల కోసం జాతీయ మండలిని సామాజిక న్యాయం మరియు సాధికారత మంత్రిత్వ శాఖ ఏర్పాటు చేసింది.

లింగమార్పిడి వ్యక్తుల కోసం జాతీయ కౌన్సిల్ - కూర్పు:

లింగమార్పిడి వ్యక్తుల (హక్కుల పరిరక్షణ) చట్టం, 2019 కింద కౌన్సిల్ ఏర్పడుతుంది.

దీనికి కేంద్ర సామాజిక న్యాయ మంత్రి నేతృత్వం వహిస్తారు.

ఈ మండలిలో 10 కేంద్ర విభాగాలు, ఐదు రాష్ట్రాలు మరియు సంఘం సభ్యులు ఉన్నారు.

రాజేష్ కన్ ప్రాతిపదికన ఐదు రాష్ట్రాలు లేదా కేంద్రపాలిత ప్రాంతాల ప్రతినిధులు కమిషన్ సభ్యులుగా ఉంటారు.

మొదటి బ్యాచ్లో జమ్మూ కాశ్మీర్, ఆంధ్రప్రదేశ్, ఒడిశా, త్రిపుర, గుజరాత్ ఉన్నాయి.

సంఘానికి చెందిన ఐదుగురు సభ్యులు, ప్రభుత్వేతర

సంస్థలకు చెందిన ఐదుగురు నిపుణులు కూడా కమిషన్కు పేరు పెట్టారు.

సంఘం సభ్యులు మరియు నిపుణుల పదవీకాలం మూడు సంవత్సరాలు.

ఈ మండలిలో ఆరోగ్య, గృహ, మైనారిటీ వ్యవహారాలు, విద్య, గ్రామీణాభివృద్ధి, కార్మిక, చట్టాల మంత్రిత్వ శాఖల సంయుక్త కార్యదర్శి స్థాయి సభ్యులు ఉంటారు. అదనంగా, పెన్షన్ల విభాగం, సీటి ఆయోగ్, జాతీయ మానవ హక్కుల కమిషన్ మరియు జాతీయ మహిళా కమిషన్ నుండి ఒక సభ్యుడు ఉంటారు.

విధులు:

చట్టం ప్రకారం, కౌన్సిల్ ఐదు ప్రధాన విధులను కలిగి ఉంది.

లింగమార్పిడి వ్యక్తులకు సంబంధించి విధానాలు, కార్యక్రమాలు, చట్టం మరియు ప్రాజెక్టుల రూపకల్పనపై కేంద్ర ప్రభుత్వానికి సలహా ఇవ్వడం.

లింగమార్పిడి వ్యక్తుల సమానత్వం మరియు పూర్తి భాగస్వామ్యాన్ని సాధించడానికి రూపొందించిన విధానాలు మరియు కార్యక్రమాల ప్రభావాన్ని పర్యవేక్షించడం మరియు అంచనా వేయడం.

అన్ని విభాగాల కార్యకలాపాలను సమీక్షించడం మరియు సమన్వయం చేయడం.

లింగమార్పిడి వ్యక్తుల మనోవేదనలను పరిష్కరించడం.

కేంద్రం సూచించిన ఇతర విధులను నిర్వహించడం.

మరాలీ రిజర్వేషన్ పై 11 మంది న్యాయమూర్తుల బెంచ్ ఏర్పాటుకు సుప్రీంకోర్టు కు అభ్యర్థన !

సందర్భం:

రిజర్వేషన్లపై 50% పరిమితిని పునః పరిశీలించడానికి 11 మంది న్యాయమూర్తుల ధర్మాసనాన్ని ఏర్పాటు చేయాలని సుప్రీంకోర్టును కోరారు.

వివరాలు:

మహారాష్ట్రలోని సమాజానికి 12% నుండి 13% కోటాను అందించే మరలా రిజర్వేషన్ చట్టాన్ని కోర్ట్ సవాలు చేసినపుడు ఈ కేసుపై ఒత్తిడి వచ్చింది.

1992 లో కోర్టు తొమ్మిది మంది న్యాయమూర్తుల

ధర్మాసనం ప్రకటించిన రిజర్వేషన్లపై 50% పరిమితిని ఉల్లంఘించినట్లు పిటిషన్ల సమాహారం వాదించింది.

“ఇతర ఒబిసిలు తమ రిజర్వేషన్ కోటాను మరాలాలతో పంచుకోవలసి ఉంటుంది [మరాలాలు ప్రస్తుతమున్న ఓబిసి కేటగిరీలో చేర్చబడి ఉంటే] 50 శాతం సీలింగ్ పరిమితిని ఉల్లంఘించే అసాధారణమైన పరిస్థితిని కలిగి ఉంది” అని ఇందిరా సాహ్ని కేసును ఉటంకిస్తూ. హైకోర్టు తేల్చి చెప్పింది.

103 వ రాజ్యాంగ సవరణ ద్వారా ఇటీవల ప్రవేశపెట్టిన ఆర్థికంగా బలహీన వర్గాలకు 10% కోటాతో సహా, ముందు జరిగిన ఇటీవలి పరిణామాలను పరిగణనలోకి తీసుకుని, రిజర్వేషన్ల శాతాన్ని కోర్టు పునః సమీక్షించాలని న్యాయవాదులు కోరారు.

ఎంపీల జీతాలను 30% తగ్గించే బిల్లుకు లోక్సభ ఆమోదం

పార్లమెంటు సభ్యుల జీతం, భత్యాలు మరియు పెన్షన్ (సవరణ) బిల్లు, 2020 లోక్సభ ఆమోదించింది. ఎంపీల జీతాలను 30% తగ్గించాలని ఈ బిల్లు కోరింది.

ముఖ్య వాస్తవాలు

ప్రస్తుతం, ప్రతి ఎంపీకి 2018 లో వేతనాల పెంపు ప్రకారం నెలవారీ జీతం 1 లక్ష నియోజకవర్గ భత్యంగా, 70,000 మరియు ఇతర ప్రోత్సాహకాలతో పాటు ఆఫీసు కోసం 60,000 జీతం ఉంది.

2020-2021 ఆర్థిక సంవత్సరానికి ప్రధానమంత్రి మరియు మంత్రి మండలితో సహా అందరు ఎంపీలకి 30% జీతం కోత వర్తిస్తుంది.

భారత రాష్ట్రపతి మరియు ఉపరాష్ట్రపతి రాష్ట్ర గవర్నర్లందరితో పాటు వారి జీతం 30% తగ్గించాలని నిర్ణయించారు.

ఈ సవరణ ఎంపీల జీతాలను మాత్రమే తగ్గిస్తుంది కాని మాజీ ఎంపీల భత్యాలు లేదా పెన్షన్లు కాదు.

ఈ బిల్లు 2020 లో మంత్రుల జేతాలు మరియు భత్యాల (సవరణ) ఆర్డినెన్స్‌ను భర్తీ చేస్తుంది.

పార్లమెంటు చట్టం, 1954 జేతాలు, భత్యాలు మరియు పెన్షన్లకు కూడా ఈ బిల్లు సవరించింది

ఆందోళనలు

రూ. 20 లక్షల కోట్ల ప్రత్యేక ఆర్థిక ప్యాకేజీలో మొత్తం సేకరణ 0.001% తో ఈ సవరణలు ఆర్థిక వనరులపై అతితక్కువ ప్రభావాన్ని చూపుతాయి.

చట్టం

భారత రాజ్యాంగంలోని ఆర్టికల్ 106 చట్టాలను అమలు చేయడం ద్వారా జేతాలు మరియు భత్యాలను నిర్ణయించడానికి ఎంపీలకు అధికారం ఇస్తుంది.

నేపథ్య సమాచారం

MPLADS :

ఎంపీలార్య పథకాన్ని కూడా నిలిపివేయాలని గతంలో

నిర్ణయించారు. నిబంధన ప్రకారం, పథకం నుండి ఆదా చేసిన మొత్తాన్ని కన్సాలిడేషన్ ఫండ్కు మళ్ళించబడుతుంది. కరోనావైరస్ మహమ్మారిని ఎదుర్కోవటానికి చేసే ప్రయత్నాల కోసం చాలా మంది ఎంపీలు తమ ఎంపీ ఎల్ఎడిఎస్ నిధులను ఉపయోగించుకుంటామని ఇప్పటికే ప్రతిజ్ఞ చేశారు.

పార్లమెంట్ లోకల్ ఏరియా డెవలప్‌మెంట్ స్కీమ్ (ఎంపీలార్య) :

ఈ పథకాన్ని డిసెంబర్ 1993 లో - గ్రామీణాభివృద్ధి మంత్రిత్వ శాఖ క్రింద ప్రకటించారు. అక్టోబర్ 1994 లో, ఈ పథకాన్ని గణాంకాలు మరియు కార్యక్రమ అమలు మంత్రిత్వ శాఖకు బదిలీ చేశారు. ఈ పథకం ఎంపీలు తమ నియోజకవర్గాల్లో చేపట్టాల్సిన అభివృద్ధి పనులను సిఫారసు చేయడానికి వీలు కల్పిస్తుంది. ఇది కేంద్ర ప్రభుత్వ పథకం మరియు ప్రతి నియోజకవర్గానికి ప్రతి ఎంపీకి వార్షిక ఎంపీఎల్ఎడిఎస్ ఫండ్ అర్హత 5 కోట్లు.

జంతువులకు లీగల్ ఎంటిటీ స్థితి కోసం అభ్యర్థన

మొత్తం జంతు రాజ్యానికి చట్టపరమైన సంస్థ హోదా కోరుతున్న పిటిషన్‌ను సుప్రీంకోర్టు ఇటీవల విచారించింది. భారతదేశ ప్రధాన న్యాయమూర్తి ఈ స్థితిలో జంతువులకు చట్టబద్ధమైన వ్యక్తిత్వాన్ని ఇవ్వడం పరిశీలించారు.

దీని అర్థం ఏమిటి?

ప్రస్తుతం, జంతువులను క్రూరత్వం నిరోధించే చట్టం వంటి చట్టాల ద్వారా రక్షించారు. కానీ, లీగల్ ఎంటిటీ హోదా ఇవ్వడం అంటే, న్యాయపరమైన దిశలో జంతువులకు దావా వేసే సామర్థ్యం మరియు న్యాయస్థానాలలో కేసు పెట్టడం. పిటిషనర్-న్యాయవాది జంతువులను అస్తిగా పరిగణించాలని విజ్ఞప్తి చేశారు.

జంతువులను చట్టపరమైన సంస్థలుగా

అంతకుముందు, ఉత్తరాఖండ్ హైకోర్టు ఏవియన్ మరియు జల జాతులతో సహా మొత్తం జంతు రాజ్యాన్ని చట్టపరమైన సంస్థలుగా ప్రకటించింది మరియు వారికి జీవించే వ్యక్తి యొక్క హక్కులు, విధులు మరియు బాధ్యతలు ఇచ్చింది. 2014 లో

నారాయణ్ దత్ భట్ దాఖలు చేసిన పిఐఎల్ విన్నప్పుడు ఈ నిర్ణయం తీసుకున్నారు. ఉత్తరాఖండ్ లోని బాన్సాసా ద్వారా భారతదేశం మరియు నేపాల్ మధ్య నడుస్తున్న గుర్రపు బండ్లు (టోంగాస్) కదలికను పరిమితం చేయడానికి పిటిషనర్ ఆదేశాలు కోరింది. ఈ నిర్ణయం ద్వారా, జంతువుల రక్షణ మరియు సంక్షేమాన్ని ప్రోత్సహించడానికి హైకోర్టు ప్రజా ప్రయోజనాల కోసం పిటిషన్ పరిధిని విస్తరించింది.

ఉత్తరాఖండ్ హైకోర్టు తీర్పు ఏమిటి?

మొత్తం జంతు రాజ్యం చట్టపరమైన సంస్థలు అని కోర్టు తీర్పు ఇచ్చింది. వారు ప్రత్యేకమైన వ్యక్తిత్వాన్ని కలిగి ఉన్నారని మరియు వారు ఇప్పుడు జీవించే వ్యక్తి యొక్క హక్కులు, విధులు మరియు బాధ్యతలను పొందుతారు. ఏ జంతువు అయినా అధిక బరువును కలిగి ఉండకుండా చూసుకోవాలని ఇది రాష్ట్ర ప్రభుత్వాన్ని ఆదేశించింది. జంతువులకు నొప్పిని నివారించడానికి రాష్ట్రవ్యాప్తంగా ఏదైనా పదునైన పరికరాలను ఉపయోగించడాన్ని నిషేధించింది. పశువైద్యుడు పౌరులు తమ వద్దకు తీసుకువచ్చిన

జంతువులకు చికిత్స చేయటం తప్పనిసరి చేసింది మరియు జంతువును వైద్యుడి వద్దకు తీసుకురాకపోతే వారు వ్యక్తిగతంగా ఆలస్యం చేయకుండా జంతువును సందర్శించి హాజరు కావాలి.

లీగల్ ఎంటిటీ అంటే ఏమిటి?

చట్టపరమైన సంస్థలు చట్టం ద్వారా సృష్టించబడిన చట్టపరమైన లేదా న్యాయపరమైన వ్యక్తులు. వారికి ప్రత్యేకమైన గుర్తింపు, చట్టపరమైన వ్యక్తిత్వం, విధులు మరియు హక్కులు ఉన్నాయి. అవి ప్రైవేట్ వ్యాపార సంస్థ లేదా సంస్థ, ప్రభుత్వేతర

లేదా ప్రభుత్వ సంస్థలు, ట్రస్టులు మరియు సంఘాలను కలిగి ఉండవచ్చు.

దీని అర్థం ఏమిటి?

ప్రస్తుతం, జంతువులను క్రూరత్వం నిరోధించే చట్టం వంటి చట్టాల ద్వారా రక్షించారు. కానీ, లీగల్ ఎంటిటీ హోదా ఇవ్వడం అంటే, న్యాయపరమైన దిశలో జంతువులకు దావా వేసే సామర్థ్యం మరియు న్యాయస్థానాలలో కేసు పెట్టడం. పిటిషనర్-న్యాయవాది జంతువులను ఆస్తిగా పరిగణించాలని విజ్ఞప్తి చేశారు.

Foundation For Competitive Exams

Mains Test Series

25 Tests + Discussions

APPSC GROUP - I

Targated Evaluation

Appsc Pattern

Model Answer

Discussions Videos

www.aksias.com

8448449709

Offline & Online

2. ఆర్థిక వ్యవస్థ

ఆర్థిక ద్రవ్యతను మరింత సులభతరం చేసే ప్రయత్నాలు

సందర్భం:

ప్రభుత్వ సెక్యూరిటీలపై పెరుగుతున్న దిగుబడి మరియు అధిక ప్రభుత్వ రుణాలు తీసుకునే ఆందోళనల మధ్య ద్రవ్య ఒత్తిడిని తగ్గించడానికి రిజర్వ్ బ్యాంక్ ఆఫ్ ఇండియా (ఆర్బిఐ) చర్యలు ప్రకటించింది.

వివరాలు:

క్రమమైన మార్కెట్ పరిస్థితులు మరియు అనుకూలమైన ఆర్థిక పరిస్థితులను నిర్ధారించడానికి, ఆర్బిఐ మరిన్ని చర్యలను ప్రకటించింది.

ప్రత్యేక బహిరంగ మార్కెట్ కార్యకలాపాలు:

తన ప్రయత్నాల్లో భాగంగా అదనపు, ప్రత్యేక బహిరంగ మార్కెట్ కార్యకలాపాలను (ఓఎంఓ) నిర్వహిస్తామని తెలిపింది.

ప్రభుత్వ సెక్యూరిటీలను ఏకకాలంలో 20,000 కోట్ల చొప్పున ఒకేసారి కొనుగోలు చేసి విక్రయించే వేలంపాటల ద్వారా

OMOలు రెండు ట్రాన్చ్లలో ఒక్కొక్కటి 10,000 కోట్లు చొప్పున నిర్వహించనున్నారు

చట్టబద్ధమైన ద్రవ్య నిష్పత్తి సెక్యూరిటీలు:

హెల్డ్-టు-మెచ్యూరిటీ కింద 2020 సెప్టెంబర్ 1 నుండి సంపాదించిన చట్టబద్ధమైన లిక్విడిటీ రేషియో సెక్యూరిటీల యొక్క తాజా సముపార్జనలను ఆర్బిఐ అనుమతించింది, మొత్తం డిమాండ్ మరియు సమయ బాధ్యతలో 22% పరిమితి మార్చి 31, 2021 వరకు

ఇది తరువాత సమీక్షించబడుతుంది.

టర్మ్ రెపో ఆపరేషన్స్:

ఫ్లోటింగ్ రేట్ల వద్ద (అంటే, ప్రస్తుతం ఉన్న రెపో రేటు వద్ద) మొత్తం 1 లక్ష కోట్ల టర్మ్ రెపో ఆపరేషన్లను నిర్వహిస్తామని ఆర్బిఐ తెలిపింది.

ఇది ముందస్తు పన్నుల ప్రవాహం కారణంగా మార్కెట్లో ఒత్తిడిని తగ్గించడం కోసం.

మొదటి త్రైమాసికంలో జిడిపి 23.9% తగ్గుదల

సందర్భం:

జాతీయ గణాంక కార్యాలయం విడుదల చేసిన గణాంకాల ప్రకారం, 2019 స్థూల జాతీయోత్పత్తి (జిడిపి) 2019 ఏప్రిల్ నుండి జూన్ త్రైమాసికంలో రికార్డు స్థాయిలో 23.9% తగ్గింది.

వివరాలు:

COVID-19 లాక్డౌన్ యొక్క ప్రభావం, అలాగే COVID-19 కి ముందు ఆర్థిక వ్యవస్థ యొక్క మందగమన ధోరణి దీనికి కారణంగా చెప్పవచ్చు

వ్యవసాయం మాత్రమే సంవత్సరానికి 3.4% వృద్ధిని నమోదు చేసింది.

అన్ని ఇతర రంగాలు సంకోచాన్ని చూశాయి, నిర్మాణరంగం 50%వరకు పడిపోయింది మరియు వాణిజ్య,

హోటళ్ళు, రవాణా మరియు కమ్యూనికేషన్ సేవల వర్గం 47% తగ్గిపోయింది.

వ్యయం వైపు, ప్రైవేట్ వినియోగం 26.7% పడిపోయింది, స్థూల స్థిర మూలధన నిర్మాణం ద్వారా ప్రతిబింబించిన పెట్టుబడులు 47% పడిపోయాయి మరియు ఎగుమతులు దాదాపు 20% కుదించాయి.

ప్రభుత్వ తుది వినియోగ వ్యయం 16.4% పెరిగింది.

ఆందోళనలు:

15 వ ఆర్థిక కమిషన్కు సలహా మండలి సభ్యుడు, “భారత ఆర్థిక వ్యవస్థ తీవ్ర దుర్భర చక్రంలో ఉందని, ఇక్కడ డిమాండ్ భారీగా కుంచించుకుపోతోందని, పన్ను సంకోచం కారణంగా ఈ సంకోచాన్ని తటస్థం చేసే సామర్థ్యం కూడా సమానంగా

కుదించబడిందని” అభిప్రాయపడ్డాడు.

2020-21లో వార్షిక జిడిపిలో సంకోచానికి ఇది దోహదం చేస్తుందని ఆర్థికవేత్తలు భావిస్తున్నారు.

1979-80లో జిడిపి 5.2% కుదించినప్పుడు ఆర్థిక వ్యవస్థ యొక్క చివరి సంకోచం సంభవించింది.

అదేవిధంగా 1965-68 మరియు 1972-73 మధ్య చిన్న సంకోచానికి మరో నాలుగు ఉదాహరణలు ఉన్నాయి.

ఏదేమైనా, 2020-21 స్వతంత్ర భారతదేశ చరిత్రలో చెత్త సంకోచాన్ని చూడగలదని అభిప్రాయపడింది.

ప్రభుత్వం మార్కెట్ లేదా ఆర్బిఐ (రిజర్వ్ బ్యాంక్ ఆఫ్ ఇండియా) నుండి రుణం తీసుకోవచ్చని సూచిస్తూ ప్రభుత్వం తన సొంత ఖర్చులను పెంచుకోవాల్సిన అవసరం ఉందని ఆర్థికవేత్తలు అభిప్రాయపడ్డారు.

గమనిక:

లాక్డౌన్ కారణంగా డేటా సేకరణకు ఆటంకం ఏర్పడటం వలన అధికారిక రంగానికి సంబంధించిన పరిమిత సూచికల ఆధారంగానే సంకోచం అంచనా వేయబడిందని ఎన్ఎన్ఓ తెలిపింది.

23 రాష్ట్రాలు / యుటిలలో 37 మెగా ఫుడ్ పార్కులకు ఆమోదం

మెగా ఫుడ్ పార్క్ పథకాన్ని (ఎంఎఫ్పిఎస్) ఆహార ప్రాసెసింగ్ పరిశ్రమల మంత్రిత్వ శాఖ అమలు చేస్తోంది. ఈ పథకం 2008 నుండి ఆహార ప్రాసెసింగ్ పరిశ్రమలకు ఆధునిక మౌలిక సదుపాయాలను సృష్టిస్తోంది. మొత్తం 42 ఫుడ్ పార్కులు ప్రణాళిక చేయబడ్డాయి మరియు 37 మెగా ఫుడ్ పార్కులు ఇటీవల ఆమోదించబడ్డాయి, వీటిలో 19 ఇప్పటికే పనిచేస్తున్నాయి.

మెగా ఫుడ్ పార్క్ పథకం గురించి

ఇది ఆహార ప్రాసెసింగ్ మంత్రిత్వ శాఖ యొక్క పథకం, ఇది “వ్యవసాయ నుండి ప్రాసెసింగ్ మరియు తరువాత వినియోగదారు మార్కెట్లకు ప్రత్యక్ష అనుసంధానం” ను ఏర్పాటు చేస్తుంది.

ఈ పథకాన్ని కొత్త కేంద్ర రంగ గొడుగు పథకంలో ఒక భాగం చేశారు - ప్రధాన్ మంత్రి కిసాన్ సంపాద యోజన (పిఎంకెఎస్వై).

వ్యవసాయ నుండి మార్కెట్ కు విలువ గొలుసును అందించడంతో పాటు ఆహార ప్రాసెసింగ్ కోసం ఆధునిక మౌలిక సదుపాయాలను కల్పించడమే ఎంఎఫ్పిఎస్ లక్ష్యం.

పూర్తిగా పనిచేసే మెగా ఫుడ్ పార్క్ 5000 మందికి ప్రత్యక్షంగా లేదా పరోక్షంగా ఉపాధి కల్పించబోతోంది.

ఇది సేకరణ కేంద్రాలు, కేంద్రీకృత ప్రాసెసింగ్ కేంద్రాలు, ప్రాథమిక ప్రాసెసింగ్ కేంద్రాలు, రవాణా మరియు లాజిస్టిక్స్

సమీపంలో మౌలిక సదుపాయాలను సృష్టిస్తుంది.

మౌలిక సదుపాయాల కల్పన వ్యర్థాలను మరింత తగ్గిస్తుంది మరియు సేకరణ కేంద్రాలు, ప్రాథమిక ప్రాసెసింగ్ కేంద్రాలు మరియు వెనుక చివరలో పనిచేసే లాజిస్టిక్ మౌలిక సదుపాయాలతో సమర్థవంతమైన సరఫరా గొలుసును సృష్టిస్తుంది.

విశిష్ట లక్షణాలు

వ్యవసాయ నుండి మార్కెట్ వరకు విలువ గొలుసుతో పాటు ఆహార ప్రాసెసింగ్ కోసం ఆధునిక మౌలిక సదుపాయాలను కల్పించడం ఈ పథకం యొక్క ప్రాథమిక లక్ష్యం.

ప్రాథమిక ప్రాసెసింగ్ కోసం మౌలిక సదుపాయాలను సృష్టించడం ద్వారా మరియు సెంట్రల్ ప్రాసెసింగ్ సెంటర్ (సిపిసి) వద్ద రోడ్లు, విద్యుత్, నీరు, ప్రసరించే చికిత్స ప్లాంట్ (ఇటిపి) వంటి సాధారణ సౌకర్యాలను అందించడం ద్వారా హాట్ మరియు స్పీక్స్ మోడల్ ఆధారంగా ఈ పథకం అనుసరిస్తుంది.

ఈ పథకం డిమాండ్ ఆధారంగా నడుస్తుంది మరియు పర్యావరణ మరియు భద్రతా ప్రమాణాలకు అనుగుణంగా ఆహార ప్రాసెసింగ్ యూనిట్లను సులభతరం చేస్తుంది.

మెగా ఫుడ్ పార్క్ యొక్క సెంట్రల్ ప్రాసెసింగ్ సెంటర్ ను స్థాపించడానికి ఈ ప్రాజెక్టుకు కనీసం 50 ఎకరాల భూమిని కొనుగోలు చేయడం ద్వారా లేదా కనీసం 75 సంవత్సరాల లీజుకు ఇవ్వాలి.

ప్రధాన్ మంత్రి కిసాన్ సంపాద యోజన (పిఎంకెఎస్సీ):

SAMPADA (వ్యవసాయ-ప్రాసెసింగ్ క్లస్టర్ల అభివృద్ధి కోసం పథకం) పథకం మే 2017 లో ఆమోదించబడింది, దీనికి “ప్రధాన్ మంత్రి కిసాన్ సంపాద యోజన (PMKSY)” అని పేరు మార్చారు. ఇది మెగా ఫుడ్ పార్కులు, ఇంటిగ్రేటెడ్ కోల్డ్ చైన్ మరియు

విలువ చేరిక మౌలిక సదుపాయాలు వంటి పథకాలను పొందుపరిచే కేంద్ర రంగ పథకం. ఈ పథకం యొక్క ప్రాథమిక లక్ష్యం వ్యవసాయానికి అనుబంధంగా ఉండటం, దాని ప్రాసెసింగ్కు ఆధునికీకరించడం మరియు వ్యవసాయ-వ్యర్థాలను తగ్గించడం.

ఎంఎస్ఎంఇలను అభివృద్ధి చేయడానికి సిడ్బీతో రాజస్థాన్ భాగస్వామ్యం

రాష్ట్రంలోని సూక్ష్మ, చిన్న, మధ్యతరహా పరిశ్రమలకు (ఎంఎస్ఎంఇ) ఆర్థిక, సాంకేతిక, మార్కెటింగ్, ఎగుమతి సహాయాన్ని అందించడానికి 2020 సెప్టెంబర్ 12 న రాజస్థాన్ పరిశ్రమల శాఖ మరియు సిడ్బీ భాగస్వామ్యమయ్యాయని పరిశ్రమల మంత్రి పార్వాది లాల్ మీనా తెలిపారు.

అలాగే, ఒకే విండో వన్-స్టాప్ షాప్ రావడంతో పెద్ద పరిశ్రమలను స్థాపించడం సులభం అవుతుంది.

ఈ అవగాహన ఒప్పందంపై పరిశ్రమల శాఖ తరపున కమిషనర్ అర్చన సింగ్, సిడ్బీ తరపున జనరల్ మేనేజర్ బల్బీర్ సింగ్ సంతకం చేశారు.

ముఖ్యాంశాలు

స్కాల్ ఇండస్ట్రీస్ డెవలప్ మెంట్ బ్యాంక్ ఆఫ్ ఇండియా (సిడ్బీ) రాజస్థాన్ ప్రభుత్వంతో అవగాహన ఒప్పందం కుదుర్చుకుంది.

స్కాల్ ఇండస్ట్రీయల్ డెవలప్ మెంట్ బ్యాంక్ ఆఫ్ ఇండియా (సిడ్బీ)

ఇది భారతదేశంలో అభివృద్ధి ఆర్థిక సంస్థ. ఇది ప్రధాన కార్యాలయం లక్నోలో ఉంది మరియు దేశవ్యాప్తంగా దాని కార్యాలయాలు ఉన్నాయి. ఇది ఏప్రిల్ 2, 1990 న పార్లమెంట్ చట్టం ద్వారా స్థాపించబడింది. పరిశ్రమలకు రీఫైనాన్స్ సౌకర్యాలు మరియు స్వల్పకాలిక రుణాలు ఇవ్వడం దీని ప్రధాన లక్ష్యం. సిడ్బీ ఎంఎస్ఎంఇ రంగంలో ప్రధాన ఆర్థిక సంస్థగా పనిచేస్తుంది. ఇలాంటి కార్యకలాపాలలో నిమగ్నమయ్యే ఇతర సంస్థల విధులతో ఇది సమన్వయం చేస్తుంది. ఆర్థిక సేవల విభాగం, భారత ప్రభుత్వం SIDBI కి మార్గనిర్దేశం చేసే నోడల్ విభాగం.

రాష్ట్రంలో ఎంఎస్ఎంఇ పర్యావరణ వ్యవస్థను అభివృద్ధి చేయడానికి ఇది అభివృద్ధి చెందుతుంది.

ఈ ప్రయోజనం కోసం, పరిశ్రమలను ప్రోత్సహించడానికి MSME చట్టం సవరించబడింది

ఈ చర్య మూడు సంవత్సరాల పాటు అన్ని రకాల అనుమతులు మరియు తనిఖీల నుండి MSME ప్రాధికారాలకు మినహాయింపు ఇస్తుంది.

MEIS పథకం కింద ఎగుమతి ప్రోత్సాహకాల తగ్గింపుకు ప్రభుత్వ నిర్ణయం

మర్చంట్ ఎక్స్పోర్ట్ ప్రమ్ ఇండియా స్కీమ్ (ఎంఐఎస్) కింద ఎగుమతి ప్రోత్సాహకాలను 2020 సెప్టెంబర్-డిసెంబర్ కాలంలో చేసిన అవుట్ బౌండ్ సరుకులపై ఎగుమతిదారుకు crore 2 కోట్లు చొప్పున నిర్ణయించాలని ప్రభుత్వం నిర్ణయించింది. ఇది వ్యాపారులను తీవ్రంగా ప్రభావితం చేస్తుంది.

కొనుగోలుదారులు తమ ధరలను పైకి సవరించలేరు. ఏదేమైనా, హఠాత్తుగా 2 కోట్ల టోపీ విధించడం ఎగుమతిదారులను తీవ్రంగా ప్రభావితం చేస్తుంది, దీని సంఖ్య చాలా పెద్దది కాకపోవచ్చు, కానీ ఎగుమతులకు వారి సహకారం టోపీ విధించటానికి పునఃసమీక్షించాల్సిన అవసరం ఉంది. ఈ పరిమితిని మించి ఉంటే, పైకప్పును మరింత క్రిందికి సవరించవచ్చనే షరతుతో, సెప్టెంబర్-డిసెంబర్, 2020 లో ఎగుమతుల కోసం ఇచ్చిన ? 5,000 కోట్ల వ్యయంపై ఆందోళన. Costs 2 కోట్ల పరిమితికి అర్హత ఉన్నవారు తమ ఎగుమతుల్లో కూడా అలాంటి ప్రయోజనాలకు కారణం కానందున ఇది భారీ అనిశ్చితిని

ప్రధాన అంశం

సెప్టెంబరు-డిసెంబరులో చేసిన ఎగుమతులు ఇంతకుముందు చర్చలు జరిపిన ఆర్డర్ మీద ఆధారపడి ఉంటాయి. ఈ ప్రయోజనాలు ఎగుమతి పోటీతత్వంలో భాగం. ఆకస్మిక మార్పు ఎగుమతిదారులను ఆర్థికంగా ప్రభావితం చేస్తుంది, ఎందుకంటే

సృష్టిస్తుంది. కాబట్టి ప్రస్తుతం ఉన్న విదేశీ వాణిజ్య విధానానికి అనుగుణంగా 2021 మార్చి 31 వరకు MEIS ని పొడిగించాలని ఫెడరేషన్ ఆఫ్ ఇండియన్ ఎక్స్పోర్ట్ ఆర్గనైజేషన్ (FIEO) కేంద్రాన్ని కోరింది.

ఇండియా పథకం నుండి వ్యాపారి ఎగుమతి అంటే ఏమిటి?

మర్చంట్ ఎక్స్పోర్ట్ ప్రమ్ ఇండియా స్కీమ్ (ఎంఐఎస్) భారతదేశ విదేశీ వాణిజ్య విధానం కింద ప్రవేశపెట్టిన రెండు పథకాల్లో ఒకటి. ఇతర పథకం సర్వీస్ ఎక్స్పోర్ట్ ప్రమ్ ఇండియా

స్కీమ్ (SEIS). మునుపటి విదేశీ వాణిజ్య విధానం 2009-14లో ఉన్న మరో ఐదు ప్రోత్సాహక పథకాలను MEIS భర్తీ చేసింది, అంటే ఫోకస్ ప్రొడక్ట్ స్కీమ్ (FPS), ఫోకస్ మార్కెట్ స్కీమ్ (FMS), మార్కెట్ లింక్డ్ ఫోకస్ ప్రొడక్ట్ స్కీమ్ (MLFPS), ఇన్ఫ్రాస్ట్రక్చర్ ప్రోత్సాహక పథకం మరియు విశేష్ కృషి గ్రామీణ ఉపజ్ యోజ్నా (VKGUY)

ఉద్దేశ్యం : ఇన్ఫ్రాస్ట్రక్చరల్ అసమర్థతలను మరియు భారతదేశంలో ఉత్పత్తి చేయబడిన ఉత్పత్తులను ఎగుమతి చేసే ఖర్చులను తగ్గించడం.

Foundation For Competitive Exams

ఎ.పి.పి.ఎస్.సి

టి.ఎస్.పిఎస్సి

గ్రూప్ - I & II

కోచింగ్

టెస్ట్ సిరీస్ + మెంటర్ షిప్

**తెలుగు మరియు ఇంగ్లీష్ మీడియం
(ఆన్లైన్ & ఆఫ్లైన్)**

కొత్త బ్యాచ్ - అడ్మిషన్స్ ప్రారంభం

www.aksias.com

8448449709

3. అంతర్జాతీయ సంబంధాలు

5 పాయింట్ల కార్యాచరణ ప్రణాళికపై భారత్, చైనా మధ్య ద్వైపాక్షిక సమావేశం

సందర్భం:

షాంఘై కోఆపరేషన్ ఆర్గనైజేషన్ (ఎస్సీఓ) విదేశాంగ మంత్రుల సమావేశం సందర్భంగా మాస్కోలో విదేశాంగ మంత్రి ఎస్ జైశంకర్ తన చైనా ప్రతినిధి వాంగ్ యిని కలిశారు.

వారి ద్వైపాక్షిక సమావేశానికి ముందు, వారు రష్యా విదేశాంగ మంత్రి నిర్వహించిన 90 నిమిషాల భోజన సమావేశానికి హాజరయ్యారు - మూడు దేశాలు ఆర్ఐసి (రష్యా, ఇండియా, చైనా) సమాహాన్ని ఏర్పాటుచేశాయి.

వివరాలు:

వాస్తవిక నియంత్రణ రేఖ వెంట భారతదేశం మరియు చైనా మధ్య తీవ్ర వివాదం మధ్య ఈ సమావేశం జరిగింది, ఇది మే 2020 లో ప్రారంభమైంది. చర్చలు కొనసాగుతున్నాయి.

లైన్ ఆఫ్ యాక్చువల్ కంట్రోల్ (ఎల్ఐసి) వెంట ఉద్రిక్తతలను తొలగించడానికి మరియు తగ్గించడానికి ఐదు-పాయింట్ల కార్యాచరణ చర్య అంగీకరించబడింది.

ఇరుపక్షాల సరిహద్దు దళాలు తమ సంభాషణను కొనసాగించాలని, సరైన దూరాన్ని కొనసాగించాలని, ఉద్రిక్తతలను తగ్గించాలని ఇరువురు విదేశాంగ మంత్రులు అంగీకరించారు.

ప్రధానమంత్రి నరేంద్ర మోడీ, చైనా అధ్యక్షుడు జి జిన్పింగ్ మధ్య విభేదాలు వివాదాలుగా మారకూడదని అభిప్రాయపడ్డారు.

ఉద్రిక్తతలను తగ్గించడానికి ప్రయత్నించడం తో పాటు

అన్ని ఘర్షణ ప్రాంతాలలో దళాలను సమగ్రంగా విడదీయడం తక్షణ పని అని పేర్కొన్నారు.

ఐదు పాయింట్ల చర్య:

ప్రస్తుతం ఉన్న భారత-చైనా సరిహద్దు ప్రోటోకాల్ లకు

ఇరు దేశాలు కట్టుబడాలి.

జాతీయ భద్రతా సలహాదారు అజిత్ డోవల్ మరియు మిస్టర్ వాంగ్ లతోపాటు ప్రత్యేక ప్రతినిదులు, ఇతర యంత్రాంగాల మధ్య సంభాషణను కొనసాగిస్తున్నారు.

ఈ చర్చలు కొత్త విశ్వాసాన్ని పెంపొందించే చర్యల (సిబిఎం) వైపు పనిచేస్తోంది.

ప్రాముఖ్యత:

విభేదాలు మిగిలి ఉన్నప్పటికీ, ఉమ్మడి ప్రకటన జూన్ 2017 లో అస్తానాలో ప్రధాని నరేంద్ర మోడీ మరియు చైనా అధ్యక్షుడు జి జిన్పింగ్ మధ్య జరిగిన సమావేశం నుండి అభివృద్ధి చెందిన ఇరు దేశాల నాయకులలో ఏకాభిప్రాయాన్ని పొందింది మరియు వుహాన్ మరియు మహాబలిపురంలో జరిగిన రెండు అనధికారిక శిఖరాగ్ర సమావేశాలలో దీనిని పునరుద్ధాపించారు.

ముగింపు:

చైనా యొక్క రాజకీయ స్వరంలో మార్పు స్వాగతించదగినది అయినప్పటికీ, సమగ్ర సైనిక విరమణ మరియు విస్తరణ వైపు మార్గాన్ని క్లిష్టతరం చేసే లోతైన తేడాలు కొనసాగుతున్నాయి.

విరామం యొక్క లక్ష్యం యథాతథ స్థితిని “పునరుద్ధరించడం” అని భారతదేశం నొక్కి చెబుతున్నప్పటికీ, ఆ లక్ష్యం పట్ల స్పష్టమైన నిబద్ధత చైనాకు లేదు.

సరిహద్దు సంఘర్షణను మిగిలిన సంబంధాల నుండి వేరుచేయాలని చైనా కోరుకుంటుండగా, ఈ రెండు విడదీయరాని అనుసంధానంగా ఉన్నాయని భారత్ పేర్కొంది.

విదేశాంగ మంత్రుల సమావేశం యొక్క లక్ష్యాలు మరియు విధానాలు అంగీకరించడంపై అది సాధించబడింది. చాలా మంది మిలిటరీ దీనిపై ఆధారపడి ఉంటారు మరియు ఈ ప్రక్రియను త్వరగా పూర్తి చేస్తారు.

భారత్, జపాన్ దేశాలు మధ్య ఒప్పందం

సందర్భం:

భారతదేశం మరియు జపాన్ రెండు దేశాల మధ్య

సరఫరా మరియు సేవల పరస్పర కేటాయింపుపై ఒప్పందం కుదుర్చుకున్నాయి.

వివరాలు:

భారతదేశం సాయుధ దళాలు మరియు జపాన్ యొక్క ఆత్మరక్షణ దళాల మధ్య సరఫరా మరియు సేవల పరస్పర నిబంధనలకు సంబంధించి ఇరు దేశాల మధ్య ఒక ఒప్పందంపై సంతకం చేశాయి.

ఈ ఒప్పందం ద్వైపాక్షిక శిక్షణా కార్యకలాపాలు, ఐక్యరాజ్యసమితి శాంతి పరిరక్షణ కార్యకలాపాలు, మానవతావాద అంతర్జాతీయ ఉపశమనం మరియు పరస్పరం అంగీకరించిన ఇతర కార్యకలాపాలలో నిమగ్నమై ఉండగా, సరఫరా మరియు సేవల పరస్పర సదుపాయంలో భారత మరియు జపాన్ సాయుధ

దళాల మధ్య సన్నిహిత సహకారం కోసం ఎనేబుల్ ఫ్రేమ్వర్కు ఏర్పాటు చేస్తుంది.

ఈ ఒప్పందం భారతదేశం మరియు జపాన్ యొక్క సాయుధ దళాల మధ్య పరస్పర సామర్థ్యాన్ని పెంచుతుంది, తద్వారా ఇరు దేశాల మధ్య సైపల్ స్ట్రాటజిక్ & గ్లోబల్ పార్టనర్షిప్ కింద ద్వైపాక్షిక రక్షణ ఒప్పందాలను మరింత పెంచుతుంది.

ఈ ఒప్పందం ప్రధానంగా ఎక్కువ సముద్ర సహకారాన్ని లక్ష్యంగా పెట్టుకుంది మరియు దీనిలో పాల్గొనేవారు పరస్పర ప్రయోజనం కోసం సముద్ర సౌకర్యాలను పంచుకోవాలని భావిస్తున్నందున భారతదేశం-జపాన్ నావికాదళ వ్యాయామాలను నాటకీయంగా అప్రేడ్ చేయవచ్చు.

ఇండో-పసిఫిక్ ప్రాంతాలు మధ్య త్రైపాక్షిక సంభాషణ

సందర్భం:

ఇండో-పసిఫిక్ ప్రాంతంలో సహకారాన్ని పెంపొందించడంపై దృష్టి సారించి భారతదేశం, ఆస్ట్రేలియా మరియు ఫ్రాన్స్ మొదటి త్రైపాక్షిక సంభాషణను నిర్వహించాయి.

వివరాలు:

మూడు దేశాలు బహుపాక్షికతను బలోపేతం చేయడానికి మరియు సంస్కరించడానికి ఉత్తమమైన మార్గాలను చర్చించాయి.

ప్రాంతీయ మరియు ప్రపంచ బహుపాక్షిక సంస్థలలో ప్రాధాన్యతలు, సవాళ్లు మరియు పోకడలపై వారికి మార్పిడి ఉంది.

ఈ ప్రాంతంలో ఆర్థిక మరియు భౌగోళిక వ్యూహాత్మక సవాళ్లు మరియు సహకారం, ముఖ్యంగా COVID-19 మహమ్మారి మరియు దేశీయ ప్రతిస్పందనల సందర్భంలో చర్చించబడ్డాయి.

ఇండో-పసిఫిక్ ప్రాంతంలో స్నేహపూర్వక దేశాల సామర్థ్యాన్ని పెంపొందించడం, మానవతా సహాయం మరియు విపత్తు ఉపశమనం, సముద్ర డొమైన్ అవగాహన, పరస్పర లాజిస్టిక్స్

మద్దతు, సముద్ర భద్రత వంటి అంశాలు చర్చలో భాగంగా ఉన్నాయి.

సముద్ర గ్లోబల్ కామన్స్ సహకారం - నీలం ఆర్థిక వ్యవస్థ, సముద్ర జీవవైవిధ్యం మరియు సముద్ర కాలుష్యం వంటి పర్యావరణ సవాళ్లు - సమావేశం యొక్క ఎజెండాలో ఉన్నాయి.

హిందూ మహాసముద్రంలో స్థిరమైన మత్స్య సంపద, డీప్ ఓషన్ రిసోర్సెస్ కోతకు సాంకేతికతలు, ఓషన్ థర్మల్ ఎనర్జీ కన్సర్వేషన్ వంటి వాటిపై సహకరించడానికి భారత పక్షం తన ఆసక్తిని నొక్కి చెప్పింది.

స్థితిస్థాపకంగా ఉండే ప్రపంచ సరఫరా గొలుసులను నిర్వహించడం యొక్క ప్రాముఖ్యతపై వారు అంగీకరించారు.

ప్రాముఖ్యత:

ఇండో-పసిఫిక్ ప్రాంతంలో ఫ్రాన్స్ మరియు ఆస్ట్రేలియా భారతదేశం యొక్క ముఖ్య భాగస్వాములుగా ఉన్నాయి

ఇటీవలి సంవత్సరాలలో మూడు దేశాలు ద్వైపాక్షికంగా సాధించిన పురోగతిని పెంపొందించడానికి ఈ సమావేశం ఒక ప్రత్యేకమైన అవకాశాన్ని అందించింది.

లిబియా ప్రధాని రాజీనామా: లిబియా సంక్షోభం, అంతర్వర్ధం, ఐక్యరాజ్యసమితి పాత్ర

లిబియా ప్రధాని ఫయేజ్ సెరాజ్ 2020 అక్టోబర్ చివరి నాటికి రాజీనామా చేయనున్నారు. ఆయన రాజీనామాను ఐక్యరాజ్యసమితి స్వాగతించింది.

జాతీయ ఒప్పందం ప్రభుత్వం

పిఎం ఫయేజ్ సెరాజ్ నాయకత్వంలో ప్రస్తుత లిబియా

ప్రభుత్వాన్ని నేషనల్ అకార్డ్ ప్రభుత్వం అంటారు. ఈ ప్రభుత్వం 2015 లో ఐక్యరాజ్యసమితి చొరవతో ఏర్పడింది.

నేపథ్యం

2011 లో, లిబియా అంతర్యుద్ధంలో నాటో దళాలు లిబియా నాయకుడు ముయమ్మూర్ గడ్డాఫీని కూల్చివేసాయి. అప్పటి నుండి లిబియా తీవ్ర గండరగోళం మరియు అస్థిరతను ఎదుర్కొంటోంది. ఇది ఇస్లామిస్ట్ సమూహాలకు మరియు సాయుధ మిలీషియాలకు ఉత్పత్తి కేంద్రంగా మారింది.

ప్రస్తుత దృశ్యం

ప్రస్తుతం, లిబియాకు ఒకే ప్రభుత్వం లేదు. జాతీయ ఒప్పందం ప్రభుత్వం ట్రిపోలీ నుండి లిబియా యొక్క పశ్చిమ భాగాలను నియంత్రిస్తుంది. లిబియా జాతీయ సైన్యం టోబ్రూక్ ఆధారిత పార్లమెంటు లిబియా యొక్క తూర్పు భాగాలను శాసిస్తుంది.

సమస్య ఏమిటి?

ఐక్యరాజ్యసమితి మద్దతు ఉన్న జాతీయ రికార్డు ప్రభుత్వం లిబియాకు స్థిరత్వాన్ని అందించడంలో విఫలమైంది. సాధారణంగా, GNA కి భద్రతా దళాలు లేవు. జిఎన్ఎ కింద ప్రజా పరిపాలన లేదు. చాలా తక్కువ బ్యాంకులు పనిచేస్తాయి. ఈ ప్రాంతాలు సమ్మర్చిగా నీరు, పెట్రోల్ మరియు విద్యుత్ కొరతను ఎదుర్కొంటున్నాయి.

లిబియా నేషనల్ ఆర్మీ

దేశంలోని తూర్పు భాగంలోని చాలా చమురు క్షేత్రాలను ఇప్పటికే జాతీయ సైన్యం తన ఆధీనంలోకి తీసుకుంది. సైన్యానికి సౌదీ అరేబియా, ఈజిప్ట్, రష్యా మరియు ఫ్రాన్స్ మద్దతు ఉంది. ఈ సైన్యానికి ఫీల్డ్ మార్షల్ ఖలీఫా అఫ్తార్ నాయకత్వం వహిస్తున్నారు. అతను లిబియా అమెరికన్ సోల్డర్. గడ్డాఫీ నాయకత్వంలో లిబియా సైన్యంలో పనిచేశారు

లిబియా యొక్క ప్రాముఖ్యత

ఆఫ్రికాలో లిబియాలో అతిపెద్ద చమురు నిల్వ ఉంది. ఇది ప్రపంచంలోనే అతిపెద్ద చమురు ఉత్పత్తిదారులలో ఒకటి. దేశంలో అస్థిరత ప్రపంచవ్యాప్తంగా చమురు ధరలను ప్రభావితం చేస్తుంది. ఇది భారతదేశాన్ని కూడా నేరుగా ప్రభావితం చేస్తుంది.

అంతర్జాతీయ స్పందన

లిబియా రాజధాని ట్రిపోలీలో తన దళాలను తొలగించాలని చేయాలని అమెరికా ఆదేశించింది. 15 మంది సిఆర్పిఎఫ్ సిబ్బందితో కూడిన శాంతి పరిరక్షక దళాలను భారత్ ఖాళీ చేసింది. ఫిబ్రవరి 2020 లో, ఐక్యరాజ్యసమితి భద్రతా మండలి లిబియాలో యుద్ధాన్ని ముగించడానికి 55 పాయింట్ల రోడ్మ్యాపు ఆమోదించింది. ఈ తీర్మానం అన్ని దేశాలను లిబియా యొక్క అంతర్గత సంఘర్షణలలో జోక్యం చేసుకోకుండా చేస్తుంది. కైరో ప్రకటనను జూన్ 2020 లో ఈజిప్ట్ ప్రతిపాదించింది. అయితే, ఈ తీర్మానం మరియు ప్రకటన ఏదీ ఆమోదించబడలేదు.

మాల్డీవులతో రక్షణ సహకార ఒప్పందంపై అమెరికా సంతకం

2020 సెప్టెంబర్ 10 న ఫిలడెల్ఫియాలో దక్షిణ మరియు ఆగ్నేయాసియా రక్షణ శాఖ సహాయ సహాయ కార్యదర్శి రీడ్ వెర్నెర్ మరియు మాల్డీవుల రక్షణ మంత్రి మరియు దీదీల మధ్య “యుఎస్ డిపార్ట్మెంట్ ఆఫ్ డిఫెన్స్-మాల్డీవుల రక్షణ మరియు భద్రతా సంబంధాల ముసాయిదా” కు సంతకం చేశారు

ముసాయిదా గురించి

హిందూ మహాసముద్రంలో శాంతి భద్రతలను కాపాడటానికి ముసాయిదా మరియు సహకారాన్ని మరింతగా పెంచడానికి ముసాయిదా ప్రయత్నిస్తుంది. రక్షణ భాగస్వామ్యంలో ఇది కూడా ఒక ముఖ్యమైన దశ. ఉచిత మరియు బహిరంగ

ఇండో-వనిఫిక్ వట్ల ఇరు వక్షాలు తమ నిబద్ధతను వునరుద్ధాటించాయి.

యుఎస్-మాల్డీవుల సంబంధం

నేపథ్యం

యునైటెడ్ స్టేట్స్ మాల్డీవుల రివల్విక్తో స్నేహపూర్వక సంబంధాలను పంచుకుంటుంది. మాల్డీవుల స్వాతంత్ర్యానికి యునైటెడ్ స్టేట్స్ మద్దతు ఇస్తుంది. ద్వీపం దేశం యొక్క ప్రాదేశిక సమగ్రతను కూడా అమెరికా గుర్తించింది. నవంబర్ 1988 మాల్డీవుల ప్రభుత్వం తరపున జరిగిన తిరుగుబాటు ప్రయత్నంలో భారతదేశం యొక్క సకాలంలో జోక్యం చేసుకోవడాన్ని అమెరికా

అమోదించింది.

రక్షణ

2001-2002లో ఉగ్రవాదాన్ని, ఉగ్రవాద పైనాన్నిగ్గు ఎదుర్కోవటానికి అమెరికా చేసిన ప్రయత్నాలకు మాల్దీవులు మద్దతునిచ్చాయి. యునైటెడ్ స్టేట్స్ ఏటా తక్కువ సంఖ్యలో మాల్దీవుల సైనిక సిబ్బందికి శిక్షణ ఇస్తుంది.

ఆర్థికాభివృద్ధి

అంతర్జాతీయ సంస్థ కార్యక్రమాల ద్వారా మాల్దీవుల్లో ఆర్థికాభివృద్ధికి యుఎస్ రచనలు దోహదం చేస్తాయి. యుఎస్ మరియు మాల్దీవులు డిసెంబర్ 2004 నునామీ తరువాత పునర్నిర్మాణ సహాయం కోసం మిలియన్ల డ్వైపాక్షిక సహాయ ఒప్పందంపై సంతకం చేశాయి. విమానాశ్రయ నిర్వహణ మరియు

మాదకద్రవ్యాల నిషేధానికి నేరుగా శిక్షణ ఇవ్వడానికి యునైటెడ్ స్టేట్స్ నిధులు సమకూర్చింది. మాల్దీవుల ఆచారాలు, ఇమ్మిగ్రేషన్ మరియు మాదకద్రవ్యాల నియంత్రణ ప్రయత్నాల కోసం యుఎస్ డెస్టాప్ కంప్యూటర్లను కూడా అందించింది.

పర్యాటకం

ఏటా 5000-6000 మంది అమెరికన్లు మాల్దీవులను సందర్శిస్తారు.

అలా కాకుండా, మాల్దీవులు విదేశీ పెట్టుబడులను అంగీకరిస్తాయి. ఇంకా, మాల్దీవులలో యుఎస్ వ్యాపారాలకు అవకాశం ఉన్న ప్రాంతాలలో పర్యాటకం, నిర్మాణం మరియు వస్త్రాలు మరియు ఎలక్ట్రికల్ ఉపకరణాల అసెంబ్లీతో సహా సాధారణ ఎగుమతి-ఆధారిత తయారీ ఉన్నాయి.

జపాన్ తో యుకె మొదటి పోస్ట్-బ్రెక్సిట్ ఒప్పందం

జపాన్ తో ఒప్పందం కుదుర్చుకోవడం ద్వారా యుకె తన మొదటి ప్రధాన బ్రెక్సిట్ అనంతర వాణిజ్య ఒప్పందంపై సంతకం చేసింది. ఈ రెండు దేశాల మధ్య వాణిజ్యాన్ని సుమారు b 15 బిలియన్ల మేర పెంచాలని ఈ ఒప్పందం లక్ష్యంగా పెట్టుకుంది. ఈ ఒప్పందం UK జిడిపిని 0.07% పెంచుతుంది, అయినప్పటికీ, ఇది యూరోపియన్ యూనియన్ (EU) తో కోల్పోయిన వాణిజ్యంలో కొంత భాగం మాత్రమే.

ఒప్పందం యొక్క ప్రాముఖ్యత

ఈ యుకె-జపాన్ సమగ్ర ఆర్థిక భాగస్వామ్య ఒప్పందానికి గొప్ప ప్రాముఖ్యత ఉంది, ఎందుకంటే ఇప్పుడు జపాన్ కు ఎగుమతుల్లో 99% సుంకం లేకుండా ఉంటుంది.

ఈ ఒప్పందం తయారీ, ఆహారం మరియు పానీయం మరియు టెక్ పరిశ్రమలలో బ్రిటిష్ వ్యాపారాలకు కొత్త మార్గాన్ని అందిస్తుంది.

ఈ ఒప్పందం ఆటోమోబైల్ రంగానికి, షూ ఫ్యాక్షరీలకు ప్రయోజనకరంగా ఉంటుంది.

ఇది UK అంతటా ప్రజలకు కొత్త అవకాశాలను సృష్టిస్తుంది.

వ్యూహాత్మకంగా, ఈ ఒప్పందం ట్రాన్స్-వసిఫిక్ భాగస్వామ్యంలో చేరడానికి ఒక ముఖ్యమైన దశ. ఇది స్వేచ్ఛా వాణిజ్య ఒప్పందాల నెట్ వర్క్ మధ్యలో బ్రిటన్ ను మరింతగా ఉంచుతుంది.

నిస్సాన్ మరియు హిటాచీతో సహా యుకెలో జపాన్ పెట్టుబడిదారులు జపాన్ నుండి వచ్చే భాగాలపై సుంకాలను తగ్గించడం ద్వారా ప్రయోజనం పొందుతారు.

బ్రెక్సిట్ గురించి

యూరోపియన్ యూనియన్ (ఇయు) నుండి యునైటెడ్ కింగ్డమ్ (యుకె) ను ఉపసంహరించుకోవడం బ్రెక్సిట్ అంటారు. UK వ్యాప్తంగా ప్రజాభిప్రాయ సేకరణ తరువాత 2016 లో బ్రెక్సిట్ జరిగింది. ప్రజాభిప్రాయ సేకరణలో, 52% మంది EU ను విడిచిపెట్టడానికి అనుకూలంగా ఓటు వేయగా, 48% మంది సభ్యులుగా ఉండటానికి ఓటు వేశారు. 31 జనవరి 2020 న UK అధికారికంగా EU ను విడిచిపెట్టింది. ఇప్పుడు, UK EU చట్టానికి లోబడి ఉంది మరియు పరివర్తన సమయంలో EU కస్టమ్స్ యూనియన్ మరియు సింగిల్ మార్కెట్లో భాగంగా ఉంది, కానీ అధికారికంగా ఇది EU యొక్క రాజకీయ సంస్థలు లేదా సంస్థలలో భాగం కాదు.

యూరోపియన్ యూనియన్ (EU)

EU ఒక రాజకీయ మరియు ఆర్థిక యూనియన్ ఐరోపాలో ఉన్న 27 సభ్య దేశాలను కలిగి ఉంది. ప్రామాణికమైన చట్టాల ద్వారా సమగ్ర సింగిల్ మార్కెట్ను అభివృద్ధి చేయడానికి EU పనిచేస్తుంది. ఈ చట్టాలు అన్ని సభ్య దేశాలకు వర్తిస్తాయి. EU యొక్క విధానాలు అంతర్గత మార్కెట్లో ప్రజలు, వస్తువులు, సేవలు మరియు మూలధనం యొక్క ఉచిత కదలికను నిర్ధారించడం. ఇది న్యాయం మరియు గృహ వ్యవహారాలలో చట్టాన్ని కూడా అమలు చేస్తుంది. ఇది ప్రాంతీయ అభివృద్ధితో సహా వాణిజ్యం,

మత్స్య, వ్యవసాయంపై ఉమ్మడి విధానాన్ని నిర్వహిస్తుంది. స్కంజెన్ ప్రాంతంలో ప్రయాణించడానికి పాస్పోర్ట్ పరిమితులు లేవు.

స్కంజెన్ దేశాలు

స్కంజెన్ ప్రాంతంలో ఆస్ట్రియా, బెల్జియం, చెక్ రిపబ్లిక్, డెన్మార్క్, ఎస్టోనియా, ఫిన్లాండ్, ఫ్రాన్స్, గ్రీస్, జర్మనీ, ఇటలీ, హంగరీ, ఐస్లాండ్, లాట్వియా, లీచ్టెన్షైన్, మాల్టా, లిథువేనియా, లక్సెంబర్గ్, నెదర్లాండ్స్, పోలాండ్, నార్వే, పోర్చుగల్, స్పెయిన్, స్లోవేకియా, స్లోవేనియా, స్వీడన్ మరియు స్విట్జర్లాండ్.

ఇండియా-అంగోలా జాయింట్ కమిషన్ సమావేశం

భారతదేశం మరియు అంగోలా తమ మొదటి ఉమ్మడి కమిషన్ సమావేశాన్ని 2020 సెప్టెంబర్ 8 న నిర్వహించారు. ఈ సమావేశంలో దేశాలు తమ వాణిజ్య సంబంధాన్ని విస్తరించాలని నిర్ణయించాయి. వారు ఫుడ్ ప్రాసెసింగ్, వ్యవసాయం, రక్షణ, ఔషధాలు, ఆరోగ్యం, డిజిటలైజేషన్ మరియు టెలికాం వంటి వివిధ రంగాలలో చర్చలు జరిపారు

భారతదేశానికి అంగోలా ఎందుకు ముఖ్యమైనది?

భారతదేశ ఇంధన భద్రతకు అంగోలా ముఖ్యం. అంగోలాలో భారీ చమురు వనరులు ఉన్నాయి మరియు నైజీరియా తరువాత ఉప సహారా ఎడారిలో రెండవ అతిపెద్ద ముడి చమురు సరఫరాదారు. ప్రస్తుతం, GAIL అంగోలా నుండి LNG (లిక్విఫైడ్ నేచురల్ గ్యాస్) ను దిగుమతి చేస్తుంది.

ఇండియా అంగోలా సంబంధాలు

అంగోలాతో భారతదేశం యొక్క సంబంధం స్వాతంత్ర్యానికి పూర్వం నాటిది. సంఘీభావ చర్యలో పోర్చుగీస్ వలస పాలనకు వ్యతిరేకంగా స్వాతంత్ర్య పోరాటంలో భారతదేశం అంగోలాకు మద్దతు ఇచ్చింది. అంగోలా 1975 లో స్వాతంత్ర్యం పొందింది. అప్పటి నుండి, భారతీయుడు అంగోలాతో బలమైన సంబంధాలను కొనసాగించారు.

అధికారికంగా, భారతదేశం 1985 లో అంగోలాతో దౌత్య సంబంధాలను ఏర్పరచుకుంది. అంగోలాలోని లువాండాలో భారతదేశం ఒక రాయబార కార్యాలయాన్ని స్థాపించింది.

అంగోలాకు న్యూఢిల్లీ లో ఒక రాయబార కార్యాలయం కూడా ఉంది. ఐక్యరాజ్యసమితిలో వివిధ పదవులకు అంగోలా ఎల్లప్పుడూ భారతదేశ అభ్యర్థిత్వానికి మద్దతుగా ఉంది మరియు ఐక్యరాజ్యసమితి భద్రతా మండలి (యుఎన్ఎస్సి) లో సభ్యత్వం మరియు ఉగ్రవాదాన్ని ఎదుర్కోవటానికి భారతదేశం యొక్క ఆసక్తికి మద్దతు ఇస్తుంది.

వాణిజ్య సంబంధం

చమురు రంగం - భారతదేశం అంగోలా యొక్క 3 వ అతిపెద్ద వాణిజ్య భాగస్వామి, ఇది 10% బాహ్య వాణిజ్యాన్ని పంచుకుంటుంది. ఇది ప్రధానంగా ముడి చమురు కొనుగోలుకు కారణమవుతుంది. భారతదేశ కార్పొరేట్ రంగం అంగోలాను అవకాశాల భూమిగా చూస్తుంది.

చమురు రహిత రంగం - రిటైల్, హాస్పిటాలిటీ, అగ్రికల్చర్ ప్లాస్టిక్స్, స్ట్రాప్ మెటల్, స్టీల్ మరియు ట్రేడింగ్ వంటి సేవల్లో భారతీయ కంపెనీలు అనేక ప్రాజెక్టులు చేపట్టాయి.

ఇతర అభివృద్ధి కార్యక్రమాలు : రైల్వే పునరావాస ప్రాజెక్టు కోసం అంగోలా ప్రభుత్వానికి భారతదేశం రుణ శ్రేణిని విస్తరించింది. ఈ ప్రాజెక్టును రైల్ ఇండియా టెక్నికల్ అండ్ ఎకనామిక్ కన్సల్టెన్సీ సర్వీసెస్ (రైట్స్) లిమిటెడ్ అభివృద్ధి చేస్తోంది

ఆందోళనలు

చమురు రంగంలో అంగోలాపై భారతదేశం ఆధారపడటం వాణిజ్య లోటును పెంచింది. పని అనుమతి, వ్యాపార వీసాలు మరియు భాషలో సంక్లిష్టమైన విధానాలు కూడా ఉన్నాయి.

4. పర్యావరణం

ISA యొక్క మొదటి ప్రపంచ సౌర సాంకేతిక సదస్సు (WSTS) జరగనుంది

అంతర్జాతీయ సౌర కూటమి (ISA) 2020 సెప్టెంబర్ 8 న మొదటి ప్రపంచ సౌర సాంకేతిక సదస్సు (WSTS) ను నిర్వహించబోతోంది. వర్చువల్ సదస్సులో 149 దేశాల నుండి 26,000 మంది పాల్గొన్నారు. సరసమైన మరియు స్థిరమైన స్వచ్ఛమైన శక్తిపై వెలుగు తీసుకురావడంపై శిఖరం దృష్టి సారించనుంది.

ముఖ్య వాస్తవాలు

1. CEO ల గ్లోబల్ సెషన్,
2. విజన్ 2030 మరియు అంతకు మించి
3. డెకార్బనైజ్డ్ గ్రిడ్ను ఏర్పాటు చేస్తోంది
4. అంతరాయం కలిగించే సౌర సాంకేతికతలు
5. విద్యుత్ రంగానికి మించి సౌర

ఈ సదస్సును ప్రధాని మోదీ ప్రసంగించనున్నారు.

శిఖరం ఒక లక్ష్యంతో నిర్వహించబడుతుంది,

1. సాధారణ జ్ఞానం ఇ-పోర్టల్ నిర్మించడానికి.
2. వినూత్న ఆర్థిక యంత్రాంగాన్ని అభివృద్ధి చేయడం మరియు మూలధన వ్యయాన్ని తగ్గించడం.
3. సౌర అనువర్తనాలను ప్రోత్సహించే కార్యక్రమాలను రూపొందించడానికి.
4. సౌర సాంకేతిక పరిజ్ఞానాన్ని గ్రహించడం మరియు ప్రోత్సహించడం కోసం సామర్థ్యం పెంపుపై.
5. సభ్య దేశాలలో పరిశోధన మరియు అభివృద్ధిని సులభతరం చేయడం.

శిఖరం 8 కార్యక్రమాలు మరియు మార్గదర్శకాలను ప్రారంభించబోతోంది,

1. సౌర ఫోటో-వోల్టాయిక్ టెక్నీషియన్ నైపుణ్య అభివృద్ధి చారవ.
2. ISA కేర్స్ ఇనిషియేటివ్.
3. చిన్న ద్వీపం, అభివృద్ధి చెందుతున్న రాష్ట్రాలు మరియు తక్కువ అభివృద్ధి చెందిన దేశాల కోసం అండర్గ్రాడ్యుయేట్ ప్రోగ్రామ్ (యుజి).
4. ధరల అన్వేషణాత్మక శక్తి కోసం గ్లోబల్ బిడ్ సౌర పార్కుల ద్వారా 47 మిలియన్ల గృహాలకు ప్రాప్తిని అందిస్తుంది.
5. సౌర వస్తు సామగ్రి ఆధారిత వెంటిలేటర్లను ఉత్పత్తి చేయడానికి తయారీదారులకు సలహా.
6. 20 GW సోలార్ పార్కులను అభివృద్ధి చేయడానికి కార్యాచరణ ప్రణాళిక.
7. సౌర విద్యుత్తును బ్యాంకింగ్ చేయడానికి.
8. ISA కోసం కొత్త వెబ్సైట్ ప్రారంభించబడుతుంది.

అంతర్జాతీయ సౌర కూటమి

క్యాన్సర్ యొక్క ఉష్ణమండల మరియు మకరం యొక్క ఉష్ణమండలమైన రెండు ఉష్ణమండల మధ్య ఉన్న 121 సూర్యరశ్మి దేశాలను ISA కలిగి ఉంది. ఈ సంస్థ ప్రధాన కార్యాలయం హర్యానాలోని గురుగ్రామ్లో ఉంది. ఈ కూటమిని భారతదేశం ప్రారంభించింది మరియు ఇది 2015 పారిస్ వాతావరణ మార్పుల సమావేశంలో ప్రతిపాదించబడింది. ఇతర ఇంధనాలపై ఆధారపడటాన్ని తగ్గించడానికి సౌర శక్తిని సమర్థవంతంగా ఉపయోగించుకోవాలనే లక్ష్యంతో దేశాలు పనిచేస్తాయి

ప్రాజెక్ట్ డాల్ఫిన్

డాల్ఫిన్లు జల క్షీరదాలుబీ ఆర్డర్ సెటాసియాకు చెందినది. సెటస్ అంటే తిమింగలం లేదా భారీ చేప. సెటాసియాలో సుమారు

90 సజీవ జాతులు రెండు గ్రూపులుగా విభజించబడ్డాయి.

మొదటి సమూహంలో డాల్ఫిన్లు, కిల్లర్ తిమింగలాలు వంటి

పంటి జంతువులు ఉంటాయి బీ పోర్ఫోయిస్ బీ స్పెర్మ్ తిమింగలం, బీక్స్ వేల్, నార్వాల్.

రెండవ సమాహంలో ఫిల్టర్ ఫీడర్ వ్యవస్థ కలిగిన తిమింగలాలు ఉంటాయి. ఈ సమాహంలో నీలి తిమింగలం మరియు కొన్ని ఇతర జంతువులు ఉన్నాయి.

అందువలన, డాల్ఫిన్లు పంటి సముద్రపు క్షీరదాలు. వారు వంగిన నోరు కలిగి ఉంటారు, అది వారికి శాశ్వత చిరునవ్వును ఇస్తుంది. వాటి పరిమాణం 5 అడుగుల నుండి 30 అడుగుల వరకు ఉంటుంది. డాల్ఫిన్ల ఆహారం చేప మరియు స్విడ్. డాల్ఫిన్లు తమ ఆహారాన్ని గుర్తించడానికి ఎకోలోకేషన్ (డాల్ఫిన్లలో సోనార్లో నిర్మించబడ్డాయి) ను ఉపయోగిస్తాయి. అదే సమయంలో, వారు కొన్నిసార్లు తమ వేటను కనుగొనడానికి ఫిషింగ్ బోట్లు, ఇతర తిమింగలాలు మరియు పక్షులను కూడా అనుసరిస్తారు. వారు సముద్ర క్షీరదాలు కాబట్టి అవి వెచ్చని రక్తపాత జంతువులు.

డాల్ఫిన్లు అత్యంత సామాజిక క్షీరదాలుగా పరిగణించబడతాయి, ఇవి స్వీక్స్, ఈలలు మరియు క్లిక్లతో కమ్యూనికేట్ చేస్తాయి. వారు కూడా చాలా ఉల్లాసభరితమైన మరియు సంభాషించేవారు.

డాల్ఫిన్ వాస్తవాలు

అతి చిన్న డాల్ఫిన్ మౌయి డాల్ఫిన్, ఇది సుమారు 5 అడుగుల పొడవు ఉంటుంది. అతిపెద్ద డాల్ఫిన్ ఓర్కా ఇది 30 అడుగుల పొడవు ఉంటుంది.

డాల్ఫిన్లు ఓడలతో పాటు ఈత కొడతాయి, ఇది ప్రాథమికంగా ఆనందించడానికి ఒక మార్గం. దీనిని విల్లు-స్వారి అంటారు. పడవలు మరియు ఓడలు సృష్టించిన తరంగాలు వాటిని ముందుకు నడిపిస్తాయి మరియు అవి మెలితిప్పినట్లుగా మరియు నీటిలో తిరుగుతూ ఉంటాయి. పడవలు మరియు ఓడల వెనుక సృష్టించిన తరంగాలలో డాల్ఫిన్లు వెంట ఈత కొట్టినప్పుడు దీనిని వేక్ రైడింగ్ అంటారు. విల్లు రైడింగ్ మరియు వేక్ రైడింగ్ చేసేటప్పుడు డాల్ఫిన్లు తరచుగా గాలిలో దూకుతాయి.

డోఫిన్లు సెమీహెమిస్ఫెరిక్ స్లీపర్స్ బీ వారి మెదడుల్లో సగం ఒక సమయంలో నిద్రపోతాయి, తద్వారా వారు .పిరి పీల్చుకుంటారు.

సముద్ర మరియు మంచినీటి డాల్ఫిన్లు ఏమిటి?

సుమారు 36 జాతుల డాల్ఫిన్లు ఉన్నాయి మరియు వాటిలో ఎక్కువ భాగం సముద్రం, తీరాలకు సమీపంలో మరియు భూమిపై ప్రతి సముద్రంలో ఉప్పునీరు. అయినప్పటికీ, కొన్ని జాతుల డాల్ఫిన్లు భూమిపై వివిధ నదులలో కనిపించే మంచినీటి డాల్ఫిన్లు. దీనికి ప్రధాన ఉదాహరణలు దక్షిణాసియా నది డాల్ఫిన్ (ఇందులో గంగా నది డాల్ఫిన్ మరియు సింధు నది డాల్ఫిన్ ఉన్నాయి) బీ అమెజాన్ నది డాల్ఫిన్ (బోటో అని కూడా పిలుస్తారు), అరగువేయన్ నది డాల్ఫిన్ బీ బోలీవియన్ నది డాల్ఫిన్. మరో ఉదాహరణ బైజీ (లేదా చైనీస్ నది డాల్ఫిన్), ఇది ఇటీవలి సంవత్సరాలలో అంతరించిపోయింది.

భారతదేశంలో ఏ డాల్ఫిన్లు కనిపిస్తాయి?

భారత ఉపఖండంలో కనిపించే డాల్ఫిన్లు దక్షిణ ఆసియా నది డాల్ఫిన్లు. వారి జంతుశాస్త్రం పేరు ప్లాటానిస్టా గంగెటికా. అవి మంచినీటి డాల్ఫిన్లు, రెండు ఉపజాతులుగా విభజించబడ్డాయి.

మొదటిది గంగా నది డాల్ఫిన్ (ప్లాటానిస్టా గంగెటికా గంగెటికా): ఇది గంగా మరియు బ్రహంపుత్ర నదులలో మరియు భారతదేశం, నేపాల్ మరియు బంగ్లాదేశ్ లోని వాటి ఉపనదులలో కనిపిస్తుంది. ఇది అంతరించిపోతున్నది మరియు ఇప్పటికీ 3500 మంది వ్యక్తులు సజీవంగా ఉన్నారు.

రెండవది సింధు నది డాల్ఫిన్ (ప్లాటానిస్టా గంగెటికా మైనర్). ఇది ప్రధానంగా పాకిస్తాన్లోని సింధు నది మరియు భారతదేశంలోని బియాస్ నది యొక్క కొన్ని భాగాలలో కూడా కనిపిస్తుంది. ఇది కూడా ప్రమాదంలో ఉంది మరియు ప్రస్తుతం 1500 మంది వ్యక్తులు సజీవంగా ఉన్నారు.

అలా కాకుండా, చిలికా సరస్సు యొక్క సత్పాడా భారతదేశంలో ఇర్వాడ్డి డాల్ఫిన్ల నివాసం. ఇది ఒడిశా రాష్ట్రంలో ఉంది.

గంగా నది డాల్ఫిన్ గురించి ముఖ్య విషయాలు ఏమిటి?

గంగా నది డాల్ఫిన్ యొక్క శాస్త్రీయ నామం ప్లాటానిస్టా గంగెటికా గంగెటికా. వాటి పరిమాణం 2 నుండి 2.5 మీటర్ల మధ్య ఉంటుంది. వయోజన డాల్ఫిన్ బరువు 70 నుండి 90 కిలోల మధ్య ఉంటుంది. వారి సంతానోత్పత్తి కాలం జనవరి నుండి జూన్ వరకు ఉంటుంది. ఇంటర్నెషనల్ యూనియన్ ఫర్ ది

కన్వర్షన్ ఆఫ్ నేచర్ చేత అవి ప్రమాదంలో ఉన్నట్లు జాబితా చేయబడ్డాయి. వారి ఆహారం అనేక జాతుల చేపలు, అకశేరుకాలు మొదలైనవి.

డాల్ఫిన్లను రక్షించడానికి భారత ప్రభుత్వం ఏ చర్యలు తీసుకుంది?

గంగా నది డాల్ఫిన్లను షెడ్యూల్ -1 వన్యప్రాణి (రక్షణ), చట్టం 1972 లో చేర్చారు.

1991 లో బీహార్ లోని భాగల్పూర్ లో విక్రమ్పిలా గంగా డాల్ఫిన్ అభయారణ్యం స్థాపించబడింది.

గంగా నది డాల్ఫిన్ 2010-2020 కోసం యుపిఎ ప్రభుత్వం పరిరక్షణ కార్యచరణ ప్రణాళికను సిద్ధం చేసింది. ఈ డాల్ఫిన్లకు ప్రధాన ముప్పులను ఈ ప్రణాళిక గుర్తించింది - వివిధ ఆనకట్టలు మరియు వంతెనల సృష్టి, నీటిపారుదల కాలువలు మరియు కాలుష్యం కారణంగా ఎర బేస్ క్షీణించడం.

5 వ అక్టోబర్, 2009, గంగా నది డాల్ఫిన్ నేషనల్ ఆక్వాటిక్ జంతు ప్రకటించబడింది. దీని జ్ఞాపకార్థం అక్టోబర్ 5 ను జాతీయ గంగా నది డాల్ఫిన్ దినోత్సవంగా జరుపుకుంటారు.

ఈ ఏడాది తన స్వాతంత్ర్య దినోత్సవ ప్రసంగంలో, ప్రధాని నరేంద్ర మోడీ ప్రాజెక్ట్ టైగర్ తరహాలో ప్రాజెక్ట్ డాల్ఫిన్లను ప్రారంభించాలనే ప్రభుత్వ ప్రణాళికను ప్రకటించారు. ప్రాజెక్ట్ టైగర్ పులులు అభివృద్ధి చెందడానికి మరియు జీవించడానికి సహాయపడే విజయవంతమైన కార్యక్రమంగా పరిగణించబడుతుంది. ప్రధానమంత్రి నేతృత్వంలోని జాతీయ గంగా కౌన్సిల్ (ఎన్జిసి) మొదటి సమావేశంలో ఈ కార్యక్రమానికి 2019 డిసెంబర్లో సూత్రప్రాయంగా ఆమోదం లభించింది.

డాల్ఫిన్లను సేవ్ చేయడం ఎందుకు ముఖ్యం?

గంగా మరియు బ్రహ్మపుత్రాలలోనే కాకుండా వారి ఉపనదులలో కూడా గంగా డాల్ఫిన్లు పుష్కలంగా ఉన్న కాలం ఉంది. ఏదేమైనా, ఆనకట్టలు మరియు బ్యారేజీల నిర్మాణం మరియు కాలుష్యం పెరగడం సాధారణంగా నదులలో మరియు ముఖ్యంగా డాల్ఫిన్ల జల జంతువుల జనాభా క్షీణతకు దారితీసింది. ఆక్వాటిక్ జీవితం నది పర్యావరణ వ్యవస్థల ఆరోగ్యానికి సూచిక. గంగెటిక్ డాల్ఫిన్ ఆహార గొలుసులో అగ్రస్థానంలో ఉన్నందున, జాతులను మరియు దాని ఆవాసాలను రక్షించడం వలన నది యొక్క జల ప్రాణుల పరిరక్షణ లభిస్తుంది.

కాజీరంగ నేషనల్ పార్క్ను విస్తరించనున్న అస్సాం

కాజీరంగ జాతీయ ఉద్యానవనాన్ని 3053 హెక్టార్లకు విస్తరించడానికి అస్సాం ప్రభుత్వం ఆమోదం తెలిపింది

ముఖ్య వాస్తవాలు

ఇది కాజీరంగ నేషనల్ పార్క్ మరియు టైగర్ రిజర్వ్ 1085.53 చదరపు కిలోమీటర్లకు పెరిగేలా చేస్తుంది.

ప్రస్తుతం, పార్క్ యొక్క ప్రధాన ప్రాంతం 430 చదరపు కి.మీ.

లాభాలు

ఈ చేర్పులు నివాస కారిడార్లు

బ్రహ్మపుత్ర నది మీదుగా ఒరాంగ్ మరియు నమేరి జాతీయ ఉద్యానవనాలకు కనెక్టివిటీని అందించడానికి ఇది సహాయపడుతుంది.

ఇది ఉద్యానవనానికి దక్షిణాన కార్బి అంగ్లాంగ్ కొండలకు కనెక్టివిటీని అందిస్తుంది.

ఈ అదనపు ప్రాంతాలు ఆక్రమణకు గురైన ప్రాంతాలు మరియు ఆక్రమణలకు గురయ్యే నది ద్వీపాలలో తగిన వన్యప్రాణుల నివాసాలు.

ఇది మెరుగైన వన్యప్రాణుల సంరక్షణను అందించడానికి వన్యప్రాణుల ప్రాంతాలను ఏకీకృతం చేస్తుంది.

ఇది మానవ-వన్యప్రాణుల ప్రతికూల పరస్పర చర్యల తగ్గింపుకు దారితీస్తుంది.

కాజీరంగ నేషనల్ పార్క్ గురించి

కాజీరంగ నేషనల్ పార్క్ భారతదేశపు పురాతన రిజర్వ్ ప్రాంతాలలో ఒకటి. ఇది ఈశాన్య భారతదేశంలోని అస్సాంలోని కార్బి అంగ్లాంగ్ జిల్లాలోని గోలాఘాట్ మరియు నాగావ్లో ఉంది. ఈ పార్కును అస్సాం రాష్ట్ర ప్రభుత్వ అటవీ శాఖ నిర్వహిస్తుంది. ఈ ప్రాంతంలో ఒక ఖడ్గమృగాన్ని గుర్తించడంలో మేరీ కర్లన్ (వైఫ్ ఆఫ్ లార్డ్ కర్లన్) విఫలమైన తరువాత ఈ పార్కును 'రక్షిత' గా ప్రకటించారు. ఈ ఉద్యానవనంలో ఏనుగులు, చిత్తడి జింకలు,

అడవి నీటి గేదె మొదలైనవి ఉన్నాయి. దీనికి విస్తృత వృక్షజాలం కూడా ఉంది. ఇందులో 15 బెదిరింపు జాతుల జంతుజాలం కూడా ఉంది. చిరుతపులులు, బెంగాల్ పులులు వంటి జాతుల పెంపకం ఇది. ఇది అనేక జాతుల పక్షులను కలిగి ఉంది మరియు బర్డ్ లైఫ్ ఇంటర్నేషనల్ చేత 'ముఖ్యమైన బర్డ్ ఏరియా'గా గుర్తించబడింది. ఇటీవల, మార్చి 2020 లో, కాజిరంగ్ జాతీయ ఉద్యానవనాన్ని దేశంలోని 17 ఐకానిక్ పర్యాటక ప్రదేశాలలో భారత ప్రభుత్వం ఎంపిక చేసింది.

అస్సాంలోని ఇతర జాతీయ ఉద్యానవనాలు

అస్సాంలో ఐదు జాతీయ ఉద్యానవనాలు ఉన్నాయి - కాజీరంగ్ నేషనల్ పార్క్, మనస్ నేషనల్ పార్క్, నమేరి నేషనల్ పార్క్, డిబ్రూ-సైఖోవా నేషనల్ పార్క్ మరియు ఒరాంగ్ నేషనల్ పార్క్.

భారతదేశంలో జాతీయ ఉద్యానవనాలు

భారతదేశంలోని జాతీయ ఉద్యానవనాలు ఐయుసిఎన్ కేటగిరి II కింద రక్షిత ప్రాంతాలు. భారతదేశం యొక్క మొట్టమొదటి జాతీయ ఉద్యానవనం 1936 లో హేలీ నేషనల్ పార్క్ గా స్థాపించబడింది, దీనిని ఇప్పుడు ఉత్తరాఖండ్ లోని జిమ్ కార్పెట్ నేషనల్ పార్క్ అని పిలుస్తారు. 1970 నాటికి, భారతదేశానికి ఐదు జాతీయ ఉద్యానవనాలు మాత్రమే ఉన్నాయి. పరిరక్షణ ఆధారిత జాతుల ఆవాసాలను కాపాడటానికి 1972 లో భారతదేశం వన్యప్రాణుల రక్షణ చట్టం మరియు ప్రాజెక్ట్ టైగర్ను రూపొందించింది. మే 2020 నాటికి, భారతదేశం యొక్క మొత్తం ఉపరితల వైశాల్యంలో 1.23% కలిగి ఉన్న భారతదేశం II యొక్క రక్షిత ప్రాంతాల క్రింద 105 జాతీయ ఉద్యానవనాలు ఉన్నాయి.

UNEP విశ్వవిద్యాలయాల కోసం “గ్రీన్ నడ్డెస్” కార్యక్రమాన్ని ప్రారంభించింది

UN ఎన్విరాన్మెంట్ ప్రోగ్రామ్ (UNEP) “ది లిటిల్ బుక్ ఆఫ్ గ్రీన్ నడ్డెస్” అనే కొత్త ప్రచురణను ప్రారంభించింది. పర్యావరణ అనుకూలమైన అలవాట్లు మరియు వచ్చటి జీవనశైలిని అవలంబించడానికి ప్రపంచవ్యాప్తంగా 200 మిలియన్ల మంది విద్యార్థులను ప్రేరేపించడం దీని లక్ష్యం

ఇది ప్రవర్తనా శాస్త్రం మరియు నడ్డెస్ సిద్ధాంతంపై UNEP యొక్క మొదటిది.

మానవ చర్యలపై మరియు వాటిని ఎలా మార్చాలనే దానిపై దృష్టి పెడుతుంది.

ఇది బిహేవియరల్ ఇన్ సైట్స్ టీం మరియు గ్రిడ్-అరేంజ్ లతో రూపొందించబడింది.

ఇది 40 రెడీమేడ్ నడ్డెస్లను కలిగి ఉంది, ఇది విద్యార్థులు మరియు సిబ్బందిని మరింత స్థిరమైన ప్రవర్తనలను స్వీకరించడానికి ప్రోత్సహించడానికి విశ్వవిద్యాలయ ప్రాంగణాలను నియమించగలదు.

ఆకుపచ్చ ఎంపికలను సులభతరం చేసే సాధారణ చర్యలు ఇవి.

డిఫాల్ట్ ఎంపికలను రీసెట్ చేయడం, ఎంపికల ఫ్రేమ్‌వింగ్ ను మార్చడం మరియు సామాజిక ప్రభావాన్ని ఉపయోగించడం వంటి

పద్ధతుల చుట్టూ కేంద్రీకృతమై, లిడ్లెట్ బుక్ ఆఫ్ గ్రీన్ నడ్డెస్, నడ్డెస్లను అమలు చేయడానికి ఆధారాల ఆధారిత మార్గదర్శకత్వాన్ని కలిగి ఉంది.

థాయ్ లాండ్ నుండి కెన్యా, ఫిన్లాండ్ మరియు కొలంబియా వరకు విశ్వవిద్యాలయాలలో నడ్డింగ్ జోక్యాల యొక్క కేస్ స్టడీస్ కూడా ఇందులో ఉన్నాయి.

పుస్తకంలో సిఫారసు చేయబడిన నడ్డెస్ యొక్క ఉదాహరణలు:

ఆహారం: మొక్కల ఆధారిత వంటకాల కోసం ఆకర్షణీయమైన వర్ణనలను ఉపయోగించడం, ఉదాహరణకు “స్పైసీ చిక్ పా కూర”.

రీసైక్లింగ్: రీసైక్లింగ్ డబ్బాలను ఆకర్షించేలా చేయడం మరియు ఉపయోగించడానికి సులభమైనది.

వ్యర్థాలు : ఆహార వ్యర్థాలను నిరుత్సాహపరిచేందుకు ఫలహారశాలలలో, చిన్న పలకలు మరియు బ్రేలు ఇవ్వడం లేదు.

రవాణా : సైకిళ్లను పార్క్ చేయడం సులభతరం చేయడం ద్వారా సైకిల్ గుండు ప్రోత్సహించడం, అదే సమయంలో కార్లను పార్క్ చేయడం మరింత ఇబ్బందికరంగా మారుతుంది.

భాగస్వామ్యం : సమావేశాలు లేదా సంఘటనల నుండి మిగిలిపోయిన ఆహారాన్ని పంచుకోవడానికి ఒక వ్యవస్థను ఏర్పాటు చేయడం.

UNEP ప్రపంచవ్యాప్తంగా ఉన్న ఉన్నత విద్యా సంస్థలతో కలిసి క్యాంపస్లలో ఫైలట్ నడ్డింగ్ కోసం సహకరిస్తోంది. ఇప్పటికే 20 విశ్వవిద్యాలయాలు ఈ కార్యక్రమంలో చేరాయి. COVID-19 ఉన్నత విద్యలో ప్రధాన పునరాలోచనతో, వారి క్యాంపస్లను సురక్షితంగా చేయడానికి ప్రక్రియలు మరియు నిత్యకృత్యాలను పునఃరూపకల్పన చేయడంతో, వారి పాఠశాలల్లో గ్రీన్ నడ్డలను చేర్చడం ద్వారా వాటిని మరింత స్థిరంగా మార్చడానికి ఇది ఒక వ్యూహాత్మక సమయం. మార్పు యొక్క సమయానుసారంగా ప్రవేశపెట్టినప్పుడు అవి విజయవంతమవుతాయని తేలింది. గ్రీన్ నడ్డలను స్వీకరించడం విశ్వవిద్యాలయాలను వారి విలువలను పంచుకునే సంస్థలకు హాజరు కావాలని భావిస్తున్న విద్యార్థులకు మరింత కావాల్సినదిగా చేస్తుంది. విశ్వవిద్యాలయాలలో నడ్డింగ్ ఒక శక్తివంతమైన సాధనం, ప్రత్యేకించి శిలాజ ఇంధనాల నుండి డీకార్బనైజింగ్ మరియు డైవింగ్ వంటి వ్యూహాలతో పాటు. ప్రపంచ అకాడెమిక్ సమ్మిట్లలో యుఎన్ఇపి ప్రచురణ నుండి అంతర్జాతీయ ప్రపంచంలోని కొన్ని ఉన్నత విశ్వవిద్యాలయాల నాయకులతో పంచుకోనుంది.

UNEP గురించి

ఐక్యరాజ్యసమితి పర్యావరణ కార్యక్రమం (UNEP లేదా UN పర్యావరణం) UN యొక్క పర్యావరణ కార్యకలాపాలను సమన్వయం చేయడం మరియు పర్యావరణపరంగా మంచి విధానాలు మరియు అభ్యాసాలను అమలు చేయడంలో అభివృద్ధి చెందుతున్న దేశాలకు సహాయం చేయడం. UNEP 1972 లో స్థాపించబడింది. దీని ఆదేశం వాతావరణం, సముద్ర మరియు భూసంబంధ పర్యావరణ వ్యవస్థలు, పర్యావరణ పరిపాలన మరియు హరిత ఆర్థిక అభివృద్ధితో సహా అనేక ప్రాంతాలను కలిగి ఉంది. UNEP యొక్క కార్యకలాపాలలో అంతర్జాతీయ పర్యావరణ సమావేశాలను అభివృద్ధి చేయడం, పర్యావరణ శాస్త్రం మరియు సమాచారాన్ని ప్రోత్సహించడం, విధానాన్ని అభివృద్ధి చేయడం మరియు అమలు చేయడంపై ప్రభుత్వ మరియు ప్రైవేట్ వాటాదారులతో పనిచేయడం, అటవీ నిర్మూలన మరియు చిత్తడి నేలల పునరుద్ధరణ వంటి పర్యావరణ అభివృద్ధి ప్రాజెక్టులకు నిధులు మరియు అమలు మరియు హానికరమైన రసాయనాలలో అంతర్జాతీయ వాణిజ్యం వంటి సమస్యలపై మార్గదర్శకాలను రూపొందించడం, ట్రాన్స్పార్డెండ్ రీ వాయు కాలుష్యం మరియు అంతర్జాతీయ జలమార్గాల కాలుష్యం. ఇది శాస్త్రీయ మరియు పర్యావరణ పరిశోధనల రిపోజిటరీని కూడా నిర్వహిస్తుంది.

జమ్మూ కాశ్మీర్ బయోడైవర్సిటీ కౌన్సిల్

జమ్మూ కాశ్మీర్ ప్రభుత్వం ఇటీవల 10 మంది సభ్యుల జీవవైవిధ్య మండలిని ఏర్పాటు చేసింది. ఇది కేంద్ర భూభాగం యొక్క జీవవైవిధ్యాన్ని డాక్యుమెంట్ చేస్తుంది

ముఖ్య విషయాలు

కౌన్సిల్ స్థానిక పాలనా సంస్థల ప్రతినిధుల సహాయంతో పీపుల్స్ బయోడైవర్సిటీ రిజిస్టర్ (పిబిఆర్) ను నిర్వహిస్తుంది.

జనరల్ అడ్మినిస్ట్రేషన్ డిపార్ట్మెంట్ (జిఎడి) జారీ చేసిన ఉత్తర్వుల ప్రకారం జీవవైవిధ్య మండలి జాతీయ జీవవైవిధ్య అథారిటీతో సంప్రదించి పనిచేస్తుంది.

ప్రతి పంచాయతీ మరియు మునిసిపల్ కమిటీలో ప్రజల జీవవైవిధ్య నమోదును నిర్వహించే ప్రక్రియ ప్రారంభించబడుతుంది.

జీవవైవిధ్య మండలి నిర్వహించే పనులను జీవ వైవిధ్య

కమిటీలు మూడు స్థాయిలలో పర్యవేక్షిస్తాయి -

1. జాతీయ జీవవైవిధ్య అథారిటీ ప్రధాన కార్యాలయం
2. జె అండ్ కె బయో డైవర్సిటీ కౌన్సిల్
3. పంచాయతీ మరియు పట్టణ స్థానిక సంస్థలు (యుఎల్బిలు)

కాశ్మీర్లోని ఏడు యుఎల్బిలు మినహా అన్ని పంచాయతీలు మరియు పట్టణ స్థానిక సంస్థలలో ఈ కమిటీలు ఏర్పాటు చేయబడతాయి, అవి “కౌన్సి కారణాల వల్ల” నింపబడలేదు.

జీవవైవిధ్య మండలి-కూర్పు

జీవవైవిధ్య మండలిలో 10 మంది సభ్యులు ఉన్నారు.

ఇందులో ఐదుగురు ఎక్స్-అఫిషియో సభ్యులు మరియు ఐదుగురు నాన్-అఫిషియల్ సభ్యులు ఉన్నారు.

కౌన్సిల్ జమ్మూ కాశ్మీర్ అటవీ ప్రిన్సిపల్ చీఫ్ కన్స్ట్రక్షన్ టెక్నోలజీ మోహిత గెరా శిరచ్ఛేదం చేశారు.

జమ్మూ కాశ్మీర్ ఫారెస్ట్ రీసెర్చ్ ఇన్స్టిట్యూట్ డైరెక్టర్ కౌన్సిల్ సభ్య కార్యదర్శిగా వ్యవహరించనున్నారు.

కౌన్సిల్ యొక్క ఇతర సభ్యులలో చీఫ్ వైల్డ్ లైఫ్ వార్డెన్, అటవీ శాఖ ప్రతినిధి మరియు ఇతరులు ఉన్నారు.

కౌన్సిల్ యొక్క నాన్-అఫీషియల్ సభ్యులలో మాజీ ఐఎఫ్ఎస్ అధికారులు - డాక్టర్ సిఎం సేథ్, డాక్టర్ సుశి వర్మ,

డాక్టర్ అంజర్ ఖురూ, డాక్టర్ ఓం ప్రకాష్ శర్మ మరియు ప్రొఫెసర్ గీతా సుంబ్రి ఉన్నారు. కౌన్సిల్ యొక్క నాన్-అఫీషియల్ సభ్యుల పదవీకాలం మూడేళ్ల కాలానికి ఉంటుంది.

జమ్మూ కాశ్మీర్ బయోడైవర్సిటీ కౌన్సిల్ ఫండ్

“జమ్మూ కాశ్మీర్ బయోడైవర్సిటీ కౌన్సిల్ ఫండ్” గా పిలువబడే ఆర్థిక శాఖ యొక్క సమ్మతి తరువాత బయో డైవర్సిటీ కౌన్సిల్ ఒక నిధిని కలిగి ఉంటుంది. కౌన్సిల్ అందుకున్న అన్ని ఫీజులు, ఛార్జీలు మరియు ప్రయోజన-భాగస్వామ్య మొత్తం ఫండ్కు జమ చేయబడతాయి.

వరద అంచనా కోసం గూగుల్, బంగ్లాదేశ్ భాగస్వామ్యం

వరద అంచనా కోసం గూగుల్ బంగ్లాదేశ్ జల అభివృద్ధి బోర్డుతో భాగస్వామ్యం కుదుర్చుకుంది.

ముఖ్య వాస్తవాలు

ఇది వరద హెచ్చరిక సేవలను బంగ్లాదేశ్ కు తీసుకువస్తుంది.

ఈ వ్యవస్థ ప్రస్తుతం బంగ్లాదేశ్ లో 40 మిలియన్లకు పైగా ప్రజలను కలిగి ఉంది మరియు ఇది మొత్తం దేశానికి తన పరిధిని విస్తరించడానికి కృషి చేస్తోంది.

ముందస్తు వరద హెచ్చరికలను స్వీకరించిన వారిలో 65 శాతానికి పైగా ప్రజలు తమను మరియు వారి ఆస్తులను రక్షించుకోవడానికి చర్యలు తీసుకుంటారు.

లీడ్ టైమ్ ను రెట్టింపు చేయడానికి కొత్త ఫోర్కాస్టింగ్ మోడల్ ను ప్రారంభించడానికి గూగుల్ కృషి చేస్తోంది, తద్వారా రాబోయే వరదలు సంభవించినప్పుడు ప్రజలకు అదనపు రోజు లేదా ఎక్కువ సమయం ఉంటుంది.

హెచ్చరిక హిందీ, బెంగాలీ మరియు ఏడు ఇతర స్థానిక భాషలలో లభిస్తుంది.

స్మార్ట్ ఫోన్లు లేని వ్యక్తులకు నేరుగా హెచ్చరికలను స్వీకరించడానికి హెచ్చరికలను అందించడానికి నిర్మించడానికి ఇంటర్నేషనల్ ఫెడరేషన్ ఆఫ్ రెడ్ క్రాస్ మరియు రెడ్ క్రెసెంట్ సొసైటీలతో కంపెనీ భాగస్వామ్యం కలిగి ఉంది.

నదీ పరీవాహక ప్రాంతాలలో వరదలను అంచనా

వేయడానికి చారిత్రక డేటాను విశ్లేషించడానికి సంస్థ ఆర్టిఫిషియల్ ఇంటెలిజెన్స్ (AI) ను ఉపయోగిస్తుంది.

ఇంతకుముందు గూగుల్ తన వరద అంచనా పైలట్ కార్యక్రమాన్ని పాట్నాలో 2018 లో ప్రారంభించింది

గ్రీన్ టర్న్ అహెడ్ మార్కెట్ (GTAM)

కేంద్ర మంత్రి ఆర్కె సింగ్ విద్యుత్ కోసం గ్రీన్ టర్న్ అహెడ్ మార్కెట్ (జిటిఎమ్) ను ప్రారంభించారు. ఈ చర్య, పునరుత్పాదక ఇంధన రంగంలో పాల్గొనేవారి పెరుగుదలకు దారి తీస్తుంది. దేశం యొక్క 175 GW పునరుత్పాదక శక్తి (RE) లక్ష్యాన్ని సాధించడంలో కూడా ఈ చొరవ సహాయపడుతుంది.

GTAM యొక్క ముఖ్య లక్షణాలు

ఇది RE ధనిక రాష్ట్రాలపై భారాన్ని తగ్గిస్తుంది మరియు వారి స్వంత RPO (పునరుత్పాదక కొనుగోలు బాధ్యత) కు మించి RE సామర్థ్యాన్ని అభివృద్ధి చేయడానికి వారిని ప్రోత్సహిస్తుంది. ఇది RE వ్యాపారి సామర్థ్యం పెరుగుదలను ప్రోత్సహిస్తుంది మరియు దేశం యొక్క RE సామర్థ్యం అదనంగా లక్ష్యాలను సాధించడంలో సహాయపడుతుంది

ఇది పునరుత్పాదక ఇంధన రంగంలో పాల్గొనేవారి సంఖ్య పెరుగుదలకు దారితీస్తుంది మరియు పోటీ ధరలు మరియు పారదర్శక మరియు సౌకర్యవంతమైన సేకరణ ద్వారా RE కొనుగోలుదారులకు ప్రయోజనం చేకూరుస్తుంది.

ఈ చొరవ భారతదేశం అంతటా మార్కెట్ కు ప్రవేశం

కల్పించడం ద్వారా RE అమ్మకందారులకు ప్రయోజనం చేకూరుస్తుంది.

2022 నాటికి 175 GW RE సామర్థ్యం గల దేశం యొక్క లక్ష్యం వేగవంతమైన పునరుత్పాదక చొచ్చుకుపోయేలా చేస్తుంది

GTAM ఒప్పందాలు

పునరుత్పాదక శక్తి అమ్మకం కోసం RE జనరేటర్లకు అదనపు మార్గాలను అనుమతించండి

వారి RPO లను తీర్చడానికి పోటీ ధరలకు పునరుత్పాదక శక్తిని సేకరించడానికి బాధ్యత గల సంస్థలను ప్రారంభించండి

వ్యూహాన్ని ఉన్న ఓపెన్ యాక్సెస్ వినియోగదారులకు మరియు హరిత శక్తిని కొనడానికి యుటిలిటీలకు ఒక వేదికను అందించండి.

ఇది నంబండ్ల త కొనుగోలుదారులు మరియు అమ్మకందారుల యొక్క స్పష్టమైన గుర్తింపుతో ద్వైపాక్షిక

లావాదేవీలను (RE యొక్క) అందిస్తుంది. అందువల్ల, RPO కోసం అకౌంటింగ్ లో ఎటువంటి ఇబ్బందులు ఉండవు.

GTAM ఒప్పందాలు సౌర RPO మరియు సౌర రహిత RPO గా విభజించబడతాయి, ఎందుకంటే RPO లక్ష్యాలు కూడా వేరు చేయబడతాయి.

ధరల ఆవిష్కరణ నిరంతర ప్రాతిపదికన జరుగుతుంది, అంటే ధర సమయం ప్రాధాన్యత ఆధారంగా.

GTAM ఒప్పందం ద్వారా షెడ్యూల్ చేయబడిన శక్తి కొనుగోలుదారు యొక్క RPO సమ్మతిగా పరిగణించబడుతుంది.

ఈ విధంగా, భారత స్వల్పకాలిక విద్యుత్ మార్కెట్టు పచ్చదనం చేసే దిశగా ఈ చొరవ మొదటి అడుగు. ఇది RE వ్యాపారి సామర్థ్యం చేరికను ప్రోత్సహిస్తుంది మరియు దేశం యొక్క RE సామర్థ్యం అదనంగా లక్ష్యాలను సాధించడంలో సహాయపడుతుంది.

Foundation For Competitive Exams

APPSC / TSPSC Economy Module {Online - TM}

by I.S.N Raju

- ❑ Complete Coverage of Syllabus
- ❑ Static Concepts along with Current issues
- ❑ Online Access / Study Anywhere

www.aksias.com

8448449709

5. సైన్స్ & టెక్నాలజీ

గ్రహశకలం 465824

నాసా గ్రహశకలం 465824 2010 FR ను ట్రాక్ చేస్తోంది, ఇది గిజా పిరమిడ్ కంటే రెండు రెట్లు పెద్దది మరియు సెప్టెంబర్ 6 న భూమి యొక్క కక్ష్యను దాటుతుందని భావిస్తున్నారు. దీనిని భూమికి సమీపంలో ఉన్న వస్తువు (NEO) మరియు ప్రమాదకర గ్రహశకలం (PHA) గా వర్గీకరించారు. గ్రహశకలం 465824 2010 FR ను మార్చి 18, 2010 న కాటాలినా స్పేస్ సర్వే (CSS) కనుగొంది.

గ్రహశకలం అంటే ఏమిటి?

గ్రహశకలాలు సూర్యుని చుట్టూ ప్రదక్షిణ చేసే రాతి వస్తువులు. అవి గ్రహాల కన్నా చిన్నవి మరియు వీటిని చిన్న గ్రహాలు అని కూడా పిలుస్తారు. 4.6 బిలియన్ సంవత్సరాల క్రితం సౌర వ్యవస్థ ఏర్పడిన అవశేషాలు గ్రహశకలాలు. ఇటువంటి వస్తువులు మార్స్ మరియు బృహస్పతి మధ్య ఉల్క బెల్ట్లో కనిపిస్తాయి, ఇందులో 1.1-1.9 మిలియన్ గ్రహాలు ఉన్నాయి. ఈ బెల్ట్లోని గ్రహాల సాంద్రత బృహస్పతి ఏర్పడటం వల్ల, దీని గురుత్వాకర్షణ ఏదైనా గ్రహ వస్తువుల ఏర్పాటును ముగించింది, తద్వారా చిన్న శరీరాలు ఒకదానితో ఒకటి iding కొని, గ్రహశకలాలుగా విడిపోతాయి.

వర్గీకరణ

గ్రహశకలాలు ట్రోజన్లుగా వర్గీకరించబడతాయి, ఇవి ఒక పెద్ద గ్రహం మరియు భూమికి దగ్గరగా వెళ్ళే కక్ష్యలను కలిగి ఉన్న ఒక సమీప గ్రహం మరియు నియర్-ఎర్త్ ఆస్టెరాయిడ్స్ (NEA)

తో కక్ష్యను పంచుకునే గ్రహశకలాలు. భూమి యొక్క కక్ష్యను దాటిన వారిని ఎర్త్-క్రాసర్స్ అంటారు. ఇటువంటి 10,000 కంటే ఎక్కువ గ్రహశకలాలు తెలిసినవి, వీటిలో 1,400 కు పైగా ప్రమాదకర గ్రహశకలాలు (పిహెచ్ఎ) గా వర్గీకరించబడ్డాయి.

ప్రమాదకర గ్రహశకలాలు (PHAలు)

భూమికి బెదిరింపు దగ్గరి విధానాలను చేసే గ్రహశకలం యొక్క సామర్థ్యాన్ని కొలిచే పారామితుల ఆధారంగా PHA లు నిర్వచించబడతాయి. 0.05 au లేదా అంతకంటే తక్కువ కనిష్ట కక్ష్య ఖండన దూరం (MOID) ఉన్న అన్ని గ్రహశకలాలు PHA లుగా పరిగణించబడతాయి. అయినప్పటికీ, PHA లుగా వర్గీకరించబడిన గ్రహశకలాలు భూమిపై ప్రభావం చూపుతాయి. అటువంటి ముప్పుకు అవకాశం ఉందని మాత్రమే అర్థం.

గ్రహశకలాలు ఎలా పేరు పెట్టబడ్డాయి?

వీటికి ఇంటర్నేషనల్ ఆస్ట్రోనామికల్ యూనియన్ (ఐఎయు) పేరు పెట్టింది. స్టార్ ట్రెక్ క్యారెక్టర్ మిస్టర్ స్పాక్, రాక్ మ్యూజిషియన్ ఫ్రాంక్ జప్పా మరియు ఏడు గ్రహశకలాలు కొలంబియా స్పేస్ షటిల్ యొక్క సిబ్బంది సభ్యుల పేరు మీద గ్రహశకలాలు పెట్టబడ్డాయి. స్థలాలు మరియు అనేక ఇతర వస్తువులకు కూడా ఇవి పేరు పెట్టబడ్డాయి మరియు పెంపుడు జంతువులకు గ్రహశకలాలు పెట్టడాన్ని IAU నిరుత్సాహపరుస్తుంది.

శుక్రుడిపై 'లైఫ్ హార్లర్లింగ్' వాయువు

సందర్భం:

శుక్రుడి యొక్క వాతావరణంలో ఫాస్ఫిన్ వాయువు యొక్క ఆనవాళ్ళు ఉన్నాయని శాస్త్రవేత్తలు కనుగొన్నారు.

వివరాలు:

నిపుణుల బృందం శుక్ర ఉపరితలం నుండి 60 కిలోమీటర్ల దూరంలో ఉన్న శుక్రుడి ఎగువ క్లౌడ్ డెక్ను పరిశీలించడానికి హవాయి మరియు చిలీ యొక్క అటాకామా ఎడారిలో టెలిస్కోప్లను ఉపయోగించింది. వారు ఫాస్ఫిన్ యొక్క జాడలను కనుగొన్నారు.

శుక్రుడిపై పరిస్థితులు తరచుగా పగటి ఉష్ణోగ్రతలు సీసం కరిగేంత వేడిగా మరియు వాతావరణం పూర్తిగా కార్బన్ డయాక్సైడ్తో ఉంటాయి.

అయితే, ఫాస్ఫిన్ మాత్రమే ఉండటం వల్ల శుక్రుడిపై జీవం ఉనికిని నిరూపించలేదని బృందం నొక్కి చెప్పింది.

ఫాస్ఫిన్ వాయువు:

ఫాస్ఫిన్ అనేది ఆర్గానోఫాస్ఫరస్ సమ్మేళనాల సమూహానికి చెందిన ఒక రసాయనం.

ఇది రంగులేని మరియు అత్యంత విషవారిత వాయివు.

ఫాస్పిన్ వాయివు జీవులతో సంబంధం కలిగి ఉంటుంది.

ఇది సేంద్రీయ పదార్థాల విచ్ఛిన్నం నుండి భూమిపై సంభవించే మండే వాయివు.

ఇది ఆక్సిజన్-తో ఉన్న వాతావరణంలో, నరస్సు అవక్షేపాలు మరియు జంతువుల ఇన్ఫార్ట్ వంటి సూక్ష్మజీవుల ద్వారా విడుదలవుతుంది.

శుక్రునిపై పరిస్థితులు:

ప్రస్తుతం, ఇక్కడ ఉష్ణోగ్రతలు 450 డిగ్రీల సెంటి గ్రేడ్ తో

దట్టమైన కార్బన్ డయాక్సైడ్ వాతావరణం నీటిలేని ఉపరితలం ఉంది.

శుక్రుడి పరిస్థితులు చాలా అనూహ్యకరమైనవి కావున చాలా మంది శాస్త్రవేత్తలు మృత గ్రహం గా నమ్ముతారు.

తేలియాడే వీనసియన్ల నుండి వచ్చే బదులు, ఫాస్పిన్ మరియు ప్రాపంచిక ప్రక్రియల నుండి ఉత్పన్నమవుతుందని వారు అనుమానిస్తున్నారు.

శుక్రుడు భూమికి చాలా దగ్గరగా మరియు భూమికి సమానమైన పరిమాణంలో ఉంది, కొంతమంది నిపుణులు ఇది వాతావరణ మార్పుల నియంత్రణ ప్రమాదాల హెచ్చరికగా పనిచేస్తుందని నమ్ముతారు.

Foundation For Competitive Exams

APPSC

CHAPTERWISE GRANT TESTS (ONLINE)

GROUP 2
TEST SERIES

TELUGU
ENGLISH

www.aksias.com

8448449709

6. సవేదకలు

గ్లోబల్ స్టార్ట్ సిటీ ఇండెక్స్

సెప్టెంబర్ 17, 2020 న, ఇన్స్టిట్యూట్ ఫర్ మేనేజ్మెంట్ డెవలప్ మెంట్, సింగపూర్ విశ్వవిద్యాలయంతో 2020 సంవత్సరానికి స్టార్ట్ సిటీ సూచికను విడుదల చేసింది. భారత నగరాలు తమ సాంకేతిక నవీకరణలలో క్షీణించాయని నివేదిక పేర్కొంది

ముఖ్యాంశాలు

నివేదిక ప్రకారం భారతీయ నగరాలు తమ ర్యాంకింగ్ లు దిగజార్చుకున్నాయి. హైదరాబాద్ 85 వ స్థానంలో ఉంది. ఈ నగరం 2019 లో 67 వ స్థానంలో ఉంది. న్యూ ఢిల్లీ 2019 లో 68 వ స్థానం నుండి 86 వ ర్యాంకుకు పడిపోయింది. అదేవిధంగా, ముంబై మరియు బెంగళూరు వరుసగా 78 మరియు 79 వ స్థానం నుండి 93 వ మరియు 95 వ స్థానాలకు పడిపోయాయి.

ఎందుకు క్షీణత ?

నివేదిక ప్రకారం, ఇది మహమ్మారి కారణంగా జరిగి ఉండవచ్చు. మహమ్మారి ఈ నగరాలపై మరియు వారి సాంకేతిక పురోగతిపై హానికరమైన ప్రభావాన్ని చూపింది. తాజాగా సాంకేతిక పురోగతులు వాటిలో లేవు. 15 సూచికలలో, ఈ నగరాలు మీకు ప్రాధాన్యతనిచ్చే ముఖ్య ప్రాంతాలలో వాయు కాలుష్యం ఒకటి అని నివేదిక పేర్కొంది. ముంబై, బెంగళూరులు రోడ్డు రద్దీని తీవ్రంగా ఎదుర్కొంటున్నాయి. మరోవైపు ఢిల్లీ, హైదరాబాద్ మౌలిక సదుపాయాల విషయంలో వెనుకబడి ఉన్నాయి.

ముఖ్యాంశాలు: ప్రపంచం

స్టార్ట్ సిటీ ఇండెక్స్ 2020 సింగపూర్ అగ్రస్థానంలో ఉంది. దాని తరువాత హెల్సింకి మరియు జ్యూరిచ్ వరుసగా రెండవ మరియు మూడవ స్థానాల్లో ఉన్నాయి. ఈ జాబితాలో ఆక్లాండ్ 4 వ స్థానంలో, ఓస్లో ఐదవ స్థానంలో, కోపెన్హాగన్ ఆరో స్థానంలో, జెన్వా ఏడవ స్థానంలో, తైపీ ఎనిమిదో స్థానంలో, ఆమ్స్టర్డామ్ తొమ్మిదవ స్థానంలో, మరియు న్యూయార్క్ పదవ స్థానంలో ఉన్నాయి.

స్టార్ట్ సిటీ అంటే ఏమిటి?

స్టార్ట్ సిటీ ఇండెక్స్ ప్రకారం, స్టార్ట్ సిటీలు లోపాలను తగ్గించడానికి మరియు పట్టణీకరణ యొక్క ప్రయోజనాలను పెంచడానికి సాంకేతిక పరిజ్ఞానాన్ని వర్తింపజేస్తాయి.

స్టార్ట్ సిటీ సూచిక గురించి

ఈ సంవత్సరం స్టార్ట్ సిటీ సూచిక ప్రపంచం నలుమూలల నుండి 109 నగరాలను ర్యాంక్ చేసింది. ప్రతి నగరంలో 120 మంది నివాసితుల అవగాహనలను సంగ్రహించడం ద్వారా సూచిక తయారు చేయబడింది. నివాసితులను యాదృచ్ఛికంగా ఎంపిక చేశారు. ఎంచుకున్న నివాసితులకు వారి నగరాల్లో చలనశీలత, ఆరోగ్యం మరియు భద్రత, కార్యకలాపాలు, పాలన మరియు అవకాశాలు వంటి ఐదు విభాగాలలో సాంకేతిక నిబంధనలపై ప్రశ్నలు అడిగారు.

ప్రపంచ బ్యాంకు మానవ మూలధన సూచిక 2020

ప్రపంచ బ్యాంక్ 2020 సెప్టెంబర్ 17 న వార్షిక మానవ మూలధన సూచికను విడుదల చేసింది. సూచికలో, భారతదేశం దాని స్కోరు 0.49 తో 116 వ స్థానంలో ఉంది. 2018 లో భారత్ 0.44 స్కోరు సాధించింది.

ముఖ్య ఫలితాలు

2019 లో, భారతదేశ ర్యాంక్ 157 దేశాలలో 115.

చెల్లింపులలో పెద్ద క్షీణత ఉందని నివేదిక హైలైట్ చేస్తుంది.

మొత్తం ఆదాయం తగ్గిందని కూడా ఇది నివేదించింది.

నివేదిక ప్రకారం, కోవిడ్ -19 మధ్య 1 బిలియన్ మందికి పైగా పిల్లలు పాఠశాలకు దూరంగా ఉన్నారు.

మహిళలు, పిల్లలకు ఆరోగ్య సేవలు చెదిరిపోయాయి.

పిల్లలు వారి కీలకమైన టీకాలు పొందలేకపోతున్నారు.

ముఖ్య వాస్తవాలు

ఈ సూచికలో 174 దేశాల విద్య మరియు ఆరోగ్య డేటా

ఉన్నాయి.

ఇది ప్రపంచ జనాభాలో 98% మంది ఉన్నారు.

ఈ సంవత్సరం, నివేదిక విద్య మరియు ఆరోగ్యంపై ముందస్తు మహమ్మారి ఆధారాన్ని అందించింది.

ఈ సంవత్సరం ఢీమ్ కోవిడ్ -19 సమయంలో మానవ మూలధనం.

పబ్లికేషన్ క్యాపిటల్ ఇండెక్స్ (హెచ్సిఐ)

మానవ మూలధన సూచికను ప్రపంచ బ్యాంకు తయారు చేస్తుంది. ఇది తన పౌరుల ఆర్థిక మరియు వృత్తిపరమైన సామర్థ్యాన్ని సమీకరించే వారి సామర్థ్యాన్ని బట్టి దేశాలను ర్యాంక్ చేస్తుంది. సూచిక మూడు స్తంభాలపై ఆధారపడి ఉంటుంది, అవి,

1. 5 సంవత్సరాల వయస్సు వరకు బతికే పిల్లల వాటా లెక్కించబడుతుంది.

2. విద్య యొక్క పరిమాణం మరియు నాణ్యతను చేర్చిన పాఠశాల.

3. ఆరోగ్యం కింద మనుగడ రేట్లు మరియు పిల్లలలో ఆరోగ్యకరమైన పెరుగుదల ఉన్నాయి.

హెచ్చిబని మొట్టమొదటిసారిగా సిమియన్ జంకోవ్ మరియు ఫెడెరికా సాలియోలా ప్రపంచ అభివృద్ధి నివేదిక 2019 క్రింద ప్రచురించారు. మానవ మూలధన కొలతను మొదట నోబెల్ బహుమతి గ్రహీత పాల్ రోమర్ ప్రారంభించారు.

మానవ మూలధన సూచిక మానవ అభివృద్ధి సూచిక (హెచ్ఐఐ) నుండి భిన్నంగా ఉందని గమనించడం ముఖ్యం. ఐక్యరాజ్యసమితి అభివృద్ధి కార్యక్రమం ద్వారా హెచ్చిబని విడుదల చేయబడుతుంది, ఇది దేశాల తలసరి ఆదాయాన్ని ర్యాంక్ చేయడానికి ఉపయోగిస్తుంది, ఇక్కడ హెచ్చిబని మానవ మూలధనాన్ని సమీకరించే దేశాల సామర్థ్యాన్ని బట్టి ఉంటుంది.

గ్లోబల్ ఎకనామిక్ ఫ్రీడమ్ ఇండెక్స్, 2020

ఇటీవల, ది ఎకనామిక్ ఫ్రీడం ఆఫ్ ది వరల్డ్, 2020 పై వార్షిక నివేదిక భారతదేశంలో విడుదలైంది, దీనిని కెనడా యొక్క ఫ్రేజర్ ఇన్స్టిట్యూట్ కలిసి న్యూ ఢిల్లీ కి చెందిన థింక్ ట్యాంక్ సెంటర్ ఫర్ సివిల్ సొసైటీతో కలిసి తయారు చేసింది.

నివేదిక యొక్క ముఖ్యాంశాలు

నివేదిక 2018 దేటా ఆధారంగా.

ఇండెక్స్ లో హాంకాంగ్, సింగపూర్లు అగ్రస్థానంలో నిలిచాయి, ఇవి వరుసగా మొదటి మరియు రెండవ స్థానాలను సాధించాయి.

చైనా 124 వ స్థానంలో ఉంది.

భారతదేశం పరిమాణంలో తగ్గింపును నివేదించింది,

8.22 నుండి 7.16 వరకు ప్రభుత్వం.

న్యాయ వ్యవస్థ మరియు ఆస్తి హక్కులు 5.17 నుండి 5.06 వరకు.

6.08 నుండి 5.71 వరకు అంతర్జాతీయంగా వర్తకం చేయడానికి స్వేచ్ఛ మరియు

క్రెడిట్, కార్మిక మరియు వ్యాపార నియంత్రణ 6.63 నుండి 6.53 వరకు.

అయినప్పటికీ, భారతదేశం చైనా కంటే ఉన్నత స్థానంలో ఉంది, 105 వ స్థానంలో ఉంది.

ఈ ఏడాది భారత్ 26 స్థానాలు పడిపోయింది. నివేదిక యొక్క 2019 ఎడిషన్ లో భారత్ 79 వ స్థానంలో ఉంది.

న్యూజిలాండ్, స్విట్జర్లాండ్, యుఎస్, ఆస్ట్రేలియా, మారిషస్, జార్జియా, కెనడా మరియు ఐర్లాండ్ మొదటి 10 దేశాలలో చోటు దక్కించుకున్నాయి.

అఫ్రికన్ రిపబ్లిక్, డెమోక్రాటిక్ రిపబ్లిక్ ఆఫ్ కాంగో, జింబాబ్వే, రిపబ్లిక్ ఆఫ్ కాంగో, అల్బీరియా, ఇరాన్, అంగోలా, లిబియా, సుడాన్ మరియు వెనిజులా 10 అత్యల్ప ర్యాంక్ దేశాలు.

సూచిక గురించి

గ్లోబల్ ఎకనామిక్ ఫ్రీడమ్ ఇండెక్స్ లేదా ది ఇండెక్స్ ఆఫ్ ఎకనామిక్ ఫ్రీడం వార్షిక సూచిక. దీనిని 1995 లో ది హెరిటేజ్ ఫౌండేషన్ మరియు ది వాల్ స్ట్రీట్ జర్నల్ ప్రారంభించాయి. ప్రపంచవ్యాప్తంగా ఉన్న దేశాల ఆర్థిక స్వేచ్ఛను కొలవాలనే లక్ష్యంతో

దీనిని ప్రారంభించారు. ఇది ఆడమ్ స్మిత్ యొక్క 'ది వెల్త్ ఆఫ్ నేషన్స్' యొక్క విధానంపై ఆధారపడింది, ఇది "వ్యక్తుల స్వేచ్ఛను కాపాడటానికి కీలక సంస్థలు స్థాపించబడ్డాయి. ఈ సంస్థలు తమ సొంత ఆర్థిక ప్రయోజనాలను అనుసరిస్తాయి, దీని ఫలితంగా పెద్ద సమాజానికి ఎక్కువ శ్రేయస్సు లభిస్తుంది". వ్యక్తిగత ఎంపిక

స్థాయిలు, మార్కెట్లోకి ప్రవేశించే సామర్థ్యం, ప్రైవేటు యాజమాన్యంలోని ఆస్తి భద్రత మరియు చట్ట నియమం వంటి ఆర్థిక స్వేచ్ఛను కొలవడం నివేదిక యొక్క ముఖ్య ఉద్దేశ్యం. 162 దేశాలు మరియు భూభాగాల్లోని విధానాలు మరియు సంస్థలను విశ్లేషించడం ద్వారా ఈ నివేదిక రూపొందించబడింది.

పిల్లల మరణాల రేటుపై యునిసెఫ్ నివేదిక

పిల్లల మరణాలలో స్థాయిలు మరియు పోకడలు' నివేదికను ఐక్యరాజ్యసమితి (యుఎన్) ప్రచురించింది. యునిసెఫ్ విడుదల చేసిన మరణాలపై కొత్త అంచనా ప్రకారం, ప్రపంచ ఆరోగ్య సంస్థ (డబ్ల్యుహెచ్ఓ), ఐక్యరాజ్యసమితి ఆర్థిక మరియు సామాజిక వ్యవహారాల విభాగం మరియు ప్రపంచ బ్యాంక్ గ్రూప్ యొక్క జనాభా విభాగం, అండర్-ఫైవ్ మరణాల రేటు (1,000 సజీవ జననాలకు మరణాలు) భారతదేశంలో 1990 లో 126 నుండి 2019 లో 34 కి తగ్గింది.

నివేదిక యొక్క ముఖ్య ఫలితాలు

1990-2019 మధ్య భారతదేశం వార్షిక ప్రాతిపదికన 5 సం లోపు మరణాలలో 4.5% తగ్గింపును నమోదు చేసింది.

భారతదేశంలో ఐదు సంవత్సరాలలోపు మరణాల సంఖ్య 1990 లో 3.4 మిలియన్ల నుండి 2019 లో 824,000 కు పడిపోయింది.

భారతదేశంలో శిశు మరణాల రేటు 1990 లో 89 నుండి 2019 లో 28 కి తగ్గింది.

2019 లో ఐదు సంవత్సరాలలోపు మరణాలలో మూడింట ఒక వంతు భారతదేశం మరియు నైజీరియా.

ఐదు సంవత్సరాలలోపు పిల్లల మరణాలు 1990 లో 12.5 మిలియన్ల నుండి 2019 లో 5.2 మిలియన్లకు పడిపోయాయి,

నవజాత శిశు మరణాల రేటు 1990 లో 57 నుండి 2019 లో 22 కి పడిపోయింది.

1990 లో భారతదేశంలో 22 మిలియన్ల నవజాత శిశు మరణాలు సంభవించాయి, ఇది 2019 లో 522,000 కు తగ్గింది.

లింగ నిర్దిష్ట 5 సం మరణాలు కూడా తగ్గాయి.

1990 లో, పురుషులలో ఐదు సంవత్సరాలలోపు మరణాల

రేటు 122 కాగా, ఆడవారిలో ఇది 131 గా ఉంది.

ఇది 2019 లో 34 పురుషులు, 2019 లో 35 మంది స్త్రీలకు తగ్గింది.

నివేదిక ప్రకారం, ఐదు సంవత్సరాలలోపు మరణాలలో 53% సబ్-సహారా ఆఫ్రికాలో, మధ్య మరియు దక్షిణ ఆసియాలో 28% 2019 లో సంభవించాయి. , 2019 లో మొత్తం ఐదు సంవత్సరాలలోపు మరణాలలో రెండు ప్రాంతాలు 80% గా ఉన్నాయి.

పాకిస్తాన్, నైజీరియా, డెమోక్రాటిక్ రిపబ్లిక్ ఆఫ్ కాంగో మరియు ఇథియోపియాతో పాటు భారతదేశం ప్రపంచంలోని ఐదు సంవత్సరాలలోపు మరణాలలో సగం మందికి దోహదపడింది.

ఐక్యరాజ్యసమితి పిల్లల నిధి (యునిసెఫ్)

ఐక్యరాజ్యసమితి చిల్డ్రెన్స్ ఫండ్ అనేది ఐక్యరాజ్యసమితి ఏజెన్సీ, ఇది ప్రపంచవ్యాప్తంగా పిల్లలకు మానవతా మరియు అభివృద్ధి సహాయం అందించే బాధ్యత. దీని ప్రధాన కార్యాలయం న్యూయార్క్ నగరంలో ఉంది. ప్రతి పిల్లల హక్కులను పరిరక్షించడానికి యునిసెఫ్ 190 కంటే ఎక్కువ దేశాలలో అత్యంత వెనుకబడిన పిల్లలు మరియు కౌమారదశకు చేరుకోవడానికి కృషి చేస్తోంది.

పిల్లల మరణాల రేటు

ఇది ఐదు సంవత్సరాల కంటే తక్కువ వయస్సు ఉన్న పిల్లల మరణాలు. దీనిని 'అండర్-ఫైవ్ మరణాల రేటు' అని కూడా అంటారు. ఇది వారి పుట్టిన ఐదు సంవత్సరాల మధ్య పిల్లల మరణం యొక్క సంభావ్యతను సూచిస్తుంది. ఇది 1,000 ప్రత్యక్ష జననాల ప్రకారం వ్యక్తీకరించబడింది. ఇది నవజాత శిశు మరణాలు మరియు శిశు మరణాలను కూడా కలిగి ఉంటుంది.

గ్లోబల్ ఇన్నోవేషన్ ఇండెక్స్, 2020

గ్లోబల్ ఇన్నోవేషన్ ఇండెక్స్లో తొలి 50 దేశాల గ్రూపులో భారత్ చేరింది. ఇది నాలుగు స్థానాలను 48 వ ర్యాంకుకు చేరుకుంది మరియు మధ్య మరియు దక్షిణ ఆసియాలోని దేశాలలో అగ్రస్థానంలో నిలిచింది

ముఖ్య వాస్తవాలు

ర్యాంకింగ్స్కు రాకముందు మొత్తం 131 దేశాలను జిబబ కింద విశ్లేషించారు.

కొలతలు సంస్థలు, మానవ మూలధనం మరియు పరిశోధన, మౌలిక సదుపాయాలు, మార్కెట్ అధునాతనత మరియు వ్యాపార అధునాతనత, జ్ఞానం మరియు సాంకేతిక ఉత్పాదనలు మరియు సృజనాత్మక ఉత్పాదనలు.

ర్యాంకింగ్స్ ఎగువన స్థిరత్వాన్ని చూపుతాయి కాని క్రమంగా “ఆవిష్కరణ యొక్క లోకస్ లో తూర్పు వైపు మార్పు”

చైనా, ఇండియా, ఫిలిప్పీన్స్ మరియు వియత్నాం వంటి ఆసియా ఆర్థిక వ్యవస్థలు ఇన్నోవేషన్ ర్యాంకింగ్లో గణనీయంగా అభివృద్ధి చెందాయి.

ఇన్నోవేషన్ ర్యాంకింగ్లో స్విట్జర్లాండ్, స్వీడన్, యుఎస్, యుకె మరియు నెదర్లాండ్స్ ముందున్నాయి, మరియు

మొదటి 10 స్థానాల్లో అధిక ఆదాయ దేశాలు ఉన్నాయి

భారతదేశం యొక్క స్థానం

ఇది ప్రపంచంలో మూడవ అత్యంత విస్తృత తక్కువ మధ్య-ఆదాయ ఆర్థిక వ్యవస్థగా మారింది

ఐసీఐఐ (ఇన్ఫర్మేషన్ అండ్ కమ్యూనికేషన్ టెక్నాలజీ) సేవల ఎగుమతులు, ప్రభుత్వ ఆన్లైన్ సేవలు, సైన్స్ అండ్ ఇంజనీరింగ్లో

గ్రాడ్యుయేట్లు మరియు ఆర్ అండ్ డి-ఇంటెన్సివ్ గ్లోబల్ కంపెనీలు వంటి సూచికలలో భారతదేశం మొదటి 15 స్థానాల్లో ఉంది.

బొంబాయి మరియు ఢిల్లీలోని ఇండియన్ ఇన్స్టిట్యూట్ ఆఫ్ టెక్నాలజీ మరియు బెంగళూరులోని ఇండియన్ ఇన్స్టిట్యూట్ ఆఫ్ సైన్స్ మరియు ఇతర అగ్ర శాస్త్రీయ ప్రచురణల కారణంగా ర్యాంక్ మెరుగుపడింది.

అత్యధిక ఆవిష్కరణ నాణ్యత కలిగిన తక్కువ మధ్య-ఆదాయ ఆర్థిక వ్యవస్థ భారతదేశం.

నీటి ఆయోగ్ ఎలా సహకరించింది?

ఎలక్ట్రిక్ వాహనాలు, బయోటెక్నాలజీ, నానోటెక్నాలజీ, అంతరిక్షం మరియు ప్రత్యామ్నాయ ఇంధన వనరులు వంటి వివిధ రంగాలలో విధాన-నాయకత్వాన్ని తీసుకురావడం ద్వారా ఈ దిశలో జాతీయ ప్రయత్నాలను అప్టిమైజ్ చేయడానికి ఎన్ఐఐఐ ఆయోగ్ అవిరామంగా కృషి చేస్తోంది. ఎన్ఐఐఐఐ ఆయోగ్ విడుదల చేసిన ఇండియా ఇన్నోవేషన్ ఇండెక్స్ దేశంలోని అన్ని రాష్ట్రాలలో ఆవిష్కరణల వికేంద్రీకరణ దిశలో ఒక ప్రధాన దశగా వచ్చింది.

శాస్త్రీయ జోక్యాలను అభివృద్ధి చేయడం భారతదేశం ప్రపంచ సూపర్ పవర్స్ పోటీ పదాలని కోరుకుంటే, ఆత్మా నిర్భర్ భారత్ యొక్క మిషన్లో సహాయపడుతుంది.

GII అంటే ఏమిటి

గ్లోబల్ ఇన్నోవేషన్ ఇండెక్స్ (జిఐఐ) అనేది దేశాల వార్షిక ర్యాంకింగ్, వాటి సామర్థ్యం మరియు ఆవిష్కరణల విజయంతో. దీనిని కార్నేల్ విశ్వవిద్యాలయం, INSEAD మరియు ప్రపంచ మేథో సంపత్తి సంస్థ (WIPO) సంయుక్తంగా విడుదల చేస్తాయి. ఇండెక్స్ 2007 లో ప్రారంభించబడింది.

రోడ్డు ప్రమాదంపై ఎన్సీఆర్ఐ నివేదిక

2020 సెప్టెంబరులో, నేషనల్ క్రైమ్ రికార్డ్స్ బ్యూరో (ఎన్సీఆర్ఐ) 2019 సంవత్సరానికి ప్రమాదవశాత్తు మరణాలు మరియు ఆత్మహత్యలపై వార్షిక నివేదికను విడుదల చేసింది (ఎడిఎస్ఐఐ)

రాష్ట్రాలలో సేవ్ లైఫ్ ఫౌండేషన్ నిర్వహించిన నివేదిక

విశ్లేషణ ప్రకారం, ఉత్తరప్రదేశ్లో అత్యధికంగా రోడ్డు ప్రమాదంలో 23,285 మంది మరణించారు (2019 లో మొత్తం మరణాలలో 15 శాతం). దీని తరువాత మహారాష్ట్రలో 14608 మరణాలు (9.4 శాతం) నమోదయ్యాయి

11856 మరణాలతో (7.7 శాతం) మధ్యప్రదేశ్ మూడవ స్థానంలో ఉంది.

అదనంగా, క్రాష్ విషయానికొస్తే, 2019 లో 53 మెగా నగరాల్లో జరిగిన మొత్తం ట్రాఫిక్ ప్రమాదాలలో రోడ్డు ప్రమాదాలు (67,228 కేసులు) 97.3 శాతం ఉన్నాయి.

53 మెగా నగరాల్లో జరిగిన రోడ్డు ప్రమాదాల్లో చెన్నైలో 10.2 శాతం (67,228 కేసులలో 6,871), తరువాత ఢిల్లీలో (8.0 శాతం లేదా 5,349 కేసులు) నమోదయ్యాయి.

ఆందోళనలు

రహదారి ప్రమాద మరణాలను తగ్గించే ఉద్దేశ్యంతో ఆమోదించిన మోటారు వాహనాల (సవరణ) చట్టం 2019 ను రాష్ట్ర ప్రభుత్వాలు ఇంకా పూర్తిగా అమలు చేయనప్పటికీ,

భారతదేశం రోడ్డు ప్రమాదాల పెరుగుదలను చూస్తూనే ఉంది.

మోటారు వాహనాల (సవరణ) చట్టం, 2019

రహదారి భద్రత సమస్యను పరిష్కరించడానికి మరియు పౌరుల ప్రాప్యతను మెరుగుపరచడానికి రోడ్డు రవాణా మరియు రహదారుల మంత్రిత్వ శాఖ ఏర్పాటు చేసిన రాష్ట్రాల రవాణా మంత్రుల బృందం (GOM) సిఫారసుల ఆధారంగా మోటారు వాహనాల (సవరణ) చట్టం, 2019 రవాణా విభాగాలతో వ్యవహరించడం. రహదారి భద్రతను మెరుగుపరచడం, రవాణా శాఖతో వ్యవహరించేటప్పుడు పౌరుల సదుపాయం, గ్రామీణ రవాణాను బలోపేతం చేయడం, చివరి మైలు కనెక్టివిటీ మరియు ప్రజా రవాణా, ఆటోమేషన్ మరియు కంప్యూటరీకరణ మరియు ఆన్లైన్ సేవలను ప్రారంభించడం వంటి అంశాలపై బిల్లులోని సవరణలు దృష్టి సారించాయి.

Foundation For Competitive Exams

APPSC / TSPSC
INDIAN POLITY
by

Mr. Chaithanya Dev

□ Telugu & English Medium

□ Online & Offline

www.aksias.com

8448449709

7. అవార్డులు

ఇందిరాగాంధీ శాంతి బహుమతి - 2019

బ్రిటిష్ ప్రసారకుడు డేవిడ్ ఎటెన్బరోకు 2019 సంవత్సరానికి ఇందిరాగాంధీ శాంతి బహుమతిని ప్రధానం చేశారు.

- దృశ్యమాధ్యమ విధానంలో నిర్వహించిన కార్యక్రమంలో మాజీ ప్రధాని మన్మోహన్ సింగ్ ఆయనకు ఈ పురస్కారం అందించారు.

- ప్రకృతి పరిరక్షణకు గాను 50 ఏళ్ల నుంచి డేవిడ్ అందించిన సేవలకు గాను ఇందిరాగాంధీ శాంతి బహుమతి లభించింది. ప్రముఖ నటుడు రిచర్డ్ ఎటెన్బరోకు డేవిడ్ సోదరుడు.

- ఈ బహుమతి కింద ఏటా ఒకరికి రూ.25 లక్షల నగదు పురస్కారం లభిస్తుంది.

Foundation For Competitive Exams

APPSC / TSPSC

Courses Offered

Group - I

Group - II

Prelims cum Mains

Coaching and Test Series

ADMISSIONS OPEN

OFFLINE & ONLINE

TELUGU & ENGLISH MEDIEMS

www.aksias.com

8448449709

8. వార్తల్లో వ్యక్తులు

కేశవానంద భారతి మరణం

రాజ్యాంగ పరిరక్షణ కేసులో కీలక వ్యక్తి, ప్రముఖ ఆధ్యాత్మికవేత్త, కాసర్గోడ్ (కేరళ)లోని ఎడ్వినీర్ మఠం స్వామీజీ కేశవానంద భారతి (79) అనారోగ్యంతో కన్నుమూశారు.

- రాజ్యాంగం సర్వోన్నతమ ధ్రువపరిచిన కేసు ద్వారా కేశవానంద భారతి ఈ దేశానికి సుపరిచితులు. ఆయన 19వ ఏట సన్యాసం స్వీకరించి 1961లో ఎడ్వినీర్ మఠాధిపతిగా బాధ్యతలు చేపట్టారు. ఆధ్యాత్మిక కార్యక్రమాలతో పాటు, సామాజిక సేవలోనూ పాల్గొన్నారు.
- కన్నడ, ఆంగ్ల మాధ్యమాల్లో విద్యాసంస్థలు, వేద

పాఠశాలనూ నెలకొల్పారు. కర్ణాటకలో ప్రాచీన కళ అయిన యజ్ఞగానాన్ని పునరుద్ధరించారు. కర్ణాటక, హిందూస్థానీ సంగీతాల్లో మంచి ప్రావీణ్యం ఉన్న ఆయన రచయిత కూడా.

- ప్రాథమిక హక్కుల రక్షణ విషయంలో కేశవానంద భారతి దాఖలుచేసిన కేసు దేశ న్యాయచరిత్రలో మైలు రాయివంటిది. దేశంలో రాజ్యాంగమే సర్వోన్నతం, ప్రభుత్వ అధికారాలు పరిమితమన్న భారత ప్రజాస్వామ్య అంతఃసూత్రాన్ని అది బలపరిచింది. రాజ్యాంగ మౌలిక స్వరూపాన్ని(బేసిక్ ఫ్రెక్చర్) మార్చే అధికారం ప్రభుత్వాలకు లేదని స్పష్టంచేసింది.

మాజీ రాష్ట్రపతి ప్రణబ్ ముఖర్జీ మృతి

భారత 13వ రాష్ట్రపతి, భారతరత్న (2019) ప్రణబ్ ముఖర్జీ (84) అనారోగ్యంతో పోరాడుతూ తుదిశ్వాస విడిచారు. ఇంట్లో కిందపడి మెదడులో రక్తం గడ్డకట్టిన కారణంగా అనారోగ్యానికి గురై ఆగస్టు 10న దిల్లీ ఆర్మీ రీసెర్చ్ రెఫరల్ ఆసుపత్రిలో చేరిన ఆయన కన్నుమూశారు.

ప్రణబ్ ముఖర్జీ ప్రస్థానం

- పుట్టిన తేదీ: 1935, డిసెంబరు 11
- స్వగ్రామం: పశ్చిమబెంగాల్లోని బీర్బం జిల్లా మిరాటీ.
- తల్లిదండ్రులు: రాజలక్ష్మీ ముఖర్జీ, కమద కింకర్ ముఖర్జీ (ఈయన స్వాతంత్ర్యోద్యమంలో పాల్గొన్నారు. భారత జాతీయ కాంగ్రెస్లో కీలక పాత్ర పోషించారు.)
- వివాహం: 1957, జులై 13వీ - భార్య: సువ్రా ముఖర్జీ
- సంతానం: కుమారులు అభిజిత్, ఇంద్రజిత్ బీ కుమార్తె శర్మిష్ఠ.
- విద్యార్హతలు: ఎం.ఎ.(చరిత్ర), ఎం.ఎ.(రాజనీతి శాస్త్రం), ఎల్ఎల్బీ, డీలిట్.

అర్హతశాబ్ద రాజకీయ యాత్ర..

- 1966లో బెంగాల్ కాంగ్రెస్లో చేరిక

- 1969, 75, 81, 93, 99లో రాజ్యసభకు ఎన్నిక.
- 1980-85 మధ్య కాలంలో రాజ్యసభానేతగా వ్యవహరించారు.
- పారిశ్రామిక అభివృద్ధి సహాయ మంత్రి (1973-74)
- నౌకాయానం, రవాణా సహాయ మంత్రి (జనవరి 1974-అక్టోబరు 1974)
- ఆర్థికశాఖ సహాయమంత్రి (అక్టోబరు 1974- డిసెంబరు 1975)
- రెవెన్యూ, బ్యాంకింగ్ శాఖ మంత్రి-స్వతంత్రమోదా (1975-1977)
- వాణిజ్యం, ఉక్కు, గనుల శాఖ మంత్రి-కేబినెట్ (1980-82)
- ఆర్థికశాఖ మంత్రి (1982-84)
- ప్రణాళికాసంఘం ఉపాధ్యక్షుడు (1991-96)
- వాణిజ్యశాఖ మంత్రి (1993-95)
- విదేశాంగ మంత్రి (1995-96)
- 2004లో జాంగీపుర్ నియోజకవర్గం నుంచి లోక్ సభకు ఎన్నిక
- జూన్ 2004 నుంచి లోక్ సభ నేతగా బాధ్యతలు
- రక్షణశాఖ మంత్రి (2004-06)

- విదేశాంగ శాఖ (2006-09)
- ఆర్థికశాఖ (జనవరి 2009- జూన్ 2012)
- 2012-17: భారత రాష్ట్రపతిగా పనిచేశారు

నూతన ఎన్నికల కమిషనర్ గా రాజీవ్ కుమార్

కేంద్ర ఎన్నికల సంఘం నూతన కమిషనర్ గా ఆర్థికశాఖ మాజీ కార్యదర్శి రాజీవ్ కుమార్ నియమితులయ్యారు.

- అశోక్ లవాసా రాజీనామాతో ఆగస్టు 31 నుంచి ఖాళీ అయ్యే స్థానంలో రాజీవ్ ను రాష్ట్రపతి రామ్ నాథ్ కోవింద్ నియమించినట్లు కేంద్ర న్యాయశాఖ స్పష్టం చేసింది.
- రాజీవ్ కుమార్ 1984 రూరూండ్ కేడర్ ఐఏఎస్ అధికారి. 1960 ఫిబ్రవరి 19న ఉత్తరప్రదేశ్ లో జన్మించిన ఈయన తనకు 65 ఏళ్లు వచ్చేంత వరకూ ఎన్నికల కమిషనర్ గా కొనసాగుతారు.
- ఆర్థికశాఖ కార్యదర్శిగా పనిచేసిన సమయంలో ప్రధానమంత్రి ముఖ్య నినాదమైన ఆర్థిక సమ్మిళిత విధానాల రూపకల్పనలో కీలకపాత్ర పోషించారు. ప్రధానమంత్రి జన్ ధన్ యోజన, ముద్రా యోజనల ద్వారా పేదలకు ద్రవ్య లభ్యత, ఉపాధి కల్పనలో చొరవ

చూపారు.

- ఎంఎస్ఎంఈ రంగానికి 59 నిమిషాల్లో రుణం అన్న కొత్త పథకాన్ని అమలు చేశారు. డిపార్ట్ మెంట్ ఆఫ్ ఫైనాన్షియల్ సర్వీసెస్ కార్యదర్శిగా బ్యాంకుల విలీనంలో ముఖ్యపాత్ర పోషించారు. ఆర్థిక సంస్థలు, బీమా సంస్థలు, పెన్షన్ వ్యవస్థల పనితీరును పర్యవేక్షించారు.

జెఫ్ బెజోస్ లికార్లు

ప్రపంచంలోనే అత్యంత ధనవంతుడైన జెఫ్ బెజోస్ మరో లికార్లును సృష్టించారు.

- ప్రపంచంలోనే తొలిసారిగా 200 బి. డాలర్ల (దాదాపు రూ.15 లక్షల కోట్లు) సంపదను అధిగమించిన తొలి వ్యక్తి అయ్యారు. బ్లూమ్ బర్గ్ బిలియనీర్ సూచీ ప్రకారం.. అమెజాన్ సీఈఓ సంపద ఆగస్టు 26 నాటికి 202 బిలియన్ డాలర్లకు చేరింది.
- జనవరి నుంచి ఈయన సంపద 87 బి. డాలర్లు పెరిగింది. గత మూడు నెలల్లోనే అమెజాన్ కంపెనీ షేరు 25 శాతం, ఈ ఏడాది మొత్తం మీద 86 శాతం మేర పెరిగింది.

Foundation For Competitive Exams

UPSC
COURSES OFFERED

- * General Studies (Prelims cum Mains)
- * Civil Services Aptituted Test (CSAT)
- * Essay * Optional Subjects * Test Series - 2020

www.aksias.com 8448449709

Offline & Online

9. ప్రభుత్వ విధానాలు

మహారాష్ట్రలో మరాఠాలకు రిజర్వేషన్ల నిలిపివేత

విద్య, ఉద్యోగ అవకాశాల్లో మహారాష్ట్రలోని మరాఠా సామాజిక వర్గానికి రిజర్వేషన్లు కల్పిస్తూ 2018లో తీసుకొచ్చిన 'సామాజికంగా, ఆర్థికంగా వెనుకబడిన తరగతుల చట్టం' అమలును నిలిపివేస్తున్నట్లు వెల్లడించింది. ఈ చట్టం హేతుబద్ధతను సుప్రీంకోర్టు ప్రశ్నించింది.

నేపథ్యం

ఆ రాష్ట్ర జనాభాలో 30శాతంగా ఉన్న మరాఠాలను సమాజంలో నిరాదరణకు గురైన వర్గాల ప్రజలతో పోల్చలేమని పేర్కొంది. 50శాతం పరిమితిని మించి ప్రత్యేక కోటా కల్పించాల్సిన అసాధారణ పరిస్థితులు ఏమి ఏర్పడ్డాయో మహారాష్ట్ర ప్రభుత్వం వివరించలేకపోయిందన్న ప్రాథమిక అభిప్రాయానికి తాము వచ్చినట్లు సుప్రీంకోర్టు ధర్మాసనం పేర్కొంది. ఆ రాష్ట్ర ప్రభుత్వం 2018లో తీసుకొచ్చిన 'సామాజికంగా, ఆర్థికంగా వెనుకబడిన తరగతుల చట్టం' అమలును నిలిపివేస్తున్నట్లు వెల్లడించింది. దీని ప్రకారం 2020-21 విద్యా సంవత్సరంలో ప్రభుత్వ ఉద్యోగాల

భర్తీలో, విద్యా సంస్థల ప్రవేశాల్లో మరాఠా కోటాలో రిజర్వేషన్లు ఉండబోవని స్పష్టం చేసింది.

అయితే, ఇప్పటికే పూర్తయిన పీజీ వైద్య కళాశాల కోర్సుల్లోని ప్రవేశాలను కదిలించబోమని జస్టిస్ ఎల్.నాగేశ్వరరావు, జస్టిస్ హేమంత్ గుప్తా, జస్టిస్ ఎస్.రవీంద్రభట్లలతో కూడిన ధర్మాసనం పేర్కొంది.

విద్యా, ఉద్యోగావకాశాల్లో మరాఠాలకు 16శాతం కోటా కల్పిస్తూ మహారాష్ట్ర ప్రభుత్వం తీసుకొచ్చిన చట్టం వల్ల ఆ రాష్ట్రంలో రిజర్వేషన్లు 50 శాతాన్ని మించిపోతున్నాయని, అది సుప్రీంకోర్టు 1992లో ఇచ్చిన తీర్పును ఉల్లంఘించేలా ఉందని ముంబయి హైకోర్టు పేర్కొంది. మరాఠా రిజర్వేషన్ల చట్టాన్ని సమర్థిస్తూనే ఆ వర్గానికి ఉద్యోగ అవకాశాల్లో రిజర్వేషన్లను 12 శాతానికి, విద్యా సంస్థల్లో రిజర్వేషన్లు 13శాతానికి మించరాదని హైకోర్టు గతంలో తీర్పునిచ్చింది. ఈ తీర్పును సవాల్ చేస్తూ సుప్రీంకోర్టులో వ్యాజ్యం దాఖలైంది.

జాతీయ ఆరోగ్య సమాచార నిర్వహణ ముసాయిదా

దేశంలోని ప్రజలందరినీ ఆరోగ్య సేవల పరిధిలోకి తీసుకువచ్చేందుకు జాతీయ డిజిటల్ హెల్త్ మిషన్ కేంద్ర ప్రభుత్వం జాతీయ ఆరోగ్య సమాచార నిర్వహణ ముసాయిదాను ప్రకటించింది.

ముఖ్యాంశాలు

ఈ మిషన్లో భాగంగా ప్రతి ఒక్కరికీ ఆరోగ్య గుర్తింపు సంఖ్యను జారీ చేసేందుకు వ్యక్తిగత వివరాలను తీసుకోవడంతో పాటు వాటి భద్రత, గోప్యతను పాటించనుంది.

ఆరోగ్య సంఖ్య జారీ సమయంలో సేకరించనున్న వ్యక్తిగత వివరాలలో వ్యక్తుల ఆర్థిక స్థితి, లైంగిక జీవితం, కులం, మతం,

వ్యక్తిగత, మానసిక ఆరోగ్య, అంశాలను చేర్చనుంది.

బ్యాంకు ఖాతా, క్రెడిట్, డెబిట్ కార్డులు, ఇతర చెల్లింపులు, మెడికల్ రికార్డులు, ఆరోగ్య చరిత్ర, బయోమెట్రిక్ సమాచారం, జన్మ సమాచారం కూడా తీసుకోనుంది.

తాము ఏ రాజకీయ పార్టీకి అనుబంధమో.. ఏ పార్టీ అంటే ఇష్టమో తెలుసుకునే అవకాశముంది.

జాతీయ డిజిటల్ హెల్త్ ఎకోసిస్టమ్ (ఎన్ఐహెచ్ఎస్) కింద డేటాను కేంద్ర, రాష్ట్ర, స్థానికంగా మూడు దశల్లో నిక్షిప్తం చేయనుంది.

మిషన్ కర్మ యోగి

ప్రభుత్వ ఉద్యోగుల సామర్థ్యాన్ని నిరంతరం పెంచడానికి కేంద్ర ప్రభుత్వం 'మిషన్ కర్మ యోగి'ని ప్రారంభించనుంది.

ప్రధానమంత్రి నరేంద్రమోదీ అధ్యక్షతన జరిగిన మంత్రివర్గ సమావేశం ఈ కొత్త వ్యవస్థకు ఆమోదముద్ర వేసింది.

కేంద్ర ప్రభుత్వంలోని అన్ని స్థాయిల ఉద్యోగుల సామర్థ్యం ఎప్పటికప్పుడు పెరగడానికి, 'తగిన వ్యక్తికి తగిన పని' అప్పగించడానికి ఇది ఉపయోగపడుతుంది. వ్యవస్థాగత సమర్థత పెంచడానికి అవసరమైన చర్యలు తీసుకుంటుంది. దీనికోసం ఒక ప్రత్యేక అవసర సంస్థ (ఎస్పీఏ)ను ఏర్పాటు చేస్తారు.

ప్రభుత్వం ఆశిస్తున్న నైపుణ్యాలు: సృజనాత్మకత, వినూత్నత, సరళత, వృత్తి నైపుణ్యత, ప్రగతిశీలత, ఉత్సాహం, సమర్థత, పారదర్శకత, సాంకేతికత, నిర్మాణాత్మకత

వ్యవస్థ రూపం ఇలా...

శిక్షణ కార్యక్రమం పర్యవేక్షణకు 'ప్రధానమంత్రి మానవ వనరుల మండలి' (పీఎం-హెచ్ఆర్ కౌన్సిల్) పేరిట కొత్త వ్యవస్థను ఏర్పాటుచేస్తారు. ప్రధాని ఆధ్వర్యంలో పనిచేసే ఈ మండలిలో కేంద్ర కేబినెట్ మంత్రులు, రాష్ట్రాల ముఖ్యమంత్రులు, విభిన్న రంగాల దేశ, విదేశీ నిపుణులు, సివిల్ సర్వీస్ ప్రతినిధులు సభ్యులుగా ఉంటారు. కేబినెట్ కార్యదర్శి ఆధ్వర్యంలో సమన్వయ విభాగం ఉంటుంది. అది వ్యూహాత్మక దిశానిర్దేశం చేస్తుంది. సివిల్ సర్వీస్ సామర్థ్యం పెంపు ప్రణాళికను ఆమోదించి, పర్యవేక్షిస్తుంది.

మిషన్ కర్మయోగి నిర్వహణ కోసం స్వయం ప్రతిపత్తితో పనిచేసే 'కెపాసిటీ బిల్డింగ్ కమిషన్'ను ఏర్పాటుచేస్తారు. ఇది ప్రామాణిక శిక్షణ కార్యక్రమాన్ని రూపొందిస్తుంది. దేశంలోని అన్ని శిక్షణ సంస్థలు దీని పరిధిలోకి వస్తాయి. వాటి ఆర్థిక, మానవ వనరులను ఇదే పర్యవేక్షిస్తుంది. అభివృద్ధి ఆకాంక్షలు, లక్ష్యాలు, జాతీయ ప్రాధాన్యాలు, సమస్యలను గుర్తించి వాటి పరిష్కారానికి దేశవ్యాప్తంగా ఒకే విధానం అనుసరించేలా మార్గనిర్దేశం చేస్తుంది.

డిజిటల్ వనరుల నిర్వహణకు, ఆన్లైన్ శిక్షణకు కంపెనీల చట్టం కింద ఏర్పాటయ్యే ఎస్పీవీ ద్వారా ప్రపంచంలో అత్యుత్తమ స్థాయి విషయాన్ని (కంటెంట్) సేకరించి ప్రభుత్వంలో అందరికీ అందుబాటులో ఉంచుతుంది. ఈ మొత్తం వ్యవస్థ కోసం అయిదేళ్లలో రూ.510 కోట్లు ఖర్చవుతుందని అంచనా. దీని నిమిత్తం ప్రతి సివిల్ సర్వెంట్ నుంచి ఏటా రూ.431 వసూలుచేస్తారు. ఎస్పీవీని రాష్ట్రాలు, ఇతర దేశాలకూ అందుబాటులో ఉంచుతారు. ఆసక్తి ఉన్న ఎవరైనా కేంద్రంతో సంప్రదించి దీన్ని ఉపయోగించుకోవచ్చు.

దేశీయ అవసరాలకు తగ్గట్టు ఉద్యోగుల సామర్థ్యాలను పెంచేలా నిబంధనలు రూపొందిస్తారు. ప్రస్తుత వ్యవస్థ కారణంగా ఉద్యోగులు తమతమ శాఖలవారీగానే ఆలోచిస్తున్నారు తప్పిస్తే విశాల జాతీయ దృక్పథంతో చూడటంలేదు. ప్రపంచంలో అతిపెద్ద ప్రభుత్వ ఉద్యోగుల సంస్కరణగా ఇది నిలవనుంది.

నులభ జీవనం, నులభ తర వాణిజ్యం మరింత మెరుగుపడటం, ప్రభుత్వం-ప్రజల మధ్య అగాధం తగ్గడమే ఈ సంస్కరణ అంతిమ లక్ష్యం.

ప్రభుత్వంలో కిందిస్థాయి ఉద్యోగి నుంచి కేంద్ర కేబినెట్ కార్యదర్శి వరకు పోషించాల్సిన పాత్రను నిర్వచించి, సమకూర్చుకోవాల్సిన సామర్థ్యాల గురించి చెబుతారు. వాటిని పెంచడానికి 'ఐగాట్ కర్మయోగి డిజిటల్ ప్లాట్ఫామ్' ద్వారా శిక్షణ ఇస్తారు.

శిక్షణానంతరం ఉద్యోగాన్ని ఖాయం చేయడం, వారికి బాధ్యతలు కేటాయించడం, ఖాళీలను ప్రకటించడం వంటివన్నీ క్రమేపీ ఒకే వ్యవస్థ కిందికి వస్తాయి.

గుజరాత్ లో ఈ-వాహనాల కోసం కొత్త సబ్సిడీ పథకం

2020 సెప్టెంబర్ 17 న గుజరాత్ ముఖ్యమంత్రి విజయ్ రూపానీ ఎలక్ట్రిక్ వాహనాల కోసం సబ్సిడీ పథకాన్ని ప్రకటించారు. ప్రధాని నరేంద్ర మోడీ 70 వ పుట్టినరోజు వేడుకలు జరుపుకునే క్రమంలో ఈ పథకాన్ని ప్రారంభించారు.

పథకం యొక్క ముఖ్య లక్ష్యాలు

ఈ పథకం కింద విద్యార్థులకు ఈ-వాహనాలు కొనడానికి రూ.12 వేల సబ్సిడీ లభిస్తుంది. అలాగే, వ్యక్తులు మరియు సంస్థాగత లబ్ధిదారుల కోసం 5,000 ఇ-రిక్షాలను కొనుగోలు

చేయడానికి రాష్ట్ర ప్రభుత్వం 48,000 రూపాయల ఆర్థిక సహాయం అందించనుంది.

ఇతర పథకాలు

రూ.5 లక్షల సబ్సిడీ పథకాన్ని కూడా ప్రకటించారు. బ్యాటరీతో నడిచే వాహనాలను ఛార్జ్ చేయడానికి మౌలిక సదుపాయాల ఏర్పాటుకు ఇది సహాయపడుతుంది.

నేపథ్యం

గుజరాత్ రాష్ట్రంలో మొత్తం వ్యవస్థాపిత విద్యుత్ సామర్థ్యం

35,500 మెగావాట్లు. వీటిలో పునరుత్పాదక శక్తి సుమారు 30% వరకు దోహదం చేస్తుంది. ఇది జాతీయ సగటు కంటే 23% ఎక్కువ.

అవగాహన మెమోరాండం

జియోఇన్ఫర్మేటిక్స్ మరియు స్పేస్ టెక్నాలజీ వాడకం ద్వారా పునరుత్పాదక ఇంధన వినియోగాన్ని పెంచడానికి 10 సంస్థలతో ముఖ్యమంత్రి అవగాహన ఒప్పందం కుదుర్చుకున్నారు. వాతావరణ మార్పుల ప్రభావాలను తగ్గించడానికి అవగాహన ఒప్పందాలు పని చేస్తాయి.

వాతావరణ విధాన విషయాలు మరియు క్వెమేట్ ఫైనాన్స్ కోసం ఇండియన్ ఇన్స్టిట్యూట్ ఆఫ్ మేనేజ్మెంట్ అహ్మదాబాద్ తో

ఒక అవగాహన ఒప్పందం కుదుర్చుకుంది.

గుజరాత్ ప్రభుత్వం పరిశోధనపై ఇండియన్ ఇన్స్టిట్యూట్ ఆఫ్ టెక్నాలజీ గాంధీనగర్ తో ఒప్పందం కుదుర్చుకుంది మరియు వాతావరణ మార్పుల రంగంలో మరియు సామర్థ్యాన్ని పెంపొందించడంలో శాస్త్రీయ సమాచారం యొక్క ప్రజా ప్రయోజనాన్ని పెంచడానికి ఇది దోహదపడుతుంది.

స్వచ్ఛమైన ఇంధనాల వినియోగాన్ని పెంచడానికి మరియు ఇంధన ఆదాపై సంకేతాలను రూపొందించడానికి గుజరాత్ గ్యాస్ మరియు గుజరాత్ స్టేట్ రోడ్ ట్రాన్స్పోర్ట్ కార్పొరేషన్తో ఒప్పందాలు కుదుర్చుకున్నారు. వీటిని చీఫ్ టాన్ ప్లానర్ ద్వారా ఇళ్లలో అమలు చేయాల్సి ఉంది.

సేవా సప్త

ప్రధాని నరేంద్ర మోడీ పుట్టినరోజు సెప్టెంబర్ 17 .. 2017 నుండి ఈ రోజును సేవా దివాస్ గా జరుపుకుంటున్నారు. ఈ సంవత్సరం సేవా సప్తా (వారం) సెప్టెంబర్ 14, 2020 మరియు సెప్టెంబర్ 20, 2020 మధ్య నిర్వహించబడింది.

గుజరాత్ ప్రభుత్వం ప్రధాని పుట్టినరోజు వేడుకలు జరుపుకోవడానికి అనేక ఇతర పథకాలను కూడా ప్రారంభించింది. అవి ఈ క్రింది విధంగా ఉన్నాయి

సేంద్రియ వ్యవసాయ పథకం ప్రారంభించబడింది, ఇది రైతులకు నెలవారీ రూ .900 ఆర్థిక సహాయం అందిస్తుంది.

నర్మదా, తాపి జిల్లాలోని 205 గ్రామాలకు నీటి సరఫరా ప్రాజెక్టులు ప్రారంభించబడ్డాయి.

గుజరాత్లోని 10 లక్షలకు పైగా మహిళలకు రూ .1000 కోట్లు అందించారు. ఇది వారి స్వంత వ్యాపారాలను ప్రారంభించడానికి వారికి సహాయపడుతుంది.

రైల్వే బోర్డు పునర్నిర్మాణం

రైల్వే బోర్డు పునర్నిర్మాణానికి ప్రభుత్వం ఇటీవల గ్రీన్ సిగ్నల్ ఇచ్చింది. ఇది కార్పొరేట్ మోడల్ కు వెళ్లడానికి జరిగింది. అంతకుముందు, 2019 డిసెంబరులో కేంద్ర మంత్రివర్గం ఫంక్షనల్ మార్గాల్లో సన్నని నిర్మాణం ద్వారా బోర్డు పునర్నిర్మాణ ప్రతిపాదనను క్లియర్ చేసింది

ముఖ్య వాస్తవాలు

రైల్వే బోర్డు సభ్యుల సంఖ్య ప్రస్తుతమున్న ఎనిమిది మంది నుండి ఐదుకి తగ్గించబడుతుంది.

దీనికి చైర్మన్ మరియు నలుగురు సభ్యులు నాయకత్వం వహిస్తారు - మౌలిక సదుపాయాలు, కార్యకలాపాలు మరియు వ్యాపార అభివృద్ధి, రోలింగ్ స్టాక్ మరియు ఫైనాన్స్.

పరిశ్రమ, ఫైనాన్స్, ఎకనామిక్స్, మరియు మేనేజ్మెంట్

రంగాలకు చెందిన రంగాల నిపుణులను కూడా ఈ బోర్డు కలిగి ఉంటుంది.

డైరెక్టర్ జనరల్ (హెచ్ఆర్) సహాయంతో మానవ వనరులకు (హెచ్ఆర్) బాధ్యత వహించే కేడర్-కంట్రోలింగ్ ఆఫీసర్ చైర్మన్.

వినోద్ కుమార్ యాదవ్ బోర్డు యొక్క మొదటి చైర్మన్ మరియు చీఫ్ ఎగ్జిక్యూటివ్ ఆఫీసర్ (సిఇఓ) అయ్యారు.

సీఈఓ, పక్కన, ప్రభుత్వం నలుగురు సభ్యులను కూడా నియమించింది -

1. మౌలిక సదుపాయాల కోసం ప్రదీప్ కుమార్,
2. ట్రాక్స్ మరియు రోలింగ్ స్టాక్ కోసం పిసి శర్మ,
3. కార్యకలాపాలు మరియు వ్యాపార అభివృద్ధి కోసం పిఎస్ మిశ్రా, మరియు

4. ఫైనాన్స్ కోసం మంజూల రంగరాజన్.

నియామకాలను కేబినెట్ నియామక కమిటీ (ఎసిసి) క్లియర్ చేసింది.

పునర్నిర్మాణం సున్నా-ఖర్చు వ్యాయామం అవుతుంది మరియు బోర్డులోని పోస్టులను అప్పగించడం మరియు పని యొక్క నకిలీని ఆపడం ద్వారా డబ్బు ఆదా అవుతుంది.

రైల్వే యొక్క ప్రస్తుత ఎనిమిది గ్రూప్ ఎ సేవలను ఇండియన్ రైల్వే మేనేజ్మెంట్ సర్వీస్ (ఐఆర్ఎంఎస్) అనే కేంద్ర సేవగా ఏకీకృతం చేయాలని రైల్వే బోర్డు నిర్ణయించింది.

దిగువ స్థాయి సాంకేతిక సిబ్బంది మల్టీ టాస్కర్లుగా మారతారు బీ ఇది సేవల్లో నైపుణ్యం మరియు మెరుగుదలను ప్రోత్సహిస్తుంది.

నేపథ్యం

అంతకుముందు, రైల్వే సేవలను ట్రాఫిక్, సివిల్, మెకానికల్, ఎలక్ట్రికల్, సిగ్నల్ మరియు టెలికాం, దుకాణాలు, సిబ్బంది మరియు ఖాతాలు వంటి వివిధ విభాగాలలో ఏర్పాటు చేశారు. ఈ విభాగాలు నిలువుగా పైనుంచి కిందికి వేరు చేయబడ్డాయి మరియు రైల్వే బోర్డు సభ్యులను పిలిచే కార్యదర్శి స్థాయి అధికారులు నేతృత్వం వహించారు.

ఈ సంస్కరణ ఎందుకు?

గత 25 సంవత్సరాలలో, రైల్వేలను సంస్కరించడానికి వివిధ కమిటీలు ప్రకాష్ టాండన్ కమిటీ (1994), రాకేష్ మోహన్ కమిటీ (2001), సామ్ పిట్రోడా కమిటీ (2012) మరియు బిబెక్ డెబ్రాయ్ కమిటీ (2015). ఈ సంస్కరణలన్నింటినీ ఈ కమిటీలు సిఫారసు చేశాయి.

అంతేకాకుండా, రాబోయే 12 సంవత్సరాలలో జాతీయ రవాణాదారుని ఆధునీకరించడానికి ప్రభుత్వం రూ .50 ట్రిలియన్ల భారీ మౌలిక సదుపాయాల అభివృద్ధి ప్రణాళికను సిద్ధం చేసింది - భద్రతను మెరుగుపరచడం నుండి వేగం మరియు సేవలకు. దీనికి వివిధ విభాగాలు త్వరగా నిర్ణయం తీసుకోవాలి. రైల్వేలో డిపార్ట్మెంటులను 'పనిలో' అసమర్థత, అస్తులు మరియు వనరులపై నియంత్రణపై గొడవలు మరియు నిర్ణయం తీసుకోవడంలో ఆలస్యం,

ప్రాముఖ్యత

ఇంటిగ్రేటెడ్ సిస్టమ్ నిర్ణయం తీసుకోవడంలో అయోమయాన్ని తగ్గిస్తుంది మరియు రైల్వే బోర్డు మరియు దాని మండలాల పనిని మరింత వాణిజ్య మార్గాల్లో నిర్వహిస్తుంది.

ఇది విభాగవాదాన్ని అంతం చేస్తుంది.

ఇది రైల్వే కార్యకలాపాలను క్రమబద్ధీకరిస్తుంది మరియు రైల్వే ప్రజలను మోహరించే విధంగా వశ్యతను అందిస్తుంది.

Foundation For Competitive Exams

UPSC
PRELIMS
OFFLINE + ONLINE
MAINS
FOUNDATION COURSE
ADMISSIONS OPEN
www.aksias.com **8448449709**

10. క్రీడలు

జాతీయ క్రీడా పురస్కారాలు - 2020

జాతీయ క్రీడా పురస్కారాల ప్రదానోత్సవ కార్యక్రమం వర్చువల్ విధానంలో నిరాడంబరంగా జరిగింది.

- దేశంలోని వివిధ సాయ కేంద్రాల నుంచి పురస్కార గ్రహీతలు, రాష్ట్రపతి భవన్ నుంచి రామ్ నాథ్ కోవింద్, విజ్ఞాన్ భవన్ నుంచి కేంద్ర క్రీడా మంత్రి ఈ కార్యక్రమంలో పాల్గొన్నారు.
- హాకీ దిగ్గజం, మేజర్ ధ్యాన్ చంద్ జయంతి (ఆగస్టు 29)ని పురస్కరించుకుని ఏటా నిర్వహించే జాతీయ క్రీడా దినోత్సవం రోజున క్రీడా అవార్డులను అందజేస్తారు.
- ఈ ఏడాది అత్యధికంగా 73 మందికి పురస్కారాలు ప్రకటించారు.

నగదు బహుమతి

ఈ ఏడాది నుంచి క్రీడా పురస్కార గ్రహీతలకు అందించే నగదు బహుమతిని పెంచినట్లు కేంద్ర క్రీడామంత్రి కిరెన్ రిజిజు ప్రకటించారు.

- ఖేల్ రత్నకు రూ.7.5 లక్షల నుంచి రూ.25 లక్షలకు, అర్జున, ద్రోణాచార్య జీవితకాల పురస్కారాలకు రూ.5 లక్షల నుంచి రూ.15 లక్షలకు, ద్రోణాచార్య, ధ్యాన్ చంద్ అవార్డులకు రూ.5 లక్షల నుంచి రూ.10 లక్షలకు పెంచినట్లు మంత్రి వెల్లడించారు.

విజేతల జాబితా

రాజీవ్ గాంధీ ఖేల్ రత్న అవార్డు

1. రోహిత్ శర్మ (క్రికెట్)
2. మరియుప్పన్ టి. (పారా అథ్లెటిక్స్)
3. మణిక బాత్రా (టేబుల్ టెన్నిస్)
4. వినేష్ కుస్తీ
5. రాణి (హాకీ)

ద్రోణాచార్య అవార్డు (లైఫ్ టైమ్ కేటగిరీ)

1. ధర్మేంద్ర తివారీ (విలువిద్య)
2. పురుషోత్తం రాయ్ (అథ్లెటిక్స్)

3. శివ సింగ్ (బాక్సింగ్)
4. రోమేష్ పథానియా (హాకీ)
5. క్రిషన్ కుమార్ హుడా (కబడ్డీ)
6. విజయ్ భల్చంద్ర మునిశ్వర్ (పారా పవర్లిఫ్టింగ్)
7. నరేష్ కుమార్ (టెన్నిస్)
8. ఓం ప్రకాష్ దహియా (కుస్తీ)

ద్రోణాచార్య అవార్డు (రెగ్యులర్ కేటగిరీ)

1. జూడ్ ఫెలిక్స్ సెబాస్టియన్ (హాకీ)
2. యోగేశ్ మాల్వియా (మల్లఖాంబ్)
3. జస్పాల్ రానా (ఘాటింగ్)
4. కుల్దీప్ కుమార్ హందూ (వుషు)
5. గౌరవ్ ఖన్నా (పారా-బ్యాడ్మింటన్)

అర్జున అవార్డు

1. అతను దాస్ (విలువిద్య)
2. డ్యూటీ చంద్ (అథ్లెటిక్స్)
3. సాత్విక్ సైరాజ్ రాంకిరెడ్డి (బ్యాడ్మింటన్)
4. చిరగ్ చంద్రశేఖర్ శెట్టి (బ్యాడ్మింటన్)
5. విశేష్ భ్రీగువాన్ని (బాస్కెట్బాల్)
6. సుబేదార్ మనీష్ కౌశిక్ (బాక్సింగ్)
7. లోషినా బోర్గోహైన్ (బాక్సింగ్)
8. ఇశాంత్ శర్మ (క్రికెట్)
9. దీప్తి శర్మ (క్రికెట్)
10. సావంత్ అజయ్ అనంత్ (ఈక్వెస్ట్రియన్)
11. సందేష్ జింగాన్ (ఫుట్బాల్)
12. అదితి అశోక్ (గోల్ఫ్)
13. ఆకాశ్ సింగ్ (హాకీ)

14. దీపిక (హాకీ)
15. దీపక్ (కబడ్డీ)
16. కాలే సరిక సుధాకర్ (ఖో ఖో)
17. దత్తు బాబన్ భోకనాల్ (రోయింగ్)
18. మను భాకర్ (ఘాటింగ్)
19. సొరభ్ చౌదరి (ఘాటింగ్)
20. మాధురికా సుహాస్ పట్కర్ (టేబుల్ టెన్నిస్)
21. దివిజ్ శరణ్ (టెన్నిస్)
22. శివ కేశవన్ (శీతాకాలపు క్రీడలు)
23. దివ్య కాక్రాన్ (కుస్తీ)
24. రాహుల్ అవేర్ (కుస్తీ)
25. సుయాష్ నారాయణ్ జాదవ్ (పారా స్విమ్మింగ్)
26. సందీప్ (పారా అథ్లెటిక్స్)
27. మనీష్ నార్వాల్ (పారా ఘాటింగ్)

ధ్యాన్ చంద్ అవార్డు

1. కుల్దీప్ సింగ్ భుల్లార్ (అథ్లెటిక్స్)
2. జిన్నీ ఫిలిప్స్ (అథ్లెటిక్స్)
3. ప్రదీప్ శ్రీకృష్ణ గాంధే (బ్యాడ్మింటన్)
4. తృప్తి ముర్గుండే (బ్యాడ్మింటన్)
5. ఎన్. ఉషా (బాక్సింగ్)
6. లఖా సింగ్ (బాక్సింగ్)
7. సుఖ్విందర్ సింగ్ సంధు (ఫుట్బాల్)
8. అజిత్ సింగ్ (హాకీ)
9. మన్ప్రీత్ సింగ్ (కబడ్డీ)
10. జె. రంజిత్ కుమార్ (పారా అథ్లెటిక్స్)

11. సత్యప్రకాష్ తివారీ (పారా బ్యాడ్మింటన్)
12. మంజీత్ సింగ్ (రోయింగ్)
13. దివంగత శ్రీ సచిన్ నాగ్ (ఈత)
14. నందన్ పి బాల్ (టెన్నిస్)
15. నేతర్పాల్ హుడా (కుస్తీ)

మౌలానా అబుల్ కలాం ఆజాద్ (మాకా) ట్రోఫీ

1. పంజాబ్ విశ్వవిద్యాలయం, చండీగఢ్

టెన్నింగ్ నార్గే నేషనల్ అడ్వెంచర్ అవార్డ్స్

1. అనితా దేవి (ల్యాండ్ అడ్వెంచర్)
2. కల్నల్ సర్పాజ్ సింగ్ (ల్యాండ్ అడ్వెంచర్)
3. టాకా తముత్ (ల్యాండ్ అడ్వెంచర్)
4. నరేందర్ సింగ్ (ల్యాండ్ అడ్వెంచర్)
5. కేవల్ హిరెన్ కక్కా (ల్యాండ్ అడ్వెంచర్)
6. సతేంద్ర సింగ్ (వాటర్ అడ్వెంచర్)
7. గజానంద్ యాదవ (ఎయిర్ అడ్వెంచర్)
8. దివంగత శ్రీ మగన్ బిస్నా (లైఫ్ టైమ్ అచీవ్మెంట్)

రాష్ట్రీయ ఫీల్ ప్రోత్సాహన్ పురస్కార్

1. ఐడెంటిఫికేషన్ అండ్ నర్చరింగ్ ఆఫ్ బడ్డింగ్ అండ్ యంగ్ ట్యాలెంట్ (లక్ష్నో ఇన్స్టిట్యూట్, ఆర్మీ స్పోర్ట్స్ ఇన్స్టిట్యూట్)
2. ఎంకరేజ్యుంట్ టు స్పోర్ట్స్ త్రూ కార్పొరేట్ సోషల్ రెస్పాన్సిబిలిటీ (ఆయిల్ అండ్ నేచురల్ గ్యాస్ కార్పొరేషన్ - ఒఎన్జీసీ లిమిటెడ్.)
3. ఎంప్లాయ్మెంట్ ఆఫ్ స్పోర్ట్స్ పర్సన్స్ అండ్ స్పోర్ట్స్ వెల్ఫేర్ మెజర్స్ (ఎయిర్పోర్ట్ స్పోర్ట్స్ కంట్రోల్ బోర్డు)
4. స్పోర్ట్స్ ఫర్ డెవలప్మెంట్ (ఇంటర్నేషనల్ ఇన్స్టిట్యూట్ ఆఫ్ స్పోర్ట్స్ మేనేజ్మెంట్ - ఐఐఎస్ఎం)

ధ్యాన్ చంద్ గురించి

• జాతీయ క్రీడా దినోత్సవాన్ని భారత హాకీ దిగ్గజం మేజర్ ధ్యాన్ చంద్ పుట్టినరోజు సందర్భంగా ఆగస్టు 29న జరుపుకుంటారు.

• ధ్యాన్ చంద్ 1905 ఆగస్టు 29న అలహాబాద్ లోని ప్రయాగ్ లో జన్మించారు. ఈయన 1936లో బెర్లిన్ ఒలింపిక్ లో బంగారు

పతకం సాధించిన భారత హాకీ జట్టుకు కెప్టెన్గా ఉన్నారు.

- ఇతడు భారతదేశపు గొప్ప హాకీ ఆటగాడు. 'విజార్డ్ ఆఫ్ హాకీ'గా పేరొందారు. ధ్యాన్ చంద్ 1922 లో భారత సైన్యంలో సైనికుడిగా చేరారు. 1927లో 'ల్యాంసెట్ నేక్' (lance naik) గా నియమితుడయ్యారు. 1932లో భారత హాకీ జట్టుకు కెప్టెన్ గా ఉన్నప్పుడు 1936లో నాయక్ మరియు సుబేదార్గా పదోన్నతి పొందారు. తర్వాత అతడు లెఫ్టినెంట్ అయ్యారు. కెప్టెన్, చివరికి మేజర్ గా పదోన్నతి పొందారు. 1956లో భారత ప్రభుత్వం పద్మభూషణ్ అవార్డును ప్రదానం చేసింది, ఇది మన దేశంలో మూడవ అతిపెద్ద పౌర పురస్కారం.

- మూడుసార్లు ఒలింపిక్ బంగారు పతకాన్ని గెలుపొందారు. భారత హాకీ జట్టులో భాగం. 1936 నాటి బెర్లిన్ ఒలింపిక్ క్రీడలలో భారత హాకీ జట్టు కెప్టెన్ గా ఎన్నికయ్యారు.

- మేజర్ ధ్యాన్ చంద్ తన కెరీర్లో 1926 నుంచి 1948 వరకు 400కి పైగా అంతర్జాతీయ గోల్స్ చేశారు. అదే సమయంలో తన మొత్తం కెరీర్లో దాదాపు 1,000 గోల్స్ చేశారు.

- ఇటువంటి గొప్ప ఆటగాడికి నిజమైన నివాళి అందించే ఉద్దేశంతో అతడి పుట్టిన రోజును 2012 నుంచి జాతీయ క్రీడా దినోత్సవంగా జరుపుకోవాలని భారత ప్రభుత్వం నిర్ణయించింది.

- 1979లో మేజర్ ధ్యాన్ చంద్ మరణానంతరం భారత పోస్టల్ విభాగం ఈయన పేరిట స్టాంపులను విడుదల చేసింది. దిల్లీలోని నేషనల్ స్టేడియంకు 'మేజర్ ధ్యాన్ చంద్ స్టేడియం' అని పేరు పెట్టారు.

మరికొన్ని అంశాలు

- రాజీవ్ గాంధీ ఫీల్డ్ రత్న దేశంలోని అత్యున్నత క్రీడా గౌరవం. దీన్ని క్రీడాకారుడు తన కేరీర్లో నాలుగేళ్ల కాలంలో అదృతమైన, అత్యుత్తమ ప్రదర్శనకుగాను ఇస్తారు.

- అంతర్జాతీయ క్రీడా పోటీల్లో పతక విజేతలను అందించినందుకు కోచ్ లకు డ్రోణాచార్య అవార్డును ప్రదానం చేస్తారు.

- నాలుగేళ్లుగా సంబంధిత క్రీడలో నిలకడగా అత్యుత్తమ ప్రదర్శన ఇచ్చినవారికి అర్జున అవార్డును ఇస్తారు.

- క్రీడా అభివృద్ధికి జీవితకాలం కృషిచేసినవారికి ధ్యాన్ చంద్ అవార్డును ప్రదానం చేస్తారు.

- ఇంటర్ యూనివర్సిటీ టోర్నమెంట్ లో అత్యుత్తమ ప్రదర్శన కనబరిచే విశ్వవిద్యాలయానికి మౌలానా అబుల్ కలాం ఆజాద్ (మాకా) ట్రోఫీని ఇస్తారు.

- కార్పొరేట్ సంస్థలకు (ప్రైవేట్, ప్రభుత్వ రంగాల్లో) రాష్ట్రీయ ఫీల్డ్ ప్రోత్సాహన్ పురస్కారను ప్రదానం చేస్తారు. క్రీడారంగాన్ని ప్రోత్సహించిన, అభివృద్ధి చేసినవారికి కూడా ఈ పురస్కారాన్ని అందిస్తారు.

భుటియా పేరుతో స్టేడియం

భారత దిగ్గజ ఫుట్ బాల్ ఆటగాడు ఖైచుంగ్ భుటియా పేరుతో సిక్కింలో ఓ స్టేడియంను నిర్మించారు.

ఈ స్టేడియం 15 వేల మంది కూర్చునే సామర్థ్యం కలిగి ఉంది.

దేశంలో ఫుట్ బాల్ ఆటగాడి పేరుతో ఏర్పడే తొలి స్టేడియం ఇదే. భారత్ తరపున 100 అంతర్జాతీయ మ్యాచ్ లు ఆడిన తొలి ఆటగాడు భుటియా.

టార్గెట్ ఒలింపిక్ పోడియం పథకంలో నిఖత్ జరిన్

కేంద్ర ప్రభుత్వం ఆధ్వర్యంలోని టార్గెట్ ఒలింపిక్ పోడియం (టాప్) పథకంలో తెలంగాణ బాక్సర్ నిఖత్ జరిన్ ను చోటు దక్కింది.

వచ్చే ఏడాది ఒలింపిక్సు దృష్టిలో పెట్టుకుని అగ్రశ్రేణి క్రీడాకారులతో భారత క్రీడాప్రాధికార సంస్థ (సాయ్) 'టాప్' జాబితాను విడుదల చేసింది. మేరీకి స్టాండ్ బైగా నిఖత్ ను ఎంపిక చేశారు.

బ్యాడ్మింటన్ లో తెలుగు రాష్ట్రాల నుంచి పి.వి.సింధు, సైనా నెహ్రూల్, కిదాంబి శ్రీకాంత్, సాయిప్రణీత్, సిక్కిరెడ్డి, సాత్విక్ సాయిరాజులు 'టాప్'లో చోటు సంపాదించారు.

ఫెడ్ కప్ ఇక బిల్లీ జీన్ కింగ్ కప్

మహిళల టెన్నిస్ లో ఎన్నో ఏళ్ల చరిత్ర ఉన్న ఫెడ్ కప్ ఇక బిల్లీ జీన్ కింగ్ కప్ కాబోతోంది.

మహిళల టెన్నిస్ లో ఎన్నో విప్లవాత్మక మార్పులకు నాంది పలికిన అమెరికా మాజీ దిగ్గజ క్రీడాకారిణి బిల్లీ జీన్ కింగ్ గౌరవ సూచకంగా అంతర్జాతీయ టెన్నిస్ సమాఖ్య ఫెడ్ కప్ పేరును ఆమె పేరిట మార్చింది. ఒక మహిళ పేరుతో జరగబోతున్న తొలి

అంతర్జాతీయ టోర్నీ ఇదే.

బిల్లీ నేతృత్వంలో మహిళల కోసం 1970లో ఆరంభించిన వర్జీనియా స్లామ్స్ టూర్.. మహిళల టెన్నిస్ సంఘం (డబ్ల్యూటీఏ)గా రూపాంతరం చెందింది

యూఎస్ ఓపెన్ పురుషుల సింగిల్స్ చాంపియన్ డొమినిక్ థీమ్

యూఎస్ ఓపెన్ గ్రాండ్స్లామ్ టోర్నీ పురుషుల సింగిల్స్ ఫైనల్లో రెండో సీడ్ డొమినిక్ థీమ్ (ఆస్ట్రేలియ) 4 గంటల 2 నిమిషాల పోరాటంలో 2-6, 4-6, 6-4, 6-3, 7-6 (8/6)తో ఐదో సీడ్ అలెగ్జాండర్ జ్వెరెవ్ (జర్మనీ)పై గెలిచాడు. విజేత థీమ్ము 30 లక్షల డాలర్లు (రూ. 22 కోట్లు), రన్నరప్ జ్వెరెవ్కు 15 లక్షల డాలర్లు (రూ. 11 కోట్లు) ప్రైజ్ మనీగా లభించాయి.

కెరీర్లో తొలిసారి గ్రాండ్స్లామ్ టైటిల్ గెలిచిన 27 ఏళ్ల థీమ్ 1949 తర్వాత యూఎస్ ఓపెన్ ఫైనల్లో తొలి రెండు సెట్లు ఓడిపోయి, ఆ తర్వాత వరుసగా మూడు సెట్లు గెలిచి విజేతగా నిలిచిన తొలి ప్లేయర్ గుర్తింపు పొందాడు. 1949లో యూఎస్ నేషనల్ చాంపియన్ షిప్ పేరుతో జరిగిన టోర్నీ ఫైనల్లో పాంచో గొంజాలెజ్ (అమెరికా) తన సహచరుడు టెడ్ బ్రోడెర్స్ ఈ తరహాలో గెలిచాడు.

ఆరేళ్ల వ్యవధి తర్వాత గ్రాండ్స్లామ్ టోర్నీలలో పురుషుల సింగిల్స్ విభాగంలో కొత్త చాంపియన్ అవతరించాడు. చివరిసారి 2014 యూఎస్ ఓపెన్లో మారిస్ సిలిచ్ రూపంలో కొత్త విజేత వచ్చాడు. 2015 నుంచి ఈ ఏడాది యూఎస్ ఓపెన్ ముందు వరకు జరిగిన గ్రాండ్స్లామ్ టోర్నీలలో జోకోవిచ్, నాదల్, ఫెడరర్, ఆండీ ముర్రే, వావ్రెంకాలలో ఎవరో ఒకరు విజేతగా నిలుస్తూ వచ్చారు.

యూఎస్ ఓపెన్ మహిళల సింగిల్స్ విజేత నయామి ఒసాకా

యూఎస్ ఓపెన్ మహిళల సింగిల్స్ విజేతగా జపాన్ క్రీడాకారిణి, నాల్గో సీడ్ నయామి ఒసాకా నిలిచింది. ఫైనల్లో ఒసాకా 1-6, 6-3, 6-3 తేడాతో అజరెంకాపై గెలిచి టైటిల్ ను గెలుచుకుంది. తొలి సెట్ ను ఒసాకా కోల్పోయినప్పటికీ మిగతా రెండు సెట్లలో ఎటువంటి ఒత్తిడికి లోనుకాకుండా బరిలో నిలిచి టైటిల్ ను సాధించింది. ఇది ఒసాకాకు రెండో యూఎస్ ఓపెన్ టైటిల్. 2018లో యూఎస్ ఓపెన్లో విజేతగా నిలిచిన ఒసాకా..మరోసారి ఈ ప్రతిష్టాత్మక టోర్నీని సొంతం చేసుకుంది. ఆమెకు ఇది ఓవరాల్ గా మూడో గ్రాండ్స్లామ్ టైటిల్.

Foundation For Competitive Exams

APPSC / TSPSC

Courses Offered

Group - I

Group - II

Prelims cum Mains

Coaching and Test Series

ADMISSIONS OPEN

OFFLINE & ONLINE

TELUGU & ENGLISH MEDIUMS

www.aksias.com

8448449709

11. చరిత్ర & సంస్కృతి

'నువాఖై జుహార్'

• నువాఖై జుహార్ సందర్భంగా ప్రధానమంత్రి నరేంద్ర మోదీ రైతులకు శుభాకాంక్షలు తెలిపారు.

• ఈ పండుగను ఒడిశా, ఛత్తీస్ గడ్, వాటి పొరుగు రాష్ట్రాలు జరుపుకుంటాయి. ఆ ప్రాంతాలు జరుపుకునే అతిపురాతనమైన పండుగల్లో ఇదొకటి.

చరిత్ర

• నువాఖై జుహార్ ఒక వ్యవసాయ పండుగ. రైతుల కృషికి ప్రతీకగా.. కొత్త పంటకు స్వాగతం పలుకుతూ ఈ పండుగను

చేసుకుంటారు. దీన్ని నువాఖై పరాబ్ లేదా నుకాహి ఖెట్ ఘాట్ అని కూడా పిలుస్తారు.

• నువాఖై అనేది రెండు పదాల కలయిక, 'నువా' అంటే కొత్త బియ్యం, 'ఖై' అంటే తినండి.

• ఈ రోజున ప్రజలు ఆహార ధాన్యాన్ని పూజిస్తారు. ప్రత్యేక భోజనం తయారు చేస్తారు. ఒడిశాలోని రైతులు తమ భూమిలో పండిన మొదటి పంటను సంబల్పూర్ జిల్లాకు చెందిన ప్రసిద్ధ 'మాత్యదేవత' సమలేశ్వరి దేవికి అందిస్తారు

పురాతన తెలుగు శాసనం వెలికితీత

సందర్భం:

రెనాటి చోళ కాలం నాటి అరుదైన శాసనం ఆంధ్రప్రదేశ్ లోని కడప జిల్లాలోని మారుమూల గ్రామంలో కనుగొనబడింది.

వివరాలు:

ఈ శాసనం పురాతన తెలుగులో వ్రాయబడింది.

ఈ ప్రాంతం రేనాడు లోని చోళ మహారాజు పాలనలో ఉన్నప్పుడు క్రీస్తుశకం 8 వ శతాబ్దం నాటిది .

రెనాటి చోళులు :

రెనాడులోని తెలుగు చోళులు (రెనాటి చోళులు అని కూడా పిలుస్తారు) ప్రస్తుత కడప జిల్లా అయిన రెనాడు ప్రాంతాన్ని పరిపాలించారు.

6 మరియు 8 వ శతాబ్దాలకు చెందిన వారి శాసనాల్లో తెలుగు భాషను ఉపయోగించినందుకు వారికి ప్రత్యేకమైన గౌరవం లభించింది. క్రీ.శ 575 లో ఈ వంశానికి చెందిన ధనంజయుడు యొక్క కలిమెళ్ళ శాసనం అతి ప్రాచీన తెలుగు శాసనంగా పేరొనబడినది.

జమ్మలమడుగు, ప్రొద్దుటూరు గండికోటలోని శాసనాలు దీనిని రుజువుచేస్తున్నాయి.

Foundation For Competitive Exams

UPSC
PRELIMS
OFFLINE + ONLINE
MAINS
FOUNDATION COURSE
ADMISSIONS OPEN
www.aksias.com **8448449709**

12. రక్షణ

అండమాన్లో భారత్, రష్యా నావికాదళ కసరత్తులు

వార్తల్లో ఏముంది?

భారతదేశం మరియు రష్యా అండమాన్ సముద్రంలో ఇండ్ర 2020 అనే ద్వైపాక్షిక నావికాదళ వ్యాయామం నిర్వహించనున్నాయి.

వివరాలు:

లడఖ్లో చైనాతో కొనసాగుతున్న ఉద్రిక్తలు కారణంగా హిందూ మహాసముద్రం (ఐఓఆర్) లో భారత నావికాదళం అధిక కార్యాచరణ హెచ్చరికల మధ్య, వ్యూహాత్మక మలక్కా జలసంధికి దగ్గరగా ఉన్న అండమాన్ సముద్రంలో ఇండ్ర 2020 పేరుతో నావికాదళ వ్యాయామం జరుగనుంది

రష్యాలో కావాజ్ -2020 బహుళజాతి వ్యాయామం నుండి భారత్ వైదొలిగిన తరువాత ఇది జరుగనుంది

నావికా వ్యాయామం ఇండ్ర

ఇది 2003 లో ప్రారంభమైన ద్వైపాక్షిక

వ్యాయామం.

భారతదేశం మరియు రష్యా భాగస్వామ్య దేశాలు.

గమనిక:

జూలై 2020 లో, భారత నావికాదళం యొక్క ఫ్రంట్లైన్ యుద్ధనౌకలు యు.ఎస్. విమాన వాహక నౌక యుఎస్ఎస్ నిమిట్ట సమ్మె బృందంతో అండమాన్ మరియు నికోబార్ (ఎ అండ్ ఎన్) ద్వీపాలకు సమీపంలో అదే ప్రాంతంలో హిందూ మహాసముద్రం ప్రయాణిస్తున్నప్పుడు పాసేజ్ వ్యాయామం (పాసెక్స్) నిర్వహించారు.

యుఎస్ఎస్ నిమిట్ట దక్షిణ చైనా సముద్రం నుండి మలక్కా జలసంధి గుండా తిరిగి వెళుతుండగా అక్కడ నావిగేషన్ కార్యకలాపాల స్వేచ్ఛను చేపట్టారు.

పైవేట్ సంస్థల నుండి మందుగుండు సామగ్రి కోసం ఆర్టీ టెండర్ జారీ

సందర్భం:

రాబోయే పదేళ్ల వార్షిక అవసరాలను తీర్చడానికి ఐదు రకాల 7.62 మిమీ క్యాలిబర్ మందుగుండు సామగ్రిని సేకరించడానికి సైన్యం సమాచార అభ్యర్థన (ఆర్ఎఫ్ఐ) ను జారీ చేసింది.

వివరాలు:

ఆర్మీ యొక్క మాస్టర్ జనరల్ ఆఫ్ ఆర్డినెన్స్ ద్వారా RFI జారీ చేయబడింది.

రక్షణ మంత్రిత్వ శాఖ ప్రకటించిన 101 ప్రతికూల దిగుమతి జాబితాను అనుసరించి ప్రత్యేక మందుగుండు సామగ్రిని కలిగి ఉంది.

ఐదు రకాలు మందుగుండు సామగ్రి డ్రాగునోవ్ స్పిషర్ రైఫిల్ మరియు గవీల్ స్పిషర్ రైఫిల్ కోసం నోటిఫై చేయబడినవి

RFI లో పేర్కొన్న నిబంధనలు:

ఎంచుకున్న తయారీదారు ఒప్పందంపై సంతకం చేసిన ఆరు నెలల్లోపు సరఫరాను ప్రారంభిస్తారని మరియు ప్రారంభ సరఫరా సెమీ నాక్ డౌన్ (అసంపూర్ణంగా విడదీయబడిన కిట్), ట్రాన్స్పర్ ఆఫ్ టెక్నాలజీ (టోట్) భాగస్వామి నుండి సేకరించిన పూర్తిగా నాక్ డౌన్ మందుగుండు సామగ్రి ద్వారా కావచ్చు. తదుపరి మందుగుండు సామగ్రిని భారతదేశంలో తయారు చేస్తారు.

ఒప్పందంపై సంతకం చేసిన మొదటి రెండేళ్లలో లేదా 100% స్వదేశీకరణ, ఏది అంతకు మునుపు అయినా తయారీదారు కనీసం ఒక సంవత్సరం స్టాక్ భాగాల నిరంతర లభ్యతను నిర్ధారిస్తుందని ఇది ప్రతిపాదించింది.

ఒకవేళ పూర్తి స్వదేశీకరణ సాధ్యం కాకపోయినా లేదా ప్రతిపాదించకపోయినా, మూడవ సంవత్సరం నుండి తయారీదారు రెండు సంవత్సరాల స్టాక్ కలిగి ఉండాలి.

108 రక్షణ వస్తువులకు DRDO జాబితా గుర్తింపు

సందర్భం:

భారత పరిశ్రమ అభివృద్ధి కోసం 108 సైనిక ఉపవ్యవస్థలు మరియు భాగాల జాబితాను గుర్తించారు.

వివరాలు:

డిఫెన్స్ రీసెర్చ్ అండ్ డెవలప్మెంట్ ఆర్గనైజేషన్ (DRDO) ఈ వ్యవస్థల రూపకల్పన, అభివృద్ధి మరియు పరీక్షలకు అవసరమైన ప్రాతిపదికన సహాయాన్ని అందిస్తుంది.

అడ్వాన్స్డ్ టోప్ ఆర్టిలరీ గన్ సిస్టం (ఎటిఎజిఎస్) మరియు పినాకా రాకెట్ లాంచర్లు వంటి పూర్తి వ్యవస్థల అభివృద్ధితో సహా

డిఆర్డిఓ చాలా సంవత్సరాలుగా భారత పరిశ్రమతో భాగస్వామ్యం కలిగి ఉంది.

నోట్:

DRDO కోసం ప్రస్తుత పరిశ్రమ స్థావరంలో 1,800 మైక్రో, స్మాల్ మరియు మీడియం ఎంటర్ప్రైజెస్ (MSME) తో పాటు డిఫెన్స్ పబ్లిక్ సెక్టార్ అండర్టేకింగ్స్ (DPSU లు), ఆర్డినెన్స్ ఫ్యాక్టరీలు మరియు పెద్ద ఎత్తున పరిశ్రమలు ఉన్నాయి. DRDO ఇప్పటికే తన సాంకేతిక పరిజ్ఞానాన్ని పరిశ్రమకు నామమాత్రపు ఖర్చుతో అందిస్తుంది మరియు దాని పేటెంట్లకు ఉచిత ప్రవేశాన్ని అందిస్తోంది.

భారత్ రక్షణ ఎగుమతులు 3 సంవత్సరాలలో 700% పెరిగాయి: రావత్

సందర్భం:

చీఫ్ ఆఫ్ డిఫెన్స్ స్టాఫ్ ప్రకారం, గత మూడేళ్ళలో, రక్షణ ఎగుమతుల్లో భారత్ 700% వృద్ధిని సాధించింది.

రక్షణ ఎగుమతులను పెంచడానికి తీసుకున్న చర్యలు:

ప్రపంచవ్యాప్తంగా రక్షణ కోసం వ్యయం చేస్తున్న దేశాలలో భారతదేశం మూడవ స్థానంలో ఉంది.

సరళీకృత రక్షణ పారిశ్రామిక లైసెన్సింగ్, ఎగుమతి నియంత్రణ సడలింపు మరియు నో ఆబ్జెక్షన్ సర్టిఫికెట్లు (ఎన్ఓఓసి) మంజూరుతో సహా ఎగుమతులను పెంచడానికి 2014 నుండి వరుస చర్యలు తీసుకున్నారు.

విదేశీ వాణిజ్య విధానం కింద నిర్దిష్ట ప్రోత్సాహకాలను ప్రవేశపెట్టారు.

రక్షణ ఉత్పత్తులను దిగుమతి చేసుకోవడానికి విదేశాంగ మంత్రిత్వ శాఖ విదేశీ దేశాలకు క్రెడిట్ లైన్లు సులభతరం చేసింది.

సాధ్యమయ్యే చోట, రక్షణ ఎగుమతులకు కూడా ఎక్స్‌ఐమ్ బ్యాంక్ ద్వారా ఆర్థిక సహాయం చేయవచ్చు.

రక్షణ దౌత్యాన్ని బలోపేతం చేసే ఉద్దేశ్యంతో రక్షణ ఎగుమతులను ప్రోత్సహించడానికి భారత మిషన్లలో రక్షణ అటాచ్యు అధికారం ఉంది.

2025 నాటికి ఏరోస్పేస్ మరియు రక్షణ వస్తువులు మరియు సేవలలో \$5 బిలియన్ల ఎగుమతులతో సహా \$ 25 బిలియన్ లేదా 1,75,000 కోట్ల ఉత్పాదక టర్నోవర్ సాధించాలనే లక్ష్యంతో, రక్షణ మంత్రిత్వ శాఖ 'డిఫెన్స్ ప్రొడక్షన్ & ఎక్స్పోర్ట్ ప్రమోషన్ పాలసీ 2020' ముసాయిదాను విడుదల చేసింది.

Foundation For Competitive Exams

Mains Test Series
25 Tests + Discussions
APPSC GROUP - I

Targeted Evaluation Model Answer   **Appsc Pattern Discussions Videos**

www.aksias.com   8448449709

Offline & Online

13. ఇతర అంశాలు

118 చైనా యాప్లను నిషేధించిన భారత్

భారత ప్రభుత్వం చైనా దేశానికి చెందిన 118 యాప్లను నిషేధించింది.

- దేశ సార్వభౌమత్వం, రక్షణకు ముప్పుగా పరిణమిస్తుండటం వల్లే ఈ యాప్లను నిషేధించినట్లు కేంద్ర ప్రభుత్వం వెల్లడించింది.
- ఆండ్రాయిడ్, ఐవోసీ వేదికల్లో అందుబాటులో ఉన్న పలు యాప్లు వినియోగదారుల డేటాను దొంగిలించి, భారత్కు వెలుపల ఉన్న సర్వర్లకు అక్రమంగా చేరవేస్తున్నాయంటూ ఐటీ మంత్రిత్వ శాఖకు వివిధ వర్గాల నుంచి ఫిర్యాదులు అందాయని కేంద్రం తెలిపింది. దేశ భద్రత, సార్వభౌమత్వం, సమగ్రత, రక్షణకు ముప్పు తలెత్తుతున్నట్లు గుర్తించామని పేర్కొంది. దీంతో ఇప్పటివరకు 224 చైనా యాప్లపై భారత్లో నిషేధం విధించినట్లయింది.
- యువతలో ఎక్కువగా ఆదరణ పొందిన ప్రముఖ గేమింగ్ యాప్ 'పబ్జీ' కూడా నిషేధిత జాబితాలో ఉంది. టీకట్టాక్, యూసీ బ్రౌజర్ సహా వందకుపైగా చైనా యాప్లను భారత్ ఇప్పటికే నిషేధించింది.

సైనిక సదుపాయాలు, స్థావరాలపై భారత్-జపాన్ ఒప్పందం

భారత్, జపాన్లు తమ సైనిక సదుపాయాలను, స్థావరాలను పరస్పరం వినియోగించుకునేందుకు వీలు కల్పించే ఒప్పందం ఖరారైంది.

- అనేక ఏళ్ల చర్చల అనంతరం ఉభయ దేశాలూ చరిత్రాత్మక ఒప్పందంపై సంతకాలు చేశాయి.
- పరస్పర సహకార ఒప్పందంపై రక్షణ శాఖ కార్యదర్శి అజయ్ కుమార్, జపాన్ రాయబారి సుజుకి సతోషి సంతకాలు చేసినట్లు రక్షణశాఖ అధికార ప్రతినిధి తెలిపారు.
- మరమ్మతుల కేంద్రాలను వినియోగించుకునేందుకు, సరఫరాలు / సేవలు పరస్పరం పొందడానికి తాజా ఒప్పందం వీలు కల్పిస్తుంది.
- భారత ప్రధాని నరేంద్రమోదీ, జపాన్ ప్రధాని షింజో అబె టెలిఫోనిక్ సంభాషణలో ఈ ఒప్పందాన్ని ఇరువురూ ఆహ్వానించారు. రెండు దేశాల నడుమ రక్షణ రంగ సహకారాన్ని మరింతగా పెంచి,

ఇండో-పసిఫిక్ ప్రాంతంలో శాంతిని, భద్రతను పెంచడానికి ఇది దోహదపడుతుందని వారు ఆశాభావం వ్యక్తంచేశారు.

- జూన్లో ఆస్ట్రేలియాతో మన దేశం ఇలాంటి ఒప్పందం కుదుర్చుకుంది. అమెరికా, ఫ్రాన్స్, సింగపూర్లతోనూ ఈ తరహా ఒప్పందాలున్నాయి. హిందూ మహా సముద్రం, ఇండో పసిఫిక్ ప్రాంతం, దక్షిణ చైనా సముద్ర ప్రాంతాల్లో చైనా విస్తరణవాద కార్యకలాపాలను దృష్టిలో పెట్టుకుని ఇలాంటి ఒప్పందాలకు మన దేశం ప్రాధాన్యమిస్తోంది.

పాక్ ఉగ్రవాదుల జాబితాలో దావూద్ ఇబ్రహీం

ఉగ్రవాదుల జాబితాలో దావూద్ ఇబ్రహీం పేరును చేర్చిన పాకిస్థాన్ అతడు తమ దేశంలో లేడని చెబుతోంది.

- ఉగ్రవాదులకు నిధులు అందకుండా పర్యవేక్షణ చేస్తున్న అంతర్జాతీయ సంస్థ ఫైనాన్సియల్ యాక్షన్ టాన్క్ ఫోర్స్ (ఎఫ్ఎటీఎఫ్) ఆంక్షలను తప్పించుకోవడానికి పాక్ ఇటీవల ఉగ్రవాదుల పేర్లతో రెండు జాబితాలను విడుదల చేసింది. 88 నిషేధిత ఉగ్రవాద సంస్థలు, వాటి నాయకుల వివరాలు ఉన్న ఈ జాబితాలో దావూద్ ఇబ్రహీం పేరు ఉంది.
- జమాత్ ఉద్ దవా నాయకుడు హఫీజ్ సయీద్, జైష్ ఎ మహమ్మద్ నాయకుడు మసూద్ అజార్ల పేర్లు కూడా ఉన్నాయి.
- ఉగ్రవాదులకు ఆశ్రయం ఇస్తే ప్రపంచ బ్యాంకు సహా ఇతర అంతర్జాతీయ సంస్థల నుంచి ఆర్థిక సహాయాన్ని నిలిపివేస్తామని ఎఫ్ఎటీఎఫ్ చెప్పడంతో పాక్ ప్రభుత్వం ఉగ్రవాదుల ఆస్తులను స్తంభింపజేస్తున్నట్లు ప్రకటించింది.
- దావూద్ ఇబ్రహీంను స్వైషల్లీ డిజిగ్నైటెడ్ గ్లోబల్ టెర్రరిస్టుగా 2003లో ఐక్యరాజ్యసమితి ప్రకటించింది. పలు నేరాలతో సంబంధం ఉన్న అతణ్ణి అప్పగించాలని భారత్ ఎప్పటి నుంచో పాక్ను కోరుతోంది.

చైనాకు దగ్గరగా భారత యుద్ధనౌక

తూర్పు లద్దాఖ్లోని గల్వాన్ లోయలో జూన్ 15న తన బలగాలపై దాడికి దిగిన చైనాకు విస్తృత హెచ్చరిక చేసేందుకు భారత్ అనూహ్య చర్యను చేపట్టింది.

- వివాదాస్పద దక్షిణ చైనా సముద్రంలోకి తన అగ్రశ్రేణి యుద్ధనౌకను పంపింది. ఈ ఆపరేషన్ మొత్తాన్నీ భారత్ గోప్యంగా సాగించింది. ఇది డ్రాగన్ కలవరం పుట్టించింది. దక్షిణ చైనా సముద్రంపై చైనాకు అనేక దేశాలతో వివాదం ఉంది. అక్కడి సహజ వనరులు, ఆ సాగరంలో మెజార్డ్ భాగం తనదేనంటోంది డ్రాగన్. సమీప దేశాలు దీన్ని వ్యతిరేకిస్తున్నాయి.
- 2009 నుంచి డ్రాగన్.. ఈ ప్రాంతంలో సైనిక మోహరింపులను పెంచింది. కృత్రిమ దీవులనూ నిర్మించింది.
- అండమాన్కు సమీపంలోని మలాకా జలసంధి వద్ద కూడా భారీగా యుద్ధనౌకలను భారత్ మోహరించింది. హిందూ మహాసముద్ర ప్రాంతంలోకి ప్రవేశించడానికి చైనా నేవీ ఇదే మార్గాన్ని ఉపయోగించుకుంటోంది. వీటి కదలికలను కట్టడి చేయడానికి ఈ చర్యను మన దేశం చేపట్టింది.

పాంగాంగ్ దక్షిణ రేవు స్వాధీనం చేసుకున్న భారత్

గల్ఫ్ లోయలో రెండున్నర నెలల కిందట చైనా పాంగాంగ్ ఉత్తర రేవును డ్రాగన్ ఆక్రమించినందుకు ప్రతీకారంగా ఇప్పుడు దక్షిణ రేవును భారత్ తన స్వాధీనం చేసుకుంది. వాస్తవాధీన రేఖగా భావిస్తున్న ప్రాంతాన్ని తాము దాటలేదని మన సైనికాధికారులు ప్రకటించారు. ఇది రెండు దేశాల మధ్య ఉద్రిక్తతలను అంతకంతకూ పెంచుతోంది. ఫలితంగా ఇరు దేశాల సైనిక మోహరింపులు ముమ్మరమయ్యాయి.

- చూఘల్ సెక్టార్ కు ఎదురుగా ఉన్న మోల్ద్ నుంచి భారీగా చైనా ట్యాంకులు, వ్యాన్లు రావడం భారత సైనికులు గమనించారు.

వీరి బృందంలో 200-500 మంది సైనికులు ఉన్నట్లు అంచనా. అక్కడి ముఖ్యమైన వర్వత శిఖరం 'బ్లాక్ టాప్'ను చేజిక్కించుకోవాలన్నది డ్రాగన్ ఉద్దేశం. తద్వారా చుట్టుపక్కల ప్రాంతాల్లో భారత శిబిరాలను, కార్యకలాపాలను తేలిగ్గా పర్యవేక్షించాచ్చని భావించింది. దీంతో భారత్ సరస్సు దక్షిణ రేవులో కీలక పర్వత శిఖరాలను తానే ముందుగా స్వాధీనం చేసుకోవాలని నిర్ణయించింది. ఇందుకోసం స్పెషల్ ఫ్రాంటియర్ ఫోర్స్ (ఎస్ఎఫ్ఎఫ్)కు అనుమతించింది.

అతిపెద్ద సౌర విద్యుదుత్పత్తి సంస్థగా ఏజీఈఎల్

అదానీ గ్రీన్ ఎనర్జీ లిమిటెడ్ (ఏజీఈఎల్) ను ప్రపంచంలోనే అతిపెద్ద సౌర విద్యుదుత్పత్తి సంస్థగా మెర్కామ్ కేసుటల్ గుర్తించింది.

- ఈ సంస్థ ప్రస్తుతం 3 గిగావాట్ల సామర్థ్యం కల సౌర విద్యుత్తు ప్రాజెక్టులు నిర్వహిస్తోంది. ఇంకా 10.1 గిగావాట్ల సామర్థ్యం కల ప్రాజెక్టులు నిర్మాణంలో ఉన్నాయి. దీని ప్రకారం యూఎస్లో మొత్తం సౌరవిద్యుత్తు పరిశ్రమకు మించిన సామర్థ్యం అదానీ గ్రీన్ ఎనర్జీకి ఉన్నట్లు అవుతోంది. ఈ యూనిట్ల జీవిత కాలంలో 1.4 బిలియన్ టన్నుల కార్బన్ డై ఆక్సైడ్ ఉత్పత్తిని నివారించవచ్చు.
- సౌర విద్యుత్తు పలకల తయారీ నుంచి ప్రాజెక్టు నిర్మాణం వరకూ అన్ని విభాగాలకు సంబంధించిన సామర్థ్యం అదానీ గ్రీన్ ఎనర్జీ వద్ద ఉండటం ప్రత్యేకత. 2025 నాటికి 25 గిగావాట్ల సౌర విద్యుత్తు సామర్థ్యాన్ని సాధించాలని అదానీ గ్రీన్ ఎనర్జీ లక్ష్యంగా పెట్టుకుంది.

భారతదేశం యొక్క 'పొడవైన' నది రోప్ వే ఆవిష్కరణ

వార్తల్లో ఏముంది?

భారతదేశం యొక్క పొడవైన ప్రయాణీకుల రోప్ వేను గౌహతిలో ఆవిష్కరించారు.

1.82 కిలోమీటర్ల ద్వి-కేబుల్ జిగ్-బ్యాక్ రోప్ నది మధ్య పీకాక్ ద్వీపం మీదుగా వెళుతుంది.

ఉమనంద ద్వీపం అని కూడా పిలువబడే పీకాక్ ద్వీపంలో మధ్యయుగ శివాలయం ఉమానంద ఉంది.

ఈ ద్వీపం అంతరించిపోతున్న జాతి గోల్డెన్ లంగూర్లు నిలయం.

పిల్లల సంరక్షణలో కేరళ అగ్రస్థానం.

సందర్భం:

భారతదేశంలోని 'స్టేట్ ఆఫ్ ది యంగ్ చైల్డ్' నివేదికను

భారత ఉపరాష్ట్రపతి ప్రారంభించారు.

'స్టేట్ ఆఫ్ ది యంగ్ చైల్డ్' ఇన్ ఇండియా నివేదికలో

భాగంగా రెండు సూచికలు విడుదలయ్యాయి.

దీనిని ప్రభుత్వేతర సంస్థ మొబైల్ క్రీచెస్ విడుదల చేసింది

చిన్నపిల్లల ఫలితాల సూచిక:

చిన్నపిల్లల ఫలితాల సూచిక ప్రాథమిక పాఠశాల స్థాయిలో శిశు మరణాల రేటు, స్టంటింగ్ మరియు నికర హాజరు వంటి సూచికల సహాయంతో ఆరోగ్యం, పోషణ మరియు అభిజ్ఞా పెరుగుదలను కొలుస్తుంది.

ఇంటర్-స్టేట్ పోలికలను ప్రారంభించడానికి మరియు కాలక్రమేణా మార్పు యొక్క అలోచనను అందించడానికి ఈ సూచిక రెండు కాల వ్యవధులకు (2005-2006 మరియు 2015-2016) సంబంధినిది

ముఖ్య ఫలితాలు:

పిల్లల శ్రేయస్సు కోసం కేరళ, గోవా, త్రిపుర, తమిళనాడు మరియు మిజోరం మొదటి ఐదు రాష్ట్రాలలో ఉన్నాయి.

ఇది దేశం యొక్క సగటు కంటే తక్కువ స్కోర్లు ఉన్న ఎనిమిది రాష్ట్రాలను గుర్తిస్తుంది: అవి అస్సాం, మేఘాలయ, రాజస్థాన్, ఛత్తీస్ గర్ , మధ్యప్రదేశ్, జార్ఖండ్, ఉత్తర ప్రదేశ్ మరియు బీహార్.

చిన్నపిల్లల పర్యావరణ సూచిక:

పిల్లల శ్రేయస్సును ప్రభావితం చేసే విధానం మరియు పర్యావరణ ఎనేబుల్లను అర్థం చేసుకోవడానికి సూచిక ప్రారంభించబడింది.

ఇది పేదరిక నిర్మూలన, ప్రాథమిక ఆరోగ్య సంరక్షణను బలోపేతం చేయడం, విద్యా స్థాయిలను మెరుగుపరచడం, సురక్షితమైన నీటి సరఫరా మరియు లింగ ఈక్విటీని ప్రోత్సహించడం

వంటి పిల్లల శ్రేయస్సు ఫలితాలను ప్రభావితం చేసే ఐదు పాలసీ ఎనేబుల్లను ఉపయోగిస్తుంది.

దేటా లభ్యత పరిమితుల కారణంగా మాత్రమే పర్యావరణ సూచిక 2015-2016లో రూపొందించబడింది.

ముఖ్య ఫలితాలు:

పర్యావరణ సూచిక ప్రకారం, కేరళ, గోవా, సిక్కిం, పంజాబ్ మరియు హిమాచల్ ప్రదేశ్ మొదటి ఐదు స్థానాలను దక్కించుకున్నాయి.

ఫలితాల సూచికలో సగటు కంటే తక్కువ స్కోరు ఉన్న ఎనిమిది రాష్ట్రాలు కూడా దీనిపై పేలవంగా ఉన్నాయి.

సూచనలు మరియు ముందుకు వెళ్ళే మార్గం:

మహిళా, శిశు అభివృద్ధి మంత్రిత్వ శాఖకు బడ్జెట్ కేటాయింపులు సంవత్సరానికి పెరగడంతో, అదనపు నిధులన్నీ ఇంటిగ్రేటెడ్ చైల్డ్ డెవలప్మెంట్ స్కీమ్ (ఐసిడిఎస్) కింద పోషకాహార పంపిణీకి కేటాయించబడ్డాయి.

ఆరు సంవత్సరాల కంటే తక్కువ వయస్సు ఉన్న పిల్లల జనాభా 158.8 మిలియన్లు కాగా, రాష్ట్రాలలోని మొత్తం లబ్ధిదారుల సంఖ్య 71.9 మిలియన్ల పిల్లలను మాత్రమే లెక్కించినట్లు ఐసిడిఎస్ పేర్కొన్నది

పిల్లల పోషణ, ఆరోగ్య సంరక్షణ, విద్య మరియు ఇతర అవసరమైన రక్షణ సేవలకు సంబంధించిన ఖర్చులపై దాని విశ్లేషణ ప్రకారం, 2018-2019లో భారతదేశం ప్రతి బిడ్డకు 71,723 ఖర్చు చేసింది, ఈ మొత్తం సరిపోదు మరియు మొత్తం అర్హతగల జనాభాను చేరుకోవడంలో విఫలమైంది.

పిల్లలపై ప్రభుత్వ వ్యయం పెంచాలని నివేదిక పేర్కొంది.

యుద్ధనౌక విరాట్ కు విశ్రాంతి

దశాబ్దాల పాటు భారత నౌకాదళానికి సేవలు అందించి, విశ్రాంతి తీసుకుంటున్న యుద్ధనౌక విరాట్ ఇక చరిత్రలో కలిసిపోనుంది.

ఈ భారీ నౌకను విడగొట్టి, తుక్కు కింద విక్రయించనున్నారు. ఇందుకోసం ఇది.. ముంబయిలోని నేవల్ డాక్యార్డ్ నుంచి గుజరాత్ లోని అలంగ్ రేవు దిశగా వెళుతోంది.

విరాట్టు బ్రిటన్ నుంచి భారత్ 1986లో కొనుగోలు చేసింది. అంతకుముందు అది హెచ్ఎంఎస్ హెర్మెస్ పేరుతో బ్రిటన్ నౌకాదళంలో సేవలు అందించింది.

1987 మే 12న ఇది విరాట్ పేరుతో మన నౌకాదళంలో చేరింది. నిజానికి ఏడేళ్లు మాత్రమే ఇది పనిచేస్తుందని భారత్ తొలుత అంచనావేసింది. అయితే 30 ఏళ్ల పాటు సేవలు అందించింది. 2017 మార్చిలో దీన్ని భారత్ నౌకాదళం నుంచి ఉపసంహరించారు.

మొత్తం మీద బ్రిటన్, భారత్లో 56 ఏళ్లపాటు ఇది సేవలు అందించింది. దీంతో ప్రపంచంలోనే అత్యంత సుదీర్ఘకాలం

పనిచేసిన యుద్ధనౌకల్లో ఒకటిగా నిలిచిపోయింది. 2,258 రోజులపాటు సముద్రంలో గడిపింది. 5.9 లక్షల నాటికల్ మైళ్లు ప్రయాణించింది. దీని డెక్ పైనుంచి సీ హారియర్ యుద్ధవిమానాలు, సీ కింగ్, చేతక్, కామోవ్, ఏఎల్జీచ్ హెలికాప్టర్లు గగనవిహారం చేశాయి.

ఈ యుద్ధనౌక బరువు 27,800 టన్నులు. దీని బాయిలర్లు 80 వేల గంటలు పనిచేశాయి. 'గ్రాండ్ ఓల్డ్ లేడీ'గా కూడా పిలుచుకునే విరాట్లో 1500 మంది పనిచేసేవారు. చివరిసారిగా 2016 ఫిబ్రవరిలో విశాఖపట్నంలో జరిగిన 'అంతర్జాతీయ ఫ్లీట్ రివ్యూ'లో తళుక్కుమంది

కేంద్రం అప్పు రూ.101 లక్షల కోట్లు

అప్పుల భారం ఇలా...	
సంవత్సరం	అప్పు(రూ.లక్షల కోట్లలో)
2020 జూన్	101.3
2020 మార్చి	94.6
2019 జూన్	88.18

కేంద్ర ప్రభుత్వం రుణాలు జూన్ చివరినాటికి రూ.101.3 లక్షల కోట్లకు పెరిగాయి. మార్చినాటికి రూ.94.6 లక్షల కోట్ల అప్పు ఉండగా, మూడు నెలల వ్యవధిలోనే రూ.6.7 లక్షల కోట్ల

రుణం తీసుకోవాల్సి వచ్చింది. ప్రభుత్వ రుణ నిర్వహణపై విడుదలైన త్రైమాసిక నివేదికలో ఈ విషయం వెల్లడయింది.

ఈ మూడు నెలల కాలంలో కేంద్ర ప్రభుత్వం రూ.3.46 లక్షల కోట్లకు సెక్యూరిటీ బాండ్లను విడుదల చేసింది. వీటి సగటు మెచ్యూరిటీ కాలపరిమితి 14.61 సంవత్సరాలుగా నమోదయింది. ఈ సెక్యూరిటీలను 39 శాతం మేర వాణిజ్య బ్యాంకులు, 26.2 శాతం మేర బీమా కంపెనీలు కొనుగోలు చేశాయి.

ఇదే సమయంలో స్వల్పకాలిక సెక్యూరిటీ బాండ్లలాంటి క్యాష్ మేనేజ్మెంట్ బిల్స్ జారీ చేయడం ద్వారా మరో రూ.80వేల కోట్లు సేకరించగలిగింది. బహిరంగ మార్కెట్లో సెక్యూరిటీల విక్రయం ద్వారా ఇంకో రూ.10వేల కోట్లు సమకూర్చుకొంది. ప్రభుత్వ బాండ్ల ద్వారా ఈ త్రైమాసికంలో సగటున 5.85 శాతం ఆదాయం సమకూరింది. అంతకుముందు త్రైమాసికంలో 6.70 శాతం ఆదాయం రాగా ప్రస్తుతం తగ్గింది. మొత్తమ్మీద ఈ త్రైమాసికంలో ద్రవ్యలోటు రూ.6,62,363 కోట్లకు చేరుకుంది.

గోల్డెన్ టెంపుల్కు ఎఫ్సిఆర్ఎ రిజిస్ట్రేషన్

కేంద్ర హోం మంత్రిత్వ శాఖ ఇటీవల అమృత్సర్లోని గురుద్వారా హర్మండ్రిర్ సాహిబ్ లేదా గోల్డెన్ టెంపుల్కు విదేశీ సహాయ నియంత్రణ చట్టం (ఎఫ్సిఆర్ఎ) నమోదును మంజూరు చేసింది. ఇది ఇప్పుడు గోల్డెన్ టెంపుల్ విదేశీ విరాళాలను పొందటానికి వీలు కల్పిస్తుంది. సిక్కు మందిరం ద్వారా విదేశీ సహకారాన్ని అవసరమైన వారికి ఆర్థిక, వైద్య సహాయం

అందించడానికి ఉపయోగించవచ్చు. ఉచిత కమ్యూనిటీ వంటగది అయిన లాంగర్ను నిర్వహించడానికి కూడా దీనిని ఉపయోగించవచ్చు.

విదేశీ సహకారం (నియంత్రణ) చట్టం (FCRA), 2010

ఎఫ్సిఆర్ఎ చట్టాన్ని హోం వ్యవహారాల మంత్రిత్వ శాఖ అమలు చేస్తుంది. ఈ చట్టం భారతదేశంలోని స్వచ్ఛంద సంస్థల

విదేశీ నిధులను నియంత్రిస్తుంది. ఈ చట్టం ప్రకారం, విరాళం ఇచ్చే సంస్థలు ప్రతి ఐదేళ్లకోసారి తమను తాము నమోదు చేసుకోవాలి. ఖచ్చితమైన సాంస్కృతిక, ఆర్థిక, విద్య, మత లేదా సామాజిక కార్యక్రమం ఉన్న వ్యక్తి కేంద్ర ప్రభుత్వం నుండి రిజిస్ట్రేషన్ లేదా అనుమతి పొందిన తరువాత విదేశీ సహకారాన్ని అంగీకరించవచ్చు. ఏదేమైనా, ఎన్నికల అభ్యర్థి, ఏదైనా శాసనసభ సభ్యుడు (ఎంపి మరియు ఎమ్మెల్యేలు), రాజకీయ పార్టీలు, రిజిస్టర్డ్ వార్తాపత్రిక యొక్క ప్రచురణకర్తలు, న్యాయమూర్తి, ప్రభుత్వ ఉద్యోగి లేదా ప్రభుత్వ యాజమాన్యంలోని ఏదైనా కార్పొరేషన్ ఉద్యోగి విదేశీ సహకారాన్ని అంగీకరించలేరు.

గోల్డెన్ టెంపుల్ గురించి

గోల్డెన్ టెంపుల్ పంజాబ్ లోని అమృత్సర్ లో ఉన్న గురుద్వారా. దీనిని హర్మాండిర్ సాహిబ్ అని కూడా పిలుస్తారు, అంటే దేవుని నివాసం. దీనిని దర్బార్ సాహిబ్ అని కూడా పిలుస్తారు, అంటే అత్యున్నత న్యాయస్థానం. గురు రామ్ దాస్ నిర్మాణానికి భూమిని సొంతం చేసుకున్నాడు. 1577 లో నాల్గవ సిక్కు గురువుగా మారిన గురు రామ్ దాస్ చేత మానవ నిర్మిత కొలను చుట్టూ గురుద్వారా నిర్మించబడింది. గురు అర్జన్ 1581 లో స్వర్ణ దేవాలయ నిర్మాణాన్ని ప్రారంభించాడు. గురుద్వారా, ప్రస్తుతము, శిరోమణి గురుద్వారా ప్రబంధక్ కమిటీ (ఎస్టిపిసి) చేత నిర్వహించబడుతుంది మరియు శిరోమణి అకాలీదళ్ (ఎస్ఎడి) చే నియంత్రించబడుతుంది.

Foundation For Competitive Exams

Mains Test Series

25 Tests + Discussions

APPSC GROUP - I

Targeted Evaluation

Appsc Pattern

Model Answer

Discussions Videos

www.aksias.com

8448449709

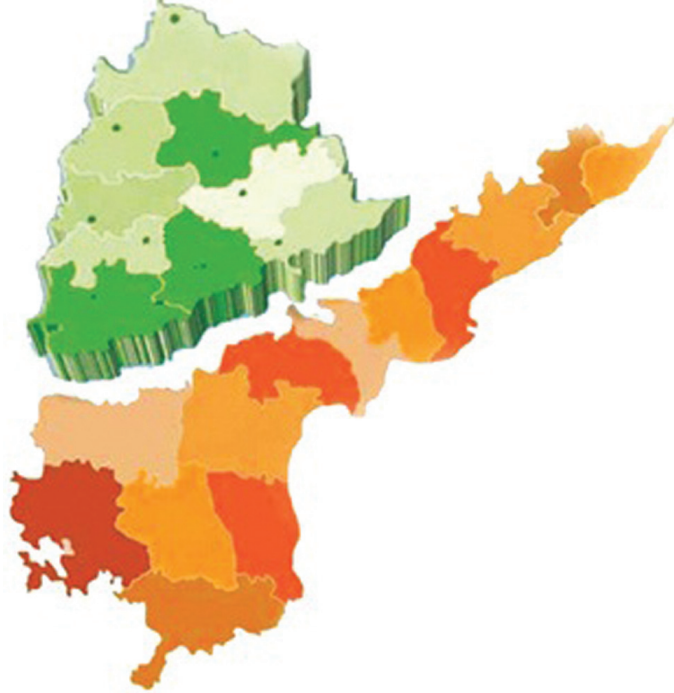
Offline & Online

Foundation For Competitive Exams

తెలంగాణ & ఆంధ్రప్రదేశ్

అక్టోబర్ - 2020

FREE BOOKLET TELUGU

**UPSC / APPSC / TSPSC
Coaching & Test Series**

14. తెలంగాణ

రవాణ శాఖకు ఎక్స్‌లెన్సి అవార్డు

వినియోగదారులు, వాహనదారులకు మెరుగైన సేవలు అందించే క్రమంలో ఆర్టీఏ చాట్బాట్, ఆర్టిఫిషియల్ ఇంటెలిజెన్స్ సేవలకు గాను తెలంగాణ రాష్ట్ర రవాణ శాఖకు ఇండియన్ ఎక్స్‌లెన్సి అవార్డు దక్కింది.

తెలంగాణ రాష్ట్ర రవాణ శాఖ కమిషనర్ ఎం.ఆర్.ఎం.రావు

కలువకొలను సదానంద కన్నుమూత

ప్రముఖ గేయ, కథా రచయిత కలువకొలను సదానంద (81) చిత్తూరు జిల్లా పాకాలలో మరణించారు.

18వ ఏటనే రచనా వ్యాసంగాన్ని ప్రారంభించిన సదానంద.. పిల్లలను ఆకట్టుకునేలా పలు మాస, వార పత్రికలకు రచనలందించారు. 200లకు పైగా కథలు, 100 గేయాలు, 8 కథా సంపుటాలు, రెండు నవలలు రాశారు. ఆయన రచించిన సాంబయ్యగుర్రం, చల్లనితల్లి, నీతి కథామంజరి, విందు భోజనం, శివానందలహరి కథా సంపుటాలు అలరించాయి.

ఈనాడు 'హోయ్ బుజ్జీ' పేజీలో సదానంద కథలు ప్రచురితమయ్యాయి. ఆయన అందించిన కథతో 1980లో శ్రీదేవి, కృష్ణ నాయికా నాయకులుగా 'బంగారుబావ' సినిమా నిర్మించారు. 'బంగారు నడచిన బాట' నవలకు 1966లో కేంద్ర ప్రభుత్వం ఉత్తమ బాలసాహిత్య పురస్కారం అందజేసింది. 'నవ్వే పెదవులు- ఏడ్చే కళ్లు' కథా సంపుటికి 1976లో ఏపీ సాహిత్య అకాడమీ అవార్డు లభించింది. రాష్ట్ర ఉత్తమ ఉపాధ్యాయ, తెలుగు

విశ్వవిద్యాలయం ప్రతిభా పురస్కారాలతో పాటు 'అడవితల్లి' రచనకు ఉత్తమ బాల సాహిత్య అవార్డులు అందుకున్నారు.

తెలుగు కథా సాహిత్యంలో 'వంద ఆణిముత్యాలు' పేరుతో వెలువడిన కథా సంకలనంలో సదానంద రాసిన 'తాతయ్య దిగిపోయిన బండి' కథకు చోటు దక్కింది.

హైదరాబాద్‌లో 50 థీమ్ పార్కులు

పార్కులంటే అన్ని వయసులవారికి నచ్చేలా ఉండాలనే నినాదంతో హైదరాబాద్ పరిధిలోని ఖాళీ స్థలాల్లో ఉద్యానాలను జీహెచ్‌ఎంసీ అభివృద్ధి చేయనుంది.

అందులో భాగంగా జీహెచ్‌ఎంసీ గ్రేటర్ పరిధిలో 320 సాధారణ పార్కులు, కొత్తదనం ఉట్టిపడే 50 థీమ్ పార్కుల నిర్మాణానికి ప్రణాళిక సిద్ధం చేసింది.

థీమ్ పార్కుల ప్రత్యేకత :

- వాసన, రుచి, స్పర్శ, ఇతర పద్ధతుల్లో జ్ఞాపకశక్తిని గుర్తించే ఆటలు ఈ పార్కుల్లో ఉంటాయి.
- మెదడుకు పనిచేప్పే బోర్డ్ గేమ్స్, బొమ్మల తయారీ, క్రాస్వర్డ్ పజిల్స్, పుస్తక వరసం, ఛలోక్తుల పుస్తకాలు, బొమ్మల అమరిక వంటి ఆటలు
- శరీరానికి పనిచేప్పే యోగా, బంతులాట, రింగ్ టాస్, నడక, మొక్కలు నాటడం మొదలైనవి ఉంటాయి.

వైల్డ్‌లైఫ్ ఫాటోగ్రఫీలో తెలంగాణకు అవార్డులు

వైల్డ్‌లైఫ్ కన్సర్వేషన్ సొసైటీ ఆఫ్ ఇండియా నిర్వహించిన జాతీయ స్థాయి ఫాటోగ్రఫీ పోటీలో తెలంగాణ అటవీ అధికారులు రెండు అవార్డులు గెలుచుకున్నారు.

ప్రపంచ ఫాటోగ్రఫీ దినోత్సవం సందర్భంగా ఈ పోటీలు జరిగాయి. ఆదిలాబాద్ ఫారెస్ట్ డివిజన్‌లో అధికారి చంద్రశేఖర్‌రావు తెలంగాణ-మహారాష్ట్ర సరిహద్దుల్లోని తిప్పేశ్వర్ అభయారణ్యంలో తీసిన రాయల్ బెంగాల్ టైగర్ ఫాటో ఉత్తమ రెండో చిత్రంగా నిలిచింది.

జన్నారం డివిజన్‌లో అధికారి సిరిపురం మాధవరావు కవ్వాల్

అభయారణ్యంలో తీసిన అరుదైన జాతికి చెందిన గద్ద(క్రెస్టెడ్ హాక్ ఈగల్) ఫొటోకు మూడో స్థానం దక్కింది

ఉత్తమ ఉపాధ్యాయ పురస్కారాలు

తెలంగాణ రాష్ట్రస్థాయి ఉత్తమ ఉపాధ్యాయ పురస్కారాలను విద్యాశాఖ ప్రకటించింది.

పాఠశాల విద్యాశాఖ పరిధిలో వివిధ విభాగాల నుంచి 48 మందిని ఎంపిక చేశారు. అందులో ప్రధానోపాధ్యాయుల విభాగంలో 12 మంది ఉన్నారు. ఈ మేరకు పాఠశాల విద్యాశాఖ సంచాలకురాలు శ్రీదేవసేన ఉత్తర్వులు జారీ చేశారు.

విశ్వవిద్యాలయాలు, వాటి పరిధిలోని కళాశాలల్లో కూడా 70 మందికిపైగా ఉత్తమ ఉపాధ్యాయులను కళాశాల విద్యాశాఖ ఎంపిక చేసింది.

వ్యవసాయశాఖ నివేదిక

పంటల సాగు విస్తీర్ణం రికార్డుస్థాయిలో పెరిగిందని వ్యవసాయశాఖ విడుదల చేసిన నివేదికలో వెల్లడించింది.

రాష్ట్ర సాధారణ పంటల విస్తీర్ణం 1.03 కోట్ల ఎకరాలకు గాను మరో పాతిక లక్షలు పెరిగి మొత్తం 1.28 కోట్ల ఎకరాలకు చేరింది. గతంలో ఎన్నడూ లేని రీతిలో వరి ఒక్కటే 48 లక్షల ఎకరాల్లో పండించారు. వరి, పత్తి పంటలే 1.08 కోట్ల ఎకరాల్లో వేశారు.

ఆహారధాన్యాల పంటలు 26, పప్పుధాన్యాలు 19, పత్తి 33 శాతం అదనంగా సాగయ్యాయి.

పౌరసరఫరాల కమిషనర్ గా అనిల్ కుమార్

తెలంగాణ పౌరసరఫరాల శాఖ కమిషనర్ గా వి. అనిల్ కుమార్ కు పూర్తి అదనపు బాధ్యతలు అప్పగిస్తూ తెలంగాణ రాష్ట్ర ప్రభుత్వం ఉత్తర్వులు జారీ చేసింది.

ఆయన పౌరసరఫరాల సంస్థ ఎండీగా, తూనికలు, కొలతల శాఖ నియంత్రణాధికారిగానూ కొనసాగుతారు. ప్రస్తుత కమిషనర్ సత్యనారాయణరెడ్డి రాజీనామా చేయడంతో ప్రభుత్వం ఈ నిర్ణయం తీసుకుంది.

అనిల్ కుమార్ ప్రస్తుతం దేవదాయ శాఖ కమిషనర్ గా ఉన్నారు

హుస్సేన్ సాగర్ తీరంలో 125 అడుగుల అంబేద్కర్ విగ్రహం

తెలంగాణ రాష్ట్ర ప్రభుత్వం హైదరాబాద్ హుస్సేన్ సాగర్ తీరంలో అంబేద్కర్ విగ్రహం ఏర్పాటుకు ఉత్తర్వులు జారీ చేసింది. రూ. 146.5 కోట్ల వ్యయంతో 125 అడుగుల ఎత్తు, 45.5 అడుగుల వెడల్పుతో.. 96.19 మెట్రిక్ టన్నుల కాంస్య విగ్రహాన్ని ఏర్పాటు చేయనున్నారు.

7.91 లక్షల కిలోల స్టీలునూ ఉపయోగించనున్నామని.. మొత్తం 11.8 ఎకరాల విస్తీర్ణంలో ఈ ప్రాజెక్టును చేపట్టనున్నట్లు ప్రభుత్వం తెలిపింది. అంబేద్కర్ విగ్రహ నమూనాను మంత్రులు ఈటల రాజేందర్, కొప్పుల ఈశ్వర్, సత్యవతి రాథోడ్ శాసనసభ కమిటీ హాలులో ఆవిష్కరించారు. 11 ఎకరాల్లో అంబేద్కర్ పార్కు కూడా ఏర్పాటువుతుంది. ఇందులో మ్యూజియం, గ్రంథాలయం ఉంటాయి.

తెలంగాణలో 90% సన్న చిన్నకారు రైతులు

తెలంగాణ రాష్ట్రంలోని మొత్తం రైతాంగంలో 90.75 శాతం మంది సన్న, చిన్నకారు రైతులేనని వ్యవసాయ శాఖ స్పష్టంచేసింది.

రైతుబంధు నిధుల పంపిణీ ఆధారంగా ఏ రైతుకు ఎంత భూమి ఉందనే లెక్కలను ఈ శాఖ తయారుచేసింది. ప్రస్తుత వానాకాలం (ఖరీఫ్) సీజన్లో రైతుబంధు పథకం కింద రూ. 7,209 కోట్లను అన్నదాతల బ్యాంకు ఖాతాల్లో వ్యవసాయ శాఖ జమచేసింది.

ముఖ్యాంశాలు

రాష్ట్రంలో మొత్తం 60.95 లక్షల మంది రైతులకు కోటిన్నర ఎకరాల భూములున్నాయి. వీరిలో 55.31 లక్షల (90.75 శాతం) మందికి 5 ఎకరాల్లోపే ఉంది. మొత్తం భూ విస్తీర్ణం కోటిన్నర ఎకరాల్లో వీరి వద్ద ఉన్న భూమి 69.41 శాతం.

మిగిలిన 9.25 శాతం మంది భూస్వాముల చేతిలో 30.59 శాతం భూములున్నాయి.

25 ఎకరాలకుపైగా భూమి గల వారి సంఖ్య 6,679 కాగా వారి వద్ద మొత్తం 2.24 లక్షల ఎకరాలుండగా రూ. 112.30 కోట్ల రైతుబంధు సొమ్ము పొందారు. ఈ 6,679 మందికి ప్రభుత్వం రైతుబంధు కింద వానాకాలం సీజన్లో సగటున ఒక్కొక్కరికి రూ. 1,68,238 చొప్పున అందజేసింది.

రాష్ట్రంలో 20 ఎకరాలకుపైగా భూమి ఉన్న రైతులు మొత్తం 14,046 మంది

వీసీర్ణం (ఎకరాల్లో)	రైతుల సంఖ్య	వారి చేతిలో మొత్తం భూమి (ఎకరాల్లో)
2.20 లోపు	39,52,232	47,43,420.34
2.21 - 3	4,70,759	13,16,973.22
3.01 - 5	11,08,193	43,60,186.14
5.01 - 7.20	3,49,382	20,95,516.29
7.21 - 10	1,15,916	9,99,338.30
10.01 - 12.20	43,885	4,86,985.05
12.21 - 15	21,526	2,93,887.14
15.01 - 17.20	11,858	1,91,274.16
17.21 - 20	7,337	1,37,158.28
20.01 - 22.20	4,498	95,140.34
22.21 - 25	2,869	67,991.32
25కు పైగా	6,679	2,24,733.26
మొత్తం	60,95,134	1,50,12,603.84

బీసీ జాబితాలోకి మరో 17 కులాలు

బీసీ జాబితాలో కొత్తగా చేరిన కులాలు:

- మంత్రి మండలి ఆమోదం ప్రకారం బీసీ జాబితాలో 17 కులాలు కొత్తగా చేరాయి. అందులో 13 కులాలను బీసీ-ఎ జాబితాలో, నాలుగింటిని బీసీ-డి జాబితాలో చేర్చనున్నారు.
- బీసీ-ఎలో చేరేవి: అద్దపువారు, భాగోతుల, బైల్కమ్మర, ఏనూటి, గంజికూటివారు, గొడజెట్టి, కాకిపడగల, మాసయ్యలు/పటం వారు, ఓడ్, నన్నాయోళ్లు, శ్రీక్షత్రియ రామజోగి, తెరచీరల, తోలుబొమ్మలాటలవారు/బొప్పల వారు.
- బీసీ-డిలో చేరేవి: అహీర్యాదవ్, గోవిలి, కుల్లకడిగి, సారోళ్లు

మంత్రి మండలి ఆమోదం పొందిన మరికొన్ని బిల్లులు :

- తెలంగాణ పురపాలక చట్టం-2019లోని సవరణలు

- నాలా చట్టం-2018 సవరణ
- జీఎస్టీ చట్టం-2017లో సవరణలు
- తెలంగాణ ద్రవ్య బాధ్యత బడ్జెట్ నిర్వహణ (ఎఫ్ఆర్బీఎం) యాజమాన్య బిల్లు-2020
- పురపాలక సంఘాలు, నగరపాలక సంస్థల్లో భవన నిర్మాణ అనుమతులకు ఉద్దేశించిన టీఎస్-బీపాస్ బిల్లు
- పట్టాదారు పాసుపుస్తకాల బిల్లు-2020 లి పురపాలక చట్టం-2019 సవరణలు
- సివిల్ కోర్టుచట్టం 1972కు సవరణ
- తెలంగాణ కోర్టు రుసుం, సూట్స్ చట్టం-1956కు సవరణ
- ప్రైవేటు విశ్వవిద్యాలయాల చట్ట సవరణ ఆర్డినెన్స్-2020
- డిజాస్టర్ అండ్ పబ్లిక్ హెల్త్ ఎమర్జెన్సీ ఆర్డినెన్స్-2020
- ఆయుష్ వైద్యకళాశాలల్లో అధ్యాపకుల పదవీ విరమణ వయోపరిమితి పెంపు ఆర్డినెన్స్

సమగ్ర టీకాల అమలులో మూడో స్థానంలో తెలంగాణ

సమగ్ర టీకాల అమలులో తెలంగాణ 2020 ఆగస్టునాటికి 87.7 శాతంతో జాతీయ స్థాయిలో మూడో స్థానంలో నిలిచింది. జాతీయ సగటు 68.5 శాతంగా ఉంది.

టీకాల అమలులో జమ్మూ-కశ్మీర్ 98.3 శాతంతో అగ్రస్థానంలో ఉండగా, రెండోస్థానంలో మేఘాలయ (89.7శాతం) నిలిచింది. తెలంగాణలో 3,63,026 మంది చిన్నారులకు ఆగస్టు నాటికి టీకాలు ఇచ్చారు. ఆంధ్రప్రదేశ్లో 3,58,333(65.3 శాతం) మందికి టీకాల అమలు జరిగింది.

పశుసంపద పెంపకానికి 'ఎక్స్లెన్స్'

దక్షిణ భారతంలోనే తొలిసారి తెలంగాణలో పశుసంపద, మూగజీవాల అభివృద్ధి కేంద్రం (సెంటర్ ఆఫ్ ఎక్స్లెన్స్) ఏర్పాటవుతోంది.

రాష్ట్ర ప్రభుత్వ ప్రతిపాదన మేరకు కేంద్రం 'రాష్ట్రీయ కృషి వికాస్ యోజన' (ఆర్కేవీవై) పథకం కింద 'ఎక్స్లెన్స్' ఏర్పాటుకు రూ. 18.50 కోట్లు మంజూరుచేసి తాజాగా రూ. 3 కోట్లు విడుదల చేసింది. మొత్తం వ్యయంలో 40 శాతం రాష్ట్ర ప్రభుత్వం భరించాల్సి ఉంది.

రంగారెడ్డి జిల్లా మహేశ్వరం మండలం మామిడిపల్లిలోని 'గౌరెల పెంపకం కేంద్రం'లో ఈ కేంద్రాన్ని ఏర్పాటు చేస్తున్నారు.

మేలైన పాడి పశువులు, గౌరెలు, మేకలు, కోళ్ల ఉత్పత్తిలో అధునాతన పరిజ్ఞానం వినియోగంతో పాటు వాటి ద్వారా అధిక ఆదాయం పొందేందుకు తీసుకోవాల్సిన చర్యలపై ఈ కేంద్రంలో రైతులకు, గ్రామీణ నిరుద్యోగులకు శిక్షణ ఇస్తారు.

రాష్ట్ర ఎన్నికల కమిషనర్ గా పార్థసారథి

విశ్రాంత ఐఏఎస్ అధికారి సి.పార్థసారథి రాష్ట్ర ఎన్నికల సంఘం కమిషనర్ గా నియమితులయ్యారు.

ఆయన మూడేళ్లపాటు ఈ పదవిలో కొనసాగుతారు. గవర్నర్ తమిళిసై ఆమోదంతో రాష్ట్ర పంచాయతీరాజ్ శాఖ ఈ మేరకు ఉత్తర్వులు జారీ చేసింది.

తెలంగాణ కొత్త రెవెన్యూ చట్టం

తెలంగాణ ప్రభుత్వం భూపరిపాలనలో విప్లవాత్మక సంస్కరణలు తెచ్చింది. 1985లో యన్టీఆర్ చేపట్టిన సంస్కరణల తరువాత ఇవే అతి పెద్ద సంస్కరణలు.

ప్రస్తుతం ఉన్న భూమి రికార్డులకు సంబంధించిన చట్టాల స్థానంలో ఈ కింది ఐదు చట్టాలనూ తెస్తున్నారు:

- ది తెలంగాణ రైట్స్ ఇన్ ల్యాండ్ అండ్ పట్టాదార్ పాస్ బుక్ బిల్ 2020
- ది తెలంగాణ అబాలిషన్ ఆఫ్ ది ఛోస్ట్ ఆఫ్ విలేజ్ రెవెన్యూ ఆఫీసర్ బిల్ 2020
- ది తెలంగాణ పంచాయతీ రాజ్ ఎమెండ్రెంట్ బిల్ 2020
- ది తెలంగాణ మునిసిపల్ లాస్ ఎమెండ్రెంట్ బిల్ 2020 (జీహెచ్ఎంసీ చట్టం ప్రత్యేకంగా ఉంటుంది, అది ఐదవది)

పేరుకు ఐదు చట్టాలు ఉన్నా, వీటన్నటి లక్ష్యం ఒకటే అన్నారు ముఖ్యమంత్రి చంద్రశేఖర రావు. ఈ చట్టాలు ప్రవేశపెట్టాక వాటి గురించి ఆయన శాసన సభకు వివరించారు. "(భూ నిర్వహణలో) సరళీకృత, అవినీతి రహిత, బలహీనులకు మేలు చేసే విధంగా రూపొందించిన చట్టం ఇది. తెలంగాణ వచ్చినప్పుడు ఎంత సంతోషంగా ఉన్నానో, ఇవాళ అంత సంతోషంగా ఉన్నాను." అన్నారు కేసీఆర్.

తెలంగాణలో మొత్తం 1 లక్ష 12 వేల చదరపు కిలోమీటర్ల భూమి, అంటే సుమారు 2 కోట్ల 75 లక్షల ఎకరాల భూమి ఉంది. ఇందులో 1.55-1.6 కోట్ల ఎకరాలు వ్యవసాయ భూమి, 66.56 లక్షల ఎకరాలు అటవీ భూమి ఉంది. మిగతా రకరకాలు అంటే ప్రభుత్వ భూమి, గ్రామ కంఠాలు, పట్టణాల కింద, ప్రజా ఉమ్మడి ఆస్తుల కిందా ఉంది.

రికార్డులు

ఇప్పుడున్న అనేక వ్యవస్థలు, ఫాంలు (Form), రికార్డు పుస్తకాల స్థానంలో 'ధరణి' వెబ్ సైట్ వస్తుంది. ఇది రెండు భాగాలుగా ఉంటుంది. ఒకటి వ్యవసాయ భూములకు సంబంధించినది, రెండవది వ్యవసాయేతర భూములకు సంబంధించినది.

ఈ వెబ్ సైట్ ఎవరైనా తెరవచ్చు, చూడవచ్చు, కాపీ చేయవచ్చు, డౌన్లోడ్ చేయవచ్చు. ఇకపై తెలంగాణ భూ రికార్డులకు ఇదే ప్రధాన రికార్డు ఆయువు పట్టు అవుతుంది. ఈ వెబ్ సైట్ దెబ్బతినకుండా, అందులో ఉన్న సమాచారం పోకుండా పలు ప్రాంతాల్లో నిక్షిప్తం చేస్తారు. (డాటా బ్యాకప్ మల్టిపుల్ సర్వర్స్ లో వేర్వేరు ప్రాంతాల్లో నిక్షిప్తం చేస్తారు.)

ఇకపై రెవెన్యూ అధికారుల విచక్షణాధికారాలు రద్దు అవుతాయి. తహశీల్దారు నుంచి జాయింట్ కలెక్టర్ వరకూ ఎవరికీ విచక్షణాధికారాలు ఉండవు. వారు రికార్డుల నిర్వహణలో అక్రమాలు చేస్తే చట్టపరమైన చర్యలు ఉంటాయి.

రిజిస్ట్రేషన్లు, ఈసీలు, మ్యూటీషన్లు

వీలైనన్ని సేవలు ఆన్లైన్లోనే అవుతాయి. నేరుగా ఆఫీసుకు వెళ్లాల్సిన అవసరం బాగా తగ్గుతుంది. ఆయా భూములపై వచ్చిన వివాదాలపై కోర్టు తీర్పులను కూడా ఆన్లైన్ రికార్డుల్లో అప్డేట్ చేస్తారు.

ఇకపై రిజిస్ట్రేషన్ తో పాటూ మ్యూటీషన్ కూడా జరుగుతుంది.

తహశీల్దార్లందరికీ జాయింట్ సబ్ రిజిస్ట్రార్ హోదా ఇస్తారు. వ్యవసాయ భూముల రిజిస్ట్రేషన్లకు ఇకపై సబ్ రిజిస్ట్రార్ ఆఫీసులకు వెళ్లక్కర్లేదు. తహశీల్దార్ ఆఫీసుల్లోనే రిజిస్ట్రేషన్ పూర్తి చేసి, వెంటనే అక్కడే మ్యూటీషన్ కూడా పూర్తి చేసి, వెంటనే ఆ వివరాలన్నీ ఆన్లైన్లో ధరణి వెబ్ సైట్లో అప్డేట్ చేసి పంపిస్తారు. ప్రస్తుతం తెలంగాణలో 590 మండలాలున్నాయి.

ప్రస్తుతం ఉన్న సబ్ రిజిస్ట్రార్లు వ్యవసాయేతర భూముల రిజిస్ట్రేషన్లు చేస్తారు. అంటే వ్యయసాయం కింద రాని ప్లాట్లు, ఇళ్లు, అపార్టుమెంట్లు, కంపెనీల స్థలాలు.. గ్రామ కంఠం(ఆబాద్) ఇవన్నీ వీరి కిందకు వస్తాయి. వాటి మ్యూటీషన్లు కూడా ఇకపై సబ్ రిజిస్ట్రార్లే చేస్తారు. మ్యూటీషన్ కోసం వేరే ఎక్కడికీ వెళ్లక్కర్లేదు. ప్రస్తుతం తెలంగాణలో 141 సబ్ రిజిస్ట్రార్ కార్యాలయాలున్నాయి.

ఈ రిజిస్ట్రేషన్ కి సమయం ఆన్లైన్ బుక్ చేసుకోవాలి. బుక్ చేసిన సమయం పబ్లిగ్గా అందరికీ కనిపిస్తుంది. అదే విషయం అక్కడ లాగ్ బుక్ లో కూడా రాయాలి.

దస్తావేజులు సొంతంగా తయారు చేసుకోవచ్చు. లేదంటే లేఖరి (దస్తావేజు రాసేవారు) చేత రాయించుకోవచ్చు. వారందరికీ ఇకలపై లైసెన్సులు తప్పనిసరి.

రిజిస్ట్రేషన్ అయిన వెంటనే నిమిషాలు లేదా గంటల వ్యవధిలోనే పట్టాదారు పాస్ బుక్ లో చేర్చులు, తొలగింపులు జరుగుతాయి. మ్యూటీషనూ అక్కడే జరుగుతుంది. వెంటనే ఆన్లైన్లో కూడా చేరుస్తారు.

ఎంకంబరెన్స్ సర్టిఫికేట్ (ఈసీ - భూమిపై ఉన్న తనఖా ఇతర వివరాలు తెలిపే పత్రం) వివరాలు వెబ్ సైట్లోనే ఉంటాయి. ఎప్పుడు కావాలంటే అప్పుడు చూడవచ్చు.

రిజిస్ట్రేషన్ చేయకూడని భూములను కంప్యూటర్లో ఆటో లాక్ చేస్తారు. అంటే వాటని ఏ అధికారి రిజిస్ట్రార్ చేయలేరు. ప్రజల ఉమ్మడి ఆస్తులు, ప్రభుత్వ భూములను ఇలా పెడతారు.

వారసత్వ భూమిని వారసులకు మార్చే పద్ధతి (ఫౌతీ)ని సరళతరం చేస్తున్నారు. ఇకపై అధికారులు వచ్చి ఎంక్వైరీ చేసే పద్ధతి ఉండదు. కుటుంబం అంతా సంతకాలు పెడితే వెంటనే ఇచ్చేస్తారు.

ఇకపై పట్టాదారు పాస్ పుస్తకాల్లో కుటుంబ సభ్యులు వివరాలన్నీ పెడతారు. దీనివల్ల మరణం తరువాత వారసత్వ భూమి విషయంలో సమస్య రాదు.

భూ సర్వే

ప్రభుత్వ నిర్ణయాల్లో అతి పెద్దది సమగ్ర భూ సర్వే. దాదాపు 150 ఏళ్ల క్రితం నిజాం రాజుల కాలంలో, బ్రిటిష్ ప్రభుత్వ సూచనతో తెలంగాణలో భూ సర్వే జరిగింది. అప్పటి నుంచి ఇప్పటి

వరకూ అవే రికార్డులు ఆధారం. కానీ ఇప్పుడు తెలంగాణ ప్రభుత్వం మరోసారి భూ సర్వే జరుపబోతోంది.

తెలంగాణలో ఉన్న ప్రతీ అంగుళం భూమిని కొలుస్తామనీ, ప్రతీ సర్వే నంబరుకూ కచ్చితమైన కొలమానం, అక్షాంశాలూ, రేఖాంశాలూ (లాంగిట్యూడ్స్, లాటిట్యూడ్స్) ఆధారంగా ఇస్తామనీ, దాని వల్ల సరిహద్దు తగాదాలు ఉండబోవనీ ముఖ్యమంత్రి అసెంబ్లీలో చెప్పారు. వంద శాతం ఎవరూ రికార్డులు మార్చలేని విధంగా డిజిటలైజ్ చేయబోతున్నట్టు ఆయన ప్రకటించారు.

వివాదాల పరిష్కారం

ఇప్పటి వరకూ రెవెన్యూ కోర్టుల వ్యవస్థ ఉండేది. అంటే చిన్న చిన్న భూ తగాదాల పరిష్కారానికి తహశీల్దార్లు (ఎమ్మార్వో), ఆర్డీవోలు, జాయింట్ కలెక్టర్ల రెవెన్యూ కోర్టుల్లో జడ్జి పాత్ర పోషించేవారు. తమ శాఖ ఇచ్చే ఆదేశాలపై తామే విచారణ జరిపే వ్యవస్థ ఇది. ఇప్పుడు ఆ రెవెన్యూ కోర్టులను రద్దు చేశారు. వాటి స్థానంలో ఫాస్ట్రాక్ ట్రిబ్యూనళ్లు ఏర్పాటు చేస్తున్నారు. ప్రస్తుతం ఈ రెవెన్యూ కోర్టుల్లో ఉన్న 16,137 కేసులు ఆ ఫాస్ట్రాక్ కోర్టులకు బదిలీ అవుతాయి. నిర్ణీత కాల వ్యవధిలో వాటిని తేలుస్తారు.

ఇకపై వచ్చే వివాదాలు మాత్రం నేరుగా సివిల్ కోర్టులకు వెళ్లి తేల్చుకోవాల్సి ఉంటుంది. ఈ ట్రిబ్యూనళ్లు కేవలం ఇప్పటికే ఉన్న కేసులకు మాత్రమే పరిమితం.

వివిధ సర్టిఫికేట్లు

ఇకపై కుల సర్టిఫికేట్లు లైఫ్ టైం ఉపయోగపడేలా ఒకేసారి ఇస్తారు. ఇకమీదట రెవెన్యూ శాఖ బదులు, గ్రామ పంచాయితీ, మునిసిపాలిటీలే ఈ సర్టిఫికేట్లు ఇస్తాయి.

ఇకపై ఆదాయ సర్టిఫికేట్లు మనుషులతో సంబంధం లేకుండా తెలంగాణ ప్రభుత్వం దగ్గర ఉన్న డాటా ఆధారంగా ఇస్తారు. మీకున్న ఆస్తిపాస్తుల వివరాలు ప్రభుత్వానికి తెలుసు (సమగ్ర సర్వే ద్వారా) కాబట్టి, వాటి ఆధారంగా అపై చేసిన వారికి ఆన్లైన్లో సర్టిఫికేట్ ఇస్తారు.

ఉద్యోగ వ్యవస్థ

విలేజ్ రెవెన్యూ ఆఫీసర్ (విఆర్ఓ) వ్యవస్థను రద్దు చేస్తున్నారు. అలాగే వారికి ఎవరీ ప్రత్యామ్నాయంగా నియమించడం లేదు. వారు చేసే పనులు ఇకపై తహశీల్దార్ ఆధ్వర్యంలో సాంకేతిక

పరిజ్ఞానం ఉపయోగించుకుని నిర్వహిస్తారు. విఆర్ఓలకు ఐటీ నడిపించే వెబ్ సైట్ ప్రత్యామ్నాయం అని ముఖ్యమంత్రి అన్నారు.

ప్రస్తుతం తెలంగాణలో ఉన్న 5,480 మంది విఆర్ఓలను వేర్వేరు శాఖల్లో ఉద్యోగులుగా సర్దుబాటు చేస్తారు. అవసరాన్ని బట్టి కొందరిని రెవెన్యూలో కొనసాగిస్తారు.

20,292 మంది విలేజ్ రెవెన్యూ ఆసిస్టెంట్ (మసూరి)

లను పూర్తి స్థాయి జీతం తీసుకునే ప్రభుత్వ ఉద్యోగులుగా మారుస్తారు. ఇప్పటి వరకూ వారు నెలకు పది వేల గౌరవ వేతనంతో చేస్తున్నారు. రెవెన్యూలో అవసరం అయినంత మందిని ఉంచి, మిగతా వారిని వేరే శాఖల్లో సర్దుబాటు చేస్తారు.

కొత్త వెబ్ సైట్ వ్యవస్థ రూపుదిద్దుకోవడానికి కాస్త సమయం పడుతుందనీ ప్రజలు ఓపిగ్గా ఉండాలనీ ముఖ్యమంత్రి చెప్పారు.

Foundation For Competitive Exams

ఎ.పి.పి.ఎస్.సి

టి.ఎస్.పిఎస్సి

గ్రూప్ - I & II

కో-చింగ్

టెస్ట్ సిరీస్ + మెంటర్ షిప్

తెలుగు మరియు ఇంగ్లీష్ మీడియం
(ఆన్లైన్ & ఆఫ్లైన్)

కొత్త బ్యాచ్ - అడ్మిషన్స్ ప్రారంభం

www.aksias.com

8448449709

15. ఆంధ్రప్రదేశ్

క్వీన్ ఆఫ్ సౌత్ ఇండియాగా భవానీ

క్వీన్ ఆఫ్ సౌత్ ఇండియా కిరీటాన్ని విశాఖ జిల్లా కూర్మన్నపాలేనికి చెందిన అమ్మాయి దక్కించుకుంది. ఇండియన్ మీడియా వర్బ్ సీఈవో జాన్ అమలాన్ సారధ్యంలో ఈ ఏడాది జూన్ 28 నుంచి ఆగస్టు 25 వరకు చెన్నై కేంద్రంగా కింగ్ అండ్ క్వీన్ ఆఫ్ సౌత్ ఇండియా 2020 ఆన్లైన్ పోటీలు నిర్వహించారు.

మూడు రౌండ్లలో జరిగిన ఈ పోటీల్లో గాజువాక మండలం కూర్మన్నపాలేనికి చెందిన కె.భవానీ దుర్గ క్వీన్ కిరీటం సాధించింది. ఈ పోటీల్లో ఆంధ్ర, తెలంగాణ, తమిళనాడు, కర్నాటక, కేరళ రాష్ట్రాలకు చెందిన మగువలు పాల్గొన్నారు.

ఈవోడీబీ ర్యాంకుల్లో ప్రథమ స్థానం కైవసం చేసుకున్న ఆంధ్ర ప్రదేశ్

విదేశీ పెట్టుబడులను ఆకర్షించడంలో కీలకమైన సులభతర వాణిజ్య విభాగంలో (ఈజ్ ఆఫ్ డూయింగ్ బిజినెస్ - ఈవోడీబీ) ఆంధ్రప్రదేశ్ రాష్ట్రం మొదటి స్థానంలో నిలిచింది. 2019 సంవత్సరానికి గాను డిపార్ట్మెంట్ ఆఫ్ ఇండస్ట్రియల్ ప్రమోషన్

అండ్ ఇంటర్నల్ ట్రేడ్ (డిపీఐబిటి), వరల్డ్ బ్యాంక్ సంయుక్తంగా సులభతర వాణిజ్యం కోసం నిర్దేశించిన 187 సంస్కరణలను ఆంధ్రప్రదేశ్ రాష్ట్రం అమలు చేయడం ద్వారా మొదటి ర్యాంకును కైవసం చేసుకుంది.

మహిళల రక్షణకు రవాణా శాఖ ప్రత్యేక యాప్

రాష్ట్రంలో మహిళలు స్వేచ్ఛగా ప్రయాణించేందుకు, వారికి పూర్తి భద్రత కల్పించేందుకు రవాణా శాఖ కొత్తగా యాప్ ఆధారిత ప్రాజెక్టు చేపట్టనుంది. ఆటోలు, క్యాబ్లలో ప్రయాణించే మహిళలపై లైంగిక వేధింపులను అరికట్టేందుకు దీన్ని అమలు చేయనున్నారు. కేంద్ర, రాష్ట్ర ప్రభుత్వాలు 60:40 శాతం భాగస్వామ్యంతో ప్రాజెక్టుకు నిధులు కేటాయించనున్నాయి. కేంద్రం తన వాటా నిధులు అందించేందుకు సంసిద్ధత వ్యక్తం చేసింది.

ప్రాజెక్టు అమలు ఇలా..

- రాష్ట్రంలో ఆటోలు, క్యాబ్లలో ఇంటర్నెట్ ఆఫ్ థింగ్స్ (ఐవోటీ) బాక్సులు అమరుస్తారు. వీటితోపాటు రవాణా శాఖ యాప్ ను రూపొందిస్తుంది.
- మహిళలకు ప్రయాణంలో ఇబ్బందులు ఎదురైతే మొబైల్ యాప్ నుంచి వాహనం నంబర్ పంపితే వాహనం ఎక్కడుందో గ్లోబల్ పొజిషనింగ్ సిస్టమ్ (జీపీఎస్) ద్వారా ఇట్టే తెలుసుకుని పట్టుకోవచ్చు.
- రాష్ట్రంలో 4.50 లక్షల ఆటోలు, లక్ష వరకు క్యాబ్లు ఉన్నట్టు గణాంకాలు చెబుతున్నాయి.

- ఈ వాహనాలకు దశల వారీగా ఐవోటీ బాక్సులు అమరుస్తారు. వీటిని రవాణా, పోలీస్ శాఖ సిబ్బంది పర్యవేక్షిస్తారు.
- ఐవోటీ బాక్సులను వాహనాల ఇంజన్ వద్ద అమరుస్తారు. ఆ తర్వాత డ్రైవర్లకు రేడియో ఫ్రీక్వెన్సీ ఐడెంటిటీ టెక్నాలజీ కార్డులు జారీ చేస్తారు. ఈ కార్డులను ఐవోటీ బాక్సుకు స్వైప్ చేస్తేనే ఆటో స్టార్ట్ అవుతుంది.
- యాప్ వాడకం తెలియని మహిళలు ఐవోటీ బాక్సుకు ఉండే క్యూ ఆర్ కోడ్ ను స్కాన్ చేస్తే వెంటనే కంట్రోల్ రూమ్ కు అనుసంధానమవుతుంది.
- మహిళలకు ఇబ్బందులు ఎదురైతే ప్యానిక్ బటన్ నొక్కితే వెంటనే సమీప పోలీస్ స్టేషన్ కు సమాచారమందిస్తుంది.
- పైలెట్ ప్రాజెక్టుగా తొలుత విజయవాడలో అమలుకు సన్నాహాలు చేస్తున్నారు.
- ఇక్కడ ముందుగా 100 ఆటోల్లో ఐవోటీ బాక్సులు ఏర్పాటు చేసి త్వరలో ప్రాజెక్టు అమలు తీరుతెన్నులు పరిశీలించనున్నారు.

వైఎస్సార్ సంపూర్ణ పోషణ పథకాలకు నీతి ఆయోగ్ ప్రశంస

ఆంధ్రప్రదేశ్ ప్రభుత్వ కొత్తగా ప్రవేశపెట్టిన వైఎస్సార్ సంపూర్ణ పోషణ, సంపూర్ణ పోషణ ప్లస్ పథకాలను నీతి ఆయోగ్ ప్రశంసించింది. ఈ పథకాలతో గర్భిణులు, చిన్న పిల్లలకు సంపూర్ణ ఆరోగ్యం, తగిన పౌష్టికాహారం అందించే దిశగా ఆంధ్రప్రదేశ్ ప్రభుత్వం అతి ముఖ్యమైన అడుగు వేసిందని టీవీట్ చేసింది.

క్యాంప్ గూగుల్ విజేతగా గుంటూరు విద్యార్థి

గూగుల్ ఇండియా ప్రైవేట్ లిమిటెడ్ దేశవ్యాప్తంగా ఆన్లైన్లో నిర్వహించిన 'క్యాంపు గూగుల్ 2020' జూనియర్ విభాగంలో గుంటూరుకు చెందిన కట్నెని హరికార్తిక్ విజేతగా నిలిచాడు. హరికార్తిక్ గుంటూరులో కిడ్స్ స్కూల్లో 4వ తరగతి చదువుతున్నాడు. గూగుల్ క్యాంపు ఇచ్చిన ఎక్స్‌ప్లోర్ అండ్ పెయింట్ (ఆన్ వాటర్ కన్స్ట్రక్షన్), కోడింగ్ విత్ స్క్రాచ్ (గేమ్ క్రియేషన్ ఆన్ కోవిడ్-19), ఎక్స్‌ప్లెన్ ధ్రూ స్టోరీస్ (ఏ మిస్టిక్ థ్రిల్లర్ స్టోరీ రైటింగ్), క్రాప్స్ అండ్ స్కెచ్‌యింగ్ (ఆన్ ఇండియన్ క్రాప్స్), కుకింగ్ అండ్ లెర్నింగ్ న్యూ లాంగ్వేజెస్ ఎసైన్‌మెంట్లలో హరికార్తిక్ ప్రథముడుగా నిలిచాడు. ఈ పోటీల్లో దేశవ్యాప్తంగా 15 మంది మాత్రమే విజేతలుగా నిలవడం గమనార్హం. వర్చువల్‌గా

నిర్వహించిన గ్రాండ్ ఫినాల్‌లో భారత్ క్రికెట్ జట్టు కెప్టెన్ విరాట్ కోహ్లా హరికార్తిక్‌ను అభినందించారు.

ఏపీ రైతులకు వాల్‌మార్ట్ 4.5 మిలియన్ డాలర్లు గ్రాంటు

భారత్‌లో రైతుల జీవన ప్రమాణాలు మెరుగుపడేందుకు 4.5 మిలియన్ డాలర్లు (దాదాపు రూ.33.16 కోట్లు) విలువ రెండు గ్రాంట్లను వాల్‌మార్ట్ దాతృత్వ విభాగం వాల్‌మార్ట్ ఫౌండేషన్ ప్రకటించింది.

రెండు ఎన్‌జీఓ సంస్థలు తానాజెర్, ప్రదాన్లు ఈ గ్రాంట్‌లను రైతుల కోసం వినియోగించనున్నాయి. ఆంధ్రప్రదేశ్‌లో రైతు మార్కెట్ రెడీనెస్ కార్యక్రమం పొడిగింపు, రైతులకు సాయం అందించేందుకు అంతర్జాతీయ ఎన్‌జీఓ సంస్థ తానాజెర్ 2.6 మిలియన్ డాలర్లకు పైగా వెచ్చించనుంది. ఇక దిల్లీ కేంద్రంగా పనిచేసే ప్రదాన్ పశ్చిమ్ బంగాల్, ఒడిశా, ఝారఖండ్, తూర్పు రాష్ట్రాల్లో మహిళా సాధికారత కార్యక్రమాలపై 1.9 మిలియన్ డాలర్లను పొందనుంది.

ఈ రెండు గ్రాంట్లలో కలిపి భారత్‌లో 8 ఎన్‌జీఓ సంస్థలకు వాల్‌మార్ట్ ఫౌండేషన్ మొత్తం 15 మిలియన్ డాలర్ల సాయం చేసింది.

Foundation For Competitive Exams

UPSC COURSES OFFERED

- * General Studies (Prelims cum Mains)
- * Civil Services Aptituted Test (CSAT)
- * Essay * Optional Subjects * Test Series - 2020

www.aksias.com 8448449709

Offline & Online

ఎప్పుడు ప్రిపరేషన్?

పోటీ పరీక్షలకు ప్రిపరేషన్ అభ్యర్థులు అనేక రకాల వారు వుంటారు. సాధారణంగా U.P.S.C (సివిల్ సర్వీస్) పరీక్షలకు ప్రిపరేషన్ వారు 21 నుంచి 32 సంవత్సరాల మధ్య వయస్సు గలవారు (రిజర్వేషన్లు గల అభ్యర్థులకు వయోపరిమితిలో సడలింపులు వుంటాయి) అదే రాష్ట్ర స్థాయిలో జరిగే రాష్ట్ర పబ్లిక్ సర్వీస్ కమీషన్ పరీక్షలు వ్రాసే వారికి 42, 44 సంవత్సరాల వయో పరిమితి గలవారిని కూడా పరీక్ష వ్రాయడానికి అనుమతించడం జరుగుతుంది కాబట్టి పోటీ పరీక్షలు వ్రాసేవారు ఏ వయస్సులో ప్రిపరేషన్ ప్రారంభిస్తే మంచిది అనే ప్రశ్న ఉదయించినపుడు ఇదే నిర్ణీత వయస్సు అని ఒక వయస్సును ప్రామాణికం చేసుకొని ఈ వ్యాసం పూర్తిగా చదివితే అభ్యర్థులు వారి వారి బలాలు బలహీనతలు బేరీజు వేసుకొని ఒక నిర్ణయం తీసుకోవచ్చు. (ఈ పుస్తక రచయిత ఆన్లైన్ క్లాసులను ఒక తండ్రి కూతురు ఏక కాలంలో వింటున్నారని వారే తెలియజేయడం జరిగింది)

మంచి నిర్ణయం ఎప్పుడు తీసుకోవాలి అనే అంశానికి సంబంధించి ఒక నానుడి వుంది అది “ఒక మంచి నిర్ణయానికి మంచి సమయం 20 సంవత్సరాల ముందు రెండవ మంచి సమయం ఇప్పుడే” అని.

పోటీ పరీక్షలు వ్రాయాలనుకునే అభ్యర్థులకు పోటీ పరీక్షల పట్ల అవగాహన వుండి, లేదా, తల్లితండ్రులకు అవగాహన వుండి పిల్లల్ని ప్రోత్సహించినట్లయితే డిగ్రీ చదువుతున్నప్పుడే, ప్రిపరేషన్ ప్రారంభిస్తే డిగ్రీ పూర్తయిన తరువాత 1, 2 సంవత్సరాలలో వారు కోరుకున్న ఉద్యోగం పొంది మంచి సామాజిక హోదాను, భద్రతతో కూడిన జీవితాన్ని, సమాజానికి సేవ చేసే అవకాశాన్ని చిన్న వయసులోనే పొందవచ్చు. కాని కొంతమందికే అలాంటి అవకాశం వుంటుంది.

చాలామంది అభ్యర్థులకు పోటీ పరీక్షలపై అవగాహన

లేకపోవడం, సరైన గైడ్లెస్ లేకపోవడం వలన 30 సంవత్సరాలు ఆ తరువాత వయస్సు వచ్చాక మాకు, మేము కాలేజీలో వున్నప్పుడు ఎవరైన గైడ్ చేసి వుంటే బాగుండేదికదా? అని బాధపడుతూ ఉంటారు కాని నిజంగా ఉద్యోగం సాధించాలన్న సంకల్పం వున్నప్పుడు వయస్సు ఒక ఆటంకం కాదు.

ఏ వయస్సులో వుండే లాభాలు నష్టాలు ప్రిపరేషన్ వారికి ఆ వయస్సులో వుంటాయి ఉదాహరణకు 20 సంవత్సరాల వయస్సులో వుండే పిల్లవాడికి వుండే ఆకర్షణలు, జీవితం పట్ల వుండే దృక్పథం ఆ వయస్సులో బ్యాలెన్స్ చేసుకుంటూ ఆ వ్యక్తి ప్రిపరేషన్ వుంటుంది. అదే 30 సంవత్సరాల వయస్సులో ప్రిపరేషన్ ప్రారంభించే వారికి భిన్నమైన సమస్యలు వుంటాయి. కాబట్టి పోటీ పరీక్షలు వ్రాసేవారు ప్రిపరేషన్ ప్రారంభించడానికి ముందు కొన్ని సందర్భాలలో నెలలు, సంవత్సరాల తరబడి ప్రిపరేషన్ ప్రారంభించాలా వద్దా అన్న సందిగ్ధతలోనే కాలం వెళ్ళదీస్తూ వుంటారు అది సముచితం కాదు కాబట్టి పోటీ పరీక్షలు వ్రాసి ఉద్యోగం పొందాలన్న ఆలోచన కలిగిన తరువాత వాస్తవిక దృక్పథంతో ఆలోచించవలసిన అవసరం వుంటుంది. ఉదాహరణకు ఒక ఇంజనీరింగ్ కళాశాలలో లెక్చరర్ గా పనిచేస్తున్న ఒక సాధారణ గ్రామీణ నేపథ్యం వున్న అభ్యర్థి పోటీ పరీక్షలు వ్రాయాలని నిర్ణయించుకున్నాడనుకుందాం. అతడి ప్రణాళిక ఈ క్రింది విధంగా వుండాలి. అతడు రోజుకు ఎంత సమయం ప్రిపరేషన్ కోసం వాస్తవికంగా కేటాయించగలడో తనకు తాను స్వయంగా అంచనా వేసుకోగలగాలి. ఉదాహరణకు అతడు రోజుకు 4 గంటల సమయం ప్రిపరేషన్ కోసం కేటాయించగలిగితే సెలవులు, పండుగలు లాంటి సందర్భాలలో కొంత ఎక్కువ సమయం వెచ్చిస్తూ దాదాపు సంవత్సర కాలం తదేక దీక్షతో తాను

ఉద్యోగం చేస్తునే ప్రభుత్వ ఉద్యోగం కోసం ప్రయత్నిస్తే

అతను ప్రభుత్వ ఉద్యోగం పొందడానికి చాలా వరకు అవకాశాలు మెరుగుపడతాయి. అదే వ్యక్తి రోజుకు రెండు గంటలు మాత్రమే కేటాయించగలిగితే ఇంకొక సంవత్సరం అదనంగా వెచ్చించవలసి రావచ్చు కాని బలమైన సంకల్పంతో త్రికరణ శుద్ధిగా ప్రయత్నిస్తే

ఉద్యోగం పొందడం అసాధ్యం మాత్రం కాదు.

చాలామంది అభ్యర్థులకు ప్రభుత్వ ఉద్యోగం పొందాలన్న కోరిక వున్నప్పటికీ ప్రభుత్వ ఉద్యోగం రాకపోవడానికి అనేక కారణాలు వుంటాయి అయితే ఎవరికి వారు ఎందుకు ఉద్యోగసాధనలో సఫలీకృతం కావడం లేదో తెలుసుకుంటారు... అయితే ఈ పుస్తకంలోని అన్ని వ్యాసాలు చదవడం వలన అభ్యర్థులకు ఒక వాస్తవిక దృక్పథం ఏర్పడి ఉద్యోగ ప్రయత్నాన్ని మరింత హేతుబద్ధంగా, ప్రణాళికాయుతంగా చేయడమా? లేక విరమించుకోవడమా? అన్న నిర్ణయం స్వయంగా తీసుకొనడానికి అవకాశం ఏర్పడుతుంది.

పోటీపరీక్షలు వ్రాసేవారు ఏ వయస్సువారైన ఈ క్రింది ప్రశ్నలు వారికి వారే వేసుకొని నిజాయితీగా, సందిగ్ధత, ఆత్మవంచనకు తావు లేకుండా సమాధానాలు చెప్పుకున్నట్లయితే వారి లక్ష్యసాధన ప్రయత్నం మరింత సులభతరమౌతుంది.

1 ప్రశ్న: ప్రస్తుతం నేను చేస్తున్న పనే చేస్తు వుంటే నేను సంతృప్తిగ ఉండగలనా?

ఉదాహరణకు ఒక ప్రైవేట్ ఉద్యోగమో, వ్యాపారమో చేస్తూ వుంటే దాని ద్వారా తనకు లేదా తన కుటుంబ అవసరాలకు తగినంత ఆదాయం, సంతృప్తి లభిస్తూ వుంటే అలాంటి వ్యక్తులు పోటీ పరీక్షలు వ్రాయడం ఏ లక్ష్యం

సాధించడం కోసం? అని మరొక ప్రశ్న వేసుకొని వారికి వారే హేతుబద్ధమైన సమాధానం రాబట్టుకొనవలసి వుంటుంది.

2 ప్రశ్న: నా తెలివితేటలు సరిపోతాయా?

ఈ ప్రశ్నకు గత 15 సంవత్సరాల బోధన, అనుభవంతో నేను సమాధానం చెబుతాను. మీరు మానసికంగా ఎలాంటి సమస్యలు కలిగినవారు కానట్లయితే పోటీ పరీక్షల రంగంలో నా తెలివితేటలు సరిపోతాయా అన్న ప్రశ్న అవసరం లేదు. ఎందుకంటే 10వ తరగతి పరీక్ష 2, 3 సార్లు వ్రాసి I.A.S. ఉద్యోగం పొందినవారు ఉన్నారు.

అలాగే IIT, IIM లలో ఉన్నత స్థాయి చదువులు చదివి ప్రభుత్వ ఉద్యోగాల కోసం ప్రయత్నించి విఫలమయిన వారు వున్నారు కాబట్టి పోటీ పరీక్షల రంగంలో తెలివితేటలకంటే కూడా దీర్ఘకాలం ప్రిపరేషన్ కొనసాగించే ఓపిక, సహనం క్రియశీల పాత్ర వహిస్తాయని గమనించాలి.

చాలామంది అభ్యర్థులు పోటీపరీక్షలలో విజయం సాధించిన వారి సక్సెస్ స్టోరీ చదివి తాము పోటీ పరీక్షలకు ప్రిపరేషనలని సంకల్పిస్తూ వుంటారు. ఎవరికి వారికి స్వయం ప్రేరణ లేనట్లయితే సక్సెస్ స్టోరీలు తాత్కాలికంగానే ప్రభావం చూపి తర్వాత, తర్వాత ప్రేరణ కోల్పోయే ప్రమాదం వుంది కాబట్టి సక్సెస్ స్టోరీలు చదవవచ్చు కాని సక్సెస్ స్టోరీలు మాత్రమే చదివితే అసలు లక్ష్యం సాధించలేరు.

నేను సూచించిన విధంగా మీకు మీరే ప్రశ్నించుకొని వయస్సుతో సంబంధం లేకుండా పోటీ పరీక్షలకు ప్రభుత్వాలు నిర్ణయించే వయోపరిమితుల దృష్ట్యా తమ ప్రయత్నాలు ప్రారంభించి విజయం సాధించవచ్చు.

వి.చైతన్యదేవ్
 సీనియర్ ఫ్యాకల్టీ
 ఏకెఎస్ - ఐఏఎస్ అకాడమీ
 హైదరాబాద్